

ZIKOVO
85
godina

ZIKOVNIK

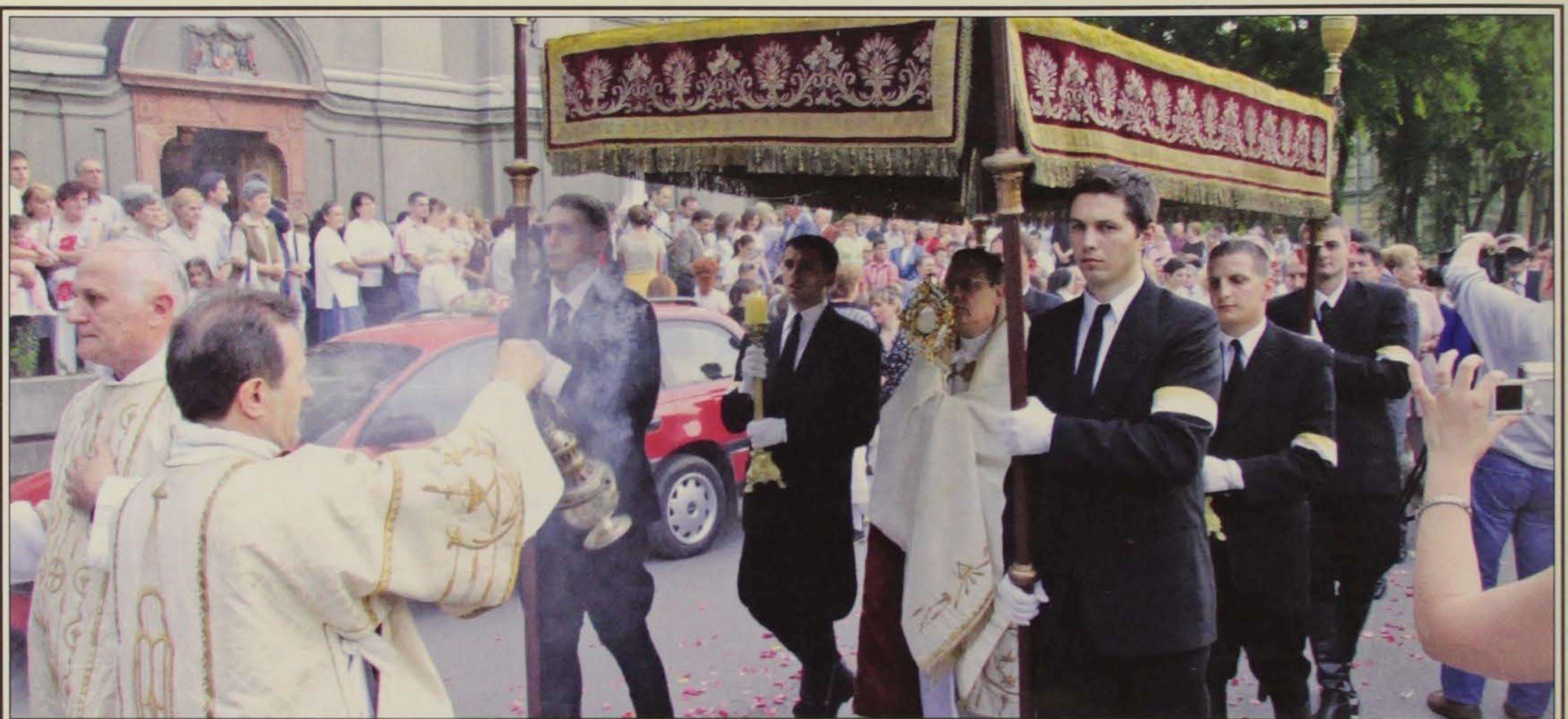
Katolički list

GOD: XIII BR. 6 (140) Subotica, lipanj (juni) 2006. 90,00 din

U SREDIŠTU

Papa Benedikt XVI. u Poljskoj

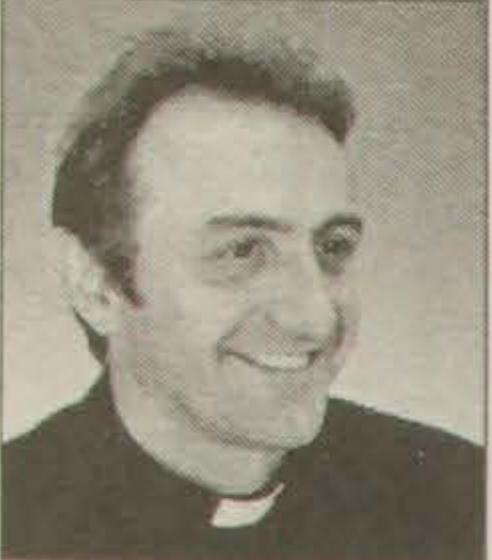

Tijelovo 2006. u Subotici

XX. "Zlatna harfa" na Bunariću

Piše: Andrija Anišić

POŠTUJ OCA SVOGA I MAJKU SVOJU

Poštivati i voljeti svoje roditelje je nešto što je čovjeku urođeno. Možda se nekom sa strane može učiniti da je suvišno odnos prema roditeljima staviti u okvir zapovijedi. No, nažalost, nisu potrebna neka posebna istraživanja da bismo utvrdili kako baš i nije tako. Koliko je rasstavljenih supružnika, koliki roditelji ne komuniciraju sa svojom djecom. Kolika se djeca srde na svoje roditelje. Koliko je posvađanih braće i sestara. A sve je više i onih koji su dospjeli u "crne kronike": "sin ubio oca", "otac ubio svoju djecu" ili brat brata. Sve to svjedoči o brojnom kršenju ove zapovijedi. Promotrimo sada kako ju predstavlja Katekizam Katoličke Crkve.

IV. Božja zapovijed u Svetom pismu

Biblijski zapis o Četvrtoj zapovijedi glasi: "Poštuj oca svoga i majku svoju, da imadneš dug život na zemlji koju ti da Gospodin, Bog tvoj (Izl 20,12)." Kao novozavjetno proširenje ove zapovijedi Katekizam navodi riječi Lukinog evanđelja o Isusovoj poslušnosti: "I bijaše im poslušan" (Lk 2,51).

Sam Gospodin Isus istaknuo je važnost te "Božje zapovijedi" (Mk 7,8-13). Apostol uči: "Djeco, slušajte svoje roditelje u Gospodinu, jer je to pravedno. Poštuj oca svoga i majku - to je prva zapovijed s obećanjem: da ti dobro bude i da dugo živiš na zemlji" (Ef 6,1-3).

U nastavku Katekizam tumači smisao ove zapovijedi. Ova zapovijed izrečena je u pozitivnom obliku, kao dužnost koju treba vršiti. Četvrta zapovijed izričito se obraća djeci u pogledu odnosa s ocem i majkom, jer je to najopćenitiji odnos. Roditelji su zapravo djeci prvi bližnji i zato im moraju biti na prvom mjestu u poretku ljubavi prema bližnjemu. U ovoj zapovijedi su uključeni i drugi članovi obitelji. Traži iskazivanje časti, ljubavi i priznanja djedovima i precima.

Da li su nam na srcu djedovi i bake

Nekoć je bilo normalno da par generacija živi zajedno u istoj kući, pa i više obitelji zajedno. U takvim okolnostima na naravan način se živjela ljubav prema svim članovima obitelji. Oni najstariji uvijek su zauzimali najčasnije mjesto. Kada su im snage za rad malaksale, oni su svojim mudrim savjetima pomagali djeci a unuke su čuvali i prenosili na njih mudrost života. Uz to su im znali pričati lijepе priče, pa su djeci uvukli "pod kožu" i ljubav prema njima nije bila upitna. Oni su ih učili Boga

moliti i u crkvu su ih radnim danima vodili. Osim toga u kući su živjeli i stričevi i strine, tete i tetkovi pa je osjećaj zajedništva bio snažniji i potpuniji. U takvom ozračju nije bilo ni pomisli da bi se stare roditelje trebalo smjestiti u staračke domove jer se uvijek našao tko će biti uz njih u njihovoj starosti i nemoći ili u bolesti. Oni su i umirali u kući pa je i odnos prema smrti bio drugačiji i svijest o njoj prisutnija.

Trebaju li djedovi i bake odgajati unuke? Moraju li djedovi i bake završiti život u Gerontološkim centrima?

Danas je situacija sasvim drugačija. Djedovi i bake žive odvojeno. Mnogi žele imati svoj mir i nisu spremni uvijek biti uz svoje unuke. Nikada neću zaboraviti riječi jedne bake koja je izjavila - čuo sam to na vlastite uši: "Meni neka više ne rode nijedno dijete, jer ja se za njega neću brinuti." Ti su roditelji, nažalost, i ostali na tom jednom djetetu. To je jedna strana medalje. S druge strane djeca više nemaju vremena za svoje stare roditelje, pa su oni često usamljeni a mnogi - i koji ne bi morali, starost dočekaju sami u kući i onda nastane problem oko njihove dvorbe.

Za pravilno življenje Četvrte Božje zapovijedi i zapovijedi ljubavi prema bližnjemu jednako su odgovorni mame i tate, djedovi i bake, sinovi i kćeri i unučad. Svi odnosi među članovima jedne obitelji moraju biti prožeti iskrenom i djelotvornom ljubavlju i onda neće biti problema. Svakako da djedovi i bake moraju biti spremni pomagati svojoj djeci oko svojih unuka. Svakako da djeca moraju brinuti o svojim starim i bolesnim roditeljima. Naravno, da djeca moraju iskazivati ljubav roditeljima i djedovima i bakama. Ali, svaki slučaj se mora pojedinačno ocjenjivati da bismo mogli reći što je ispravno. Niti mogu svi djedovi i bake voditi brigu o svojim unucima, niti mogu djeca uvijek sama voditi brigu o starim, nemoćnim i bolesnim roditeljima. Zato postoje jaslice i vrtići, zato postoje starački domovi da se svima na neki način olakša. Ne mogu mlađi ostaviti uvijek svoja radna mjesta da bi se posvetili njezi starih roditelja. Zato starački domovi i gerontološki centri nisu "prokleta" mjeseta, nego mjeseta u kojima se starima može na odgovarajući način pomoći u starosti i bolesti. Ako postoje opravdani razlozi i oni sami bi trebali donijeti odluku da pođu u takve ustanove.

Proširenje zapovijedi: poglavar i podložnici

Ova zapovijed uključuje i podrazumjeva dužnosti roditelja, skrbnika, učitelja, poglavara, načelnika, državnika, svih koji vrše vlast nad drugima ili nad nekom zajednicom osoba. No, ova zapovijed proteže se na dužnosti učenika prema nastavnicima, zaposlenih prema poslodavcima, podložnika prema poglavarima, građana prema domovini, prema javnim službenicima i vladarima.

Ova sažeta rečenica jasno kazuje koliko je važno da i u društvu, a ne samo u obitelji odnosi nadređenih i podređenih također budu ispravni i da među njima vlada prava ljubav. Uvijek je bilo pritužbi poglavara na neposlušnost i nepoštivanje podložnika ali i tužbi podložnika na ponasanje i strogost poglavara. Nužno je da postoje takve razlike u određenim društvinama. No sve će u redu biti samo onda ako se svatko odnosi prema drugom s iskrenom ljubavlju.

Obećanje nagrade

Četvrta zapovijed sadrži i obećanje nagrade: "Poštuj oca svoga i majku svoju, da imadneš dug život na zemlji koju ti da Gospodin, Bog tvoj" (Izl 20,12). Poštivanje te zapovijedi, zajedno s duhovnim plodovima, jamči ovozemne plodove mira i blagostanja. Nasuprot tome, prijestup te zapovijedi povlači za sobom teške nevolje zajednici i ljudima. /Usp. KKC, 2197-2257/.

Za više blagoslova i sreće u obitelji

Za veću sreću i više Božjeg blagoslova u našim obiteljima nužan je povratak potpunom poštivanju ove zapovijedi. To bi sigurno doprinijelo stabilnosti naših obitelji, umanjilo stresove i depresiju i umnožilo sreću i veselje.

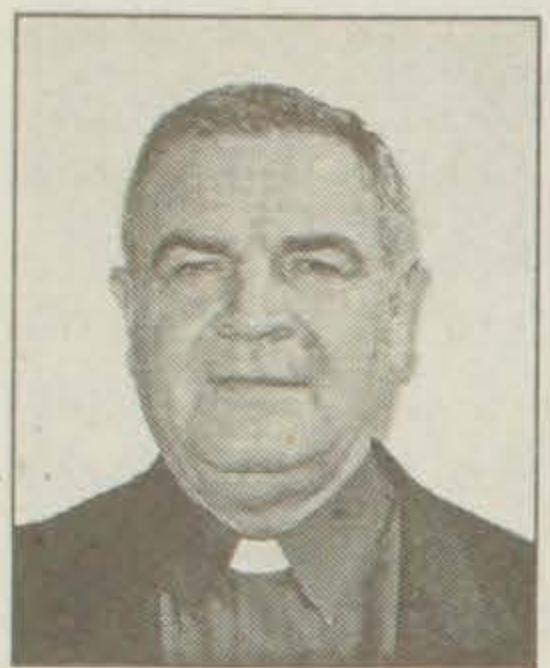
Uvjeren sam da su mnoga obiteljska slavlja Prvih pričesti i Krizmi, o čemu ovaj broj *Zvonika* također izvješćuje, dobar doprinos upravo tomu. Naravno, doprinijet će tomu i pomno čitanje naših stalnih rubrika a i izvješća o mnogim drugim događanjima, kojih je i ovog puta bilo previše da bismo mogli sve lijepo i "opušteno" prikazati. Uz brojne druge obaveze Uredništvo se stalno boriti s vremenom, a u *Zvoniku* i s prostorom. Htjeli smo izbjegći dodatne četiri stranice, a bolje bi bilo da smo ih stavili, pa nam neke vijesti i događanja ne bi izostali. No, brzo će treća nedjelja u srpnju, pa će biti novi broj i u njemu opet puno toga lijepoga i korisnoga.

Želim svim čitateljima da ovoga ljeta pronađu vrijeme za adekvatan odmor, ali i kutak i trenutak za molitvu, jer molitva najbolje opušta, odmara i obnavlja čovjeka.

85. OBLJETNICA CRKVE

POSVEĆENA CRKVA NA BIKOVU

Na Bikovu, kraj Subotice, u nedjelju, 21. svibnja biskup dr. Ivan Pénzes, svečano je posvetio crkvu Uznesenja BDM. Bilo je to ujedno obilježavanje 85. obljetnice te crkve kao i zahvala za završetak radova na njezinoj temeljitoj obnovi kako iznutra tako i izvana.

U pozdravnoj riječi župnik preč. Julije Bašić je rekao: "Ima puno razloga da danas sve vas nazočne u ovoj našoj obnovljenoj crkvi, kako izvana, tako i iznutra radosna i iskrena srca pozdravim. Među inim je jedan od najvažnijih sljedeći: što je konačno, ali još ne u potpunosti naša osamdesetpetogodišnja Nana dobila sve ono što joj dolikuje za vrijeme u kojem se obnovila u svoj svojoj unutrašnjosti i vanjštini. Na današnji dan, tj. 21. svibnja 1921. godine Senat kraljevskog slobodnog grada Subotice, broj 9334/1921. donio je pozitivno rješenje u Predmetu: 'Gradnje jedne zgrade za privremeno bogosluženje pokraj stare bikovačke škole na zemljištu Bele Malagurskog. - Odluka: Saslušavši mnenje Inžinjerskog ureda gradski Senat podjeljuje dozvolu zatražene zgrade. Vlasnik gradnje, dužan je prijaviti Inžinjerskom uredu konac posla. O ovoj se odluci izveštava župnik Lajčo Budanović i Inžinjerski ured. Zaključeno na sednici senata Subotice dne 21. 05. 1921.' I eto, to je razlog da smo se danas okupili u lijepom broju da Bogu zahvalimo za taj dar kao i za sve vaše darove koji su meni kao župniku i vjernicima Bikova mogućili da sada imamo crkvu na ponos i diku svih nas. Hvala vam svima i dobrodošli."

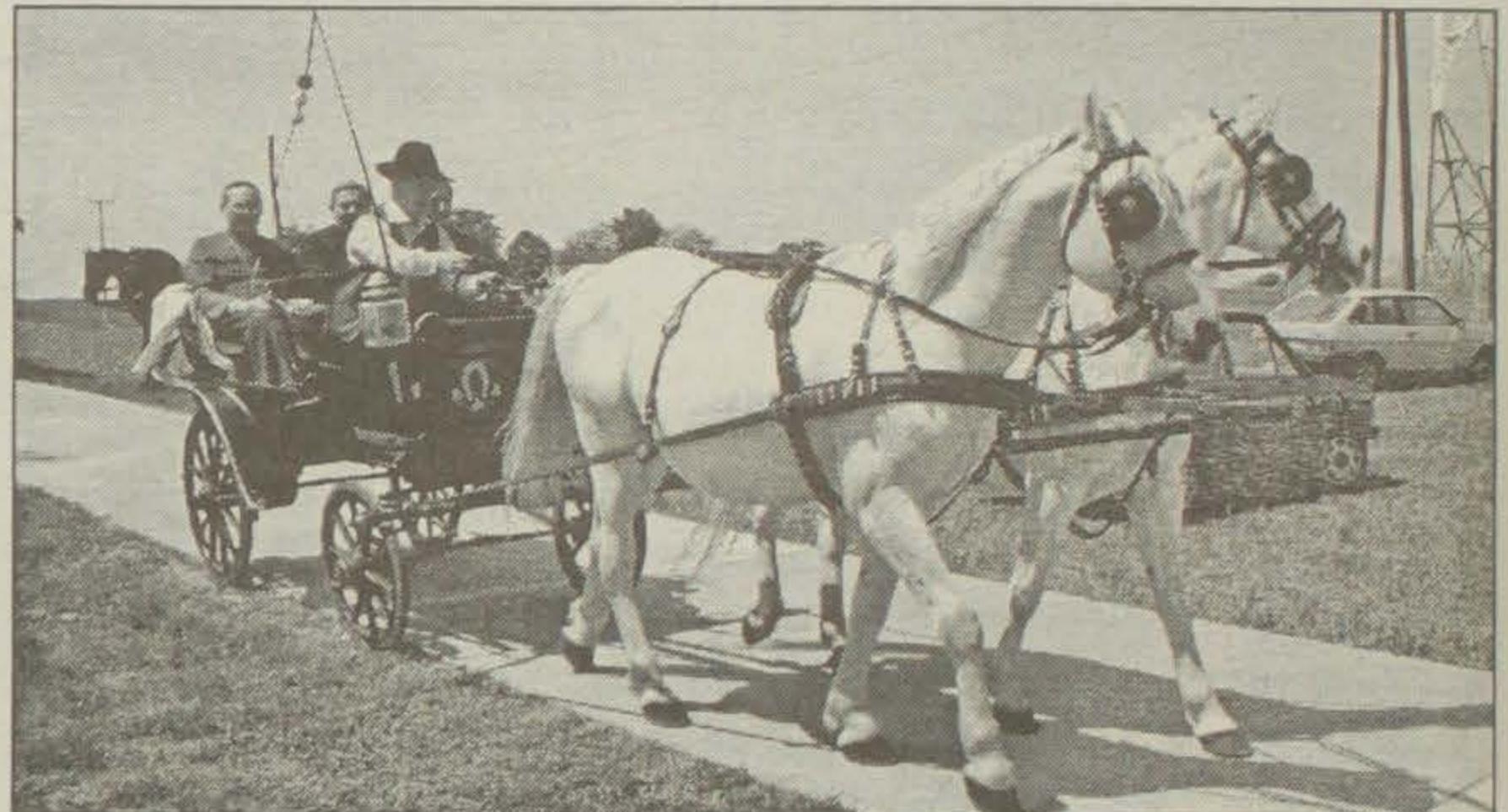
Slijedila je posveta oltara i crkve a potom zahvalno Euharistijsko slavlje koje je predvodio biskup Pénzes u zajedništvu sa župnikom Julijem Bašićem. Suslavitelji su bili svećenici dr. Andrija Kopilović, mons. József Miocs, o. Ivan Holetić, Lazar Novaković, Attila Zsellér, Joseph Vogrinz a kasnije su im se pridružili i Andrija Anišić i Željko Šipek. Nazočan je bio i pravoslavni paroh iz Aleksandrova Gordan Uvalić.

Među uglednim gostima bili su Petar Kuntić, dopredsjednik grada i predsjednik DSHV-a, Tamás Korhecz, tajnik za propise, upravu i nacionalne manjine APV i njegov zamjenik Đorđe Čović; mr. Davor Vidiš, generalni konzul R. Hrvatske

u Subotici, Josip Pekanović, predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća, Zvonimir Perušić, član Izvršnog odbora HNV-a, Dragan Trklja, direktor Direkcije za izgradnju općine Subotica, Nebojša Janjić, ministar za komunalije SO Subotica, Grgo Horvacki, direktor JKP "Subotica-gas", Slavko Lukic, predsjednik MZ Bikovo te Lazar Stipančević, nadzorni organ svih radova na crkvi.

Živi ukras crkve slavljenice bila su djeca i mladi u narodnim nošnjama, koji su čitali Božju riječ, predmolili molitve vjernika, prinijeli darove za misu i recitirali prigodne recitacije. Za tu prigodu prigodne pjesme, koje su i uglazbljene, napisali su: župnik Julije Bašić, s. Blaženka Rudić, Stipan Bašić Škaraba i Marina Tikvicki. Sve pjesme su otpjevane u okviru ovoga slavlja uz pratnju tamburaškog orkestra HKC "Bunjevačko kolo" pod ravnjanjem prof. Mire Temunović.

Na misi je pjevao župni zbor pod ravnjanjem s. Blaženke Rudić, koja je zamijenila bolesnu katehisticu i voditeljicu župnoga zbora Nadu Pipan.

U prigodnoj propovijedi biskup je protumačio smisao posvete crkve i oltara iako su oni u funkciji već 85 godina. Obljetnica posvete crkve u svakoj župi slavi se kao blagdan te

IZ POVIJESTI CRKVE

/preuzeto iz Hrvatske riječi, br. 170, str. 19.

Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije na Bikovu, selu 15-ak kilometara udaljenom od Subotice prema istoku, najistočnija je crkva koju su sagradili ovdašni Hrvati Bunjevci. Gradnju crkve odobrio je Senat Kraljevskog slobodnog grada Subotice 21. svibnja 1921. godine, uredbom kojom se dozvoljava njezina gradnja na zemljištu Bele Malagurskog, pokraj tadašnje seoske škole.

"Odmah se i počelo s gradnjom crkve", govori za "Hrvatsku riječ" dugogodišnji i sadašnji župnik bikovačke crkve vlč. Julije Bašić. "Gradila se tri godine i završena je s jeseni 1924. godine. Ono što je izdvaja od ostalih crkvenih zdanja, jest materijal od kojega je građena. Naime, ova je crkva sagrađena od zemlje nabijanice, upravo kao što su zidani i svi salaši u ovom kraju, tako da se u ono vrijeme potpuno uklapala u taj ambijent. Koliko ja znam, samo je još jedna crkva u ovome kraju građena od nabijene zemlje, i to u Novom Orahovu, ali je ta crkva već odavno srušena."

zajednice a ne kao obljetnica završetka gradnje crkve, stoga je taj dan uz slavlje zaštitnika župe - proštenje, najveći blagdan pojedine župe. Nažalost ta svijest u narodu još nije dovoljno zaživjela pa župnici i pastoralna vijeća moraju poraditi na tome da se doista proslava obljetnice crkve slavi na svečan način, onako kako je to Crkva zamislila.

Za ovo slavlje vjernici su se pripremali trodnevnicom, 17., 18. i 19. svibnja. Svete mise su predvodili generalni vikar te vikari za pastoral Subotičke biskupije. Prvoga dana trodnevnice gost je bio mons. Stjepan Beretić. On je u svojoj propovijedi osvijetlio "Misterij Crkve", drugoga dana trodnevnice svetu misu je predvodio mons. József Rehák a u svojoj propovijedi govorio je o općem pozivu na svetost u Crkvi. Trećega dana generalni vikar mons. Slavko Večerin protumačio je vjernicima odnos Blažene Djevice Marije i Crkve.

Nakon mise slavlje je nastavljeno na obližnjem salašu obitelji Grge i Gabrijele Tikvicki. Kod blagdanskog stola župnik je još jednom zahvalio svim sudionicima slavlja a napose svim dobročiniteljima bikovačke crkve i župe. Učinio je to Božjom riječju: "Blaženije je davati nego primati" (Dj 20,35) te riječima Halila Džubrana: Dajete samo mrvičak ako dajete od bogatstva svoga. Kad od sebe dajete, istinski dajete!"

- Vjerujem da ste osjetili radost i blaženi osjećaj kada ste otrgnuli od sebe nešto što vam je možda i potrebno ili čak prirasio srcu i darovali nekome koji je bio u još većoj potrebi... Ima onih koji malo imaju a puno daju. To su istinski vjernici i pravi darovatelji. Njihova blagajna nikada ne ostaje prazna...", rekao je župnik Bašić. On je svima prenio pozdrave teško bolesne katehistice i orguljašice župe Nade Pipan, koja je svoje trpljenje i molitve ugradila također u ovu proslavu kao i sav svoj dugogodišnji rad i trud u toj župi.

Za 85 godina samo dva župnika

Prvi župnik crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije na Bikovu bio je mons. Lazar Križanović, i to od 1936. do 1978. godine, kada ga je naslijedio sadašnji župnik preč. Julije Bašić, tako da je bikovačka župa praktički do sada imala samo dva župnika. Do 1936. godine u ovoj je crkvi vjerske obrede vodio svećenik koji je putovao iz grada.

Služba se u crkvi na Bikovu vodi na hrvatskom jeziku, ali po riječima preč. Bašića, po potrebi i na mađarskom jeziku, kad su vjenčanja, krštenja ili slične prigode. Danas

ZAHVALNICA DAROVATELJIMA

CRKVA NA PONOS MISTU

Na Bikovu crkva slavi:
osamdeset i pet lita,
Majkom Božjom zaštićena
danasa je tek posvećena.

Crkva je na ponos mistu
znali smo je obnavljati,
Bikovčani vridni ljudi
pomoći svoju hoće dati.

Dičimo se njenim tornjem
s kojeg zvoni Pozdravljenje,
a u crkvi Bog nam daje
za sve grie oproštenje.

Sačuvajmo svoju viru,
čast, poštenje, domovinu;
običaje prenesimo:
majka čeri, otac sinu!

I biskupu našem - fala.
Virnom puku na žrtvama,
svakoj ruci Donatora
što je dar svoj crkvi dala.

Majstorima za rad marni,
Župnicima za svu brigu:
Bog vam dobri udilio:
rajsku, vičnu domovinu.

Slava Bogu! Pozdrav Gospo
i svim milim pokojnjima.
A živima - mir i radost,
Navik nek je svima FALA!

*Julije Bašić
Zahvalni župnik*

na Bikovu ima 1038 katoličkih vjernika, no bilo bi ih, ukazuje župnik, više da vjernici sa Čantavirskog puta, koji pripada ovoj župi, ne gravitiraju gradskim crkvama, budući da su prometno odsječeni od matičnog crkvenog zdanja. Godišnje se ovdje krsti 10 do 15 djece, vjenčaju se dva-tri para, a ima od 20 do 25 sprovoda.

- Kada sam došao za župnika 1978. godine, ova je crkva prično loše izgledala - priča preč. Bašić. Strop je iznutra bio nizak, slike su bile samo nalijepljene na zidove, tako da smo već 1980. godine krenuli s renoviranjem unutrašnjosti. Radilo se u etapama sve do 1990. kada je unutarne preuređenje završeno. Između ostalog, podignut je strop, urađen oltar, niše i sve ostalo.

Vanjska rekonstrukcija

Međutim, kada je 1998. godine velika kiša potkopala temelje crkve, sjeverni se zid urušio i bilo je jasno da se zdanje može spasiti samo ozbiljnom vanjskom rekonstrukcijom. Potkopavanje temelja započeto je 2000. i trajalo je dvije godine.

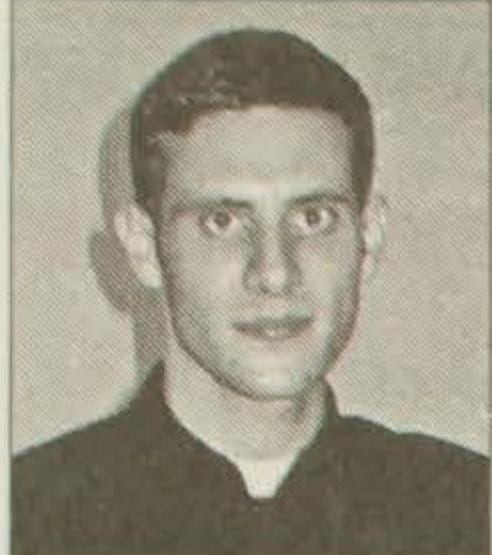
- Sada zapravo ova crkva više nije od nabijene zemlje - kaže preč. Bašić. Svi su zidovi novi i od čvrstog materijala, osim jednog malog dijela koji je ostao kao spomen na tu staru gradnju. Potpuno smo promijenili i krov, crkva je izolirana, a temelji su urađeni od betona. Nedavno je završena i fasada, tako da naša crkva sada blista, noću je lijepo osvijetljena i vidi se iz daleka.

Rekonstrukcija crkve odvijala se onim tempom kako su osigurana sredstva. A, po riječima preč. Bašića, sponzori su, među ostalim, bili njemačka asocijacija za pomoći crkvama Königstein, zatim Skupština općine Subotica, Pokrajinsko tajništvo za upravu, propise i nacionalne manjine, Javno poduzeće Direkcija za izgradnju SO Subotica, te pojedine tvrtke, kao i sami vjernici. /Zvonimir Perušić/

Jedinstveno svetište crkve

Već ranije crkva je iznutra bila temeljito obnovljena i uređena u jedinstvenom ambijentalnom stilu. Na poticaj i prijedlog župnika Julija Bašića + umjetnica Lojzika Ulman stvorila je doista poseban ambijent svetišta. Naime, oltar predstavlja snop žita, ambon je stabljika sunčokreta a listovi predstavljaju Deset Božjih zapovijedi. Krstionica je u obliku bunara s đermom, a svetohranište je u krušnoj sališarskoj peći. U pročelju crkve je lik Blažene Djevice Marije, na nebo uznesene, a pred njom se moli bunjevačka hrvatska obitelj obučena u narodnu nošnju.

Priredio: A. Anić

Piše: Goran Vilov

SNAGA BOŽJE RIJEČI

Izgovorena i pravilno, nositelj je određenog sadržaja ali i smisla.

Smisao je dobra stvar! Bez smisla ne možemo živjeti.

Riječ Božja.

U 73 knjige Biblije nalazimo Božju riječ. Nikada se nijedno slovo neće oduzeti, niti dodati. U 73 knjige smješten je sav Božji govor čovjeku.

Puno je to knjiga, još je više riječi. Ali dobro je to jer je ljudsko srce vazda gladno, neutaživa je njegova žed.

Čovjek ne uživa dok vapi za hranom i pićem, tek ga sitost smiruje.

"Nemirno je naše srce" - Augustin sveti veli. Da, nemirno će uvijek biti ako Bibliju-Božju riječ ne postavi na svoje grudi i ne osjeti toplotu Božje riječi.

Božja nas riječ mijenja. Ona je kadra u momentu izmamiti suze u očima, ona je kadra uplašenome hrabrost i pouzdanje vratiti, ona mir donosi s nebeskih visina ravno u naše srce, u čovjekov život. Tko ne vjeruje, samo jednom neka proba.

Ali zašto nam je Božja riječ daleko? Valjda zato jer je Biblija "u regalu", izvan domašaja i djece ali i svih ostalih.

Ako nam je srce hladno, to je zbog naših ruku. Kad su posljednji put naše ruke toplu Božju riječ dodirnule?

Ni "vidovnjak", niti gatare ne mogu dati onu pozitivnu promjenu našim životima kako to može uraditi Božja riječ! Gledao sam ljude kako nakon čitanja Božje riječi ustaju sa sjedala posve izmjenjeni. Na licu sam im vidio potpuni mir i blaženost kao u svetaca.

Opecimo se sasvim slobodno vrelim Božje riječi. Našem hladnom srcu treba ta vrelina!

Tek je topao čovjek živ, onaj hladni daha odavno nema.

Daruj srcu svome vatru! Božja riječ je kao otrov ali s pozitivnim predznakom: jednom kada uđe u čovjeka, širi se kroz čitavo tijelo neopisivom žustrinom i daje ti smisao, vraća ti smirenost, utjehu pruža, radost na lice izbacuje. Oh, kakva je to čudesna moć svemira sakupljena u te 73 knjige Božeg "divana" čovjeku!

Ne samo uši nego i srce otvori, tromi čovječe, kao praotac Abraham koji je bio izvrstan prijatelj Božje riječi jer je slušao sve i poslušao sve. I slušatelj i izvršitelj trebaš postati!

Samo jednom poslušaj Boga i nikad nećeš zaboraviti da ga je imalo smisla slušati!

Samo jednom dopusti da Božja riječ probije silinom tvoje grudi i osjetit ćeš slatku bol riječi Božje koja melje i od tebe grešnika, neposlušnog čovjeka, stvara sveca, Bogu poslušna čovjeka!

Ovog momenta odaberij jednu od 73 knjige kao današnju hranu svoje duše! Čitaj, slušaj i izvršavaj!

Događanja u Subotičkoj biskupiji

X. KONCERT SUBOTIČKIH ZBOROVA

Deseti po redu koncert subotičkih zborova, u organizaciji Katoličkog Instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" iz Subotice, održan je u nedjelju 28. svibnja u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske. Na koncertu je nastupilo 6 zborova i to: Katedralni zbor "Albe Vidaković", Zbor župe sv. Roka, Komorni zbor "Collegium Musicum Catholicum", Zbor Reformirane kršćanske crkve, Mješoviti zbor udruženja umirovljenika te Ženski omladinski zbor.

Pozdravljajući nazočne, predsjedavajući Instituta, dr. Andrija Kopilović, istaknuo je kako je prije deset godina glazbena ponuda u Subotici bila puno siromašnija, te je Institut u dogovoru sa subotičkim zborovima priredio veliki koncert nakon kojega su sudionici izrazili želju da se takav koncert priređuje u katedrali svake godine u uskrsno vrijeme. Pozvao je potom sudionike da s ovom tradicijom nastave bez obzira na to što je glazbena ponuda u gradu sada puno obilnija, jer na taj

način mogu slaviti Gospodina i u ekumenskom duhu, koji je lijepo svjedočanstvo vjere i zajedništva u ljubavi, naglasio je dr. Kopilović.

Svi zborovi zajedno, izveli su na kraju skladbu G.F. Haendela "Canticorum iubilo", a zborovima je ravnio Mátyás Murenyi. /A.A./

Događanja u Subotičkoj biskupiji

PROF. DR. THOMAS BREMER U SUBOTICI

U višednevnom posjetu Subotici boravio je **prof. dr. Thomas Bremer**, prorektor Teološkog fakulteta u Muensteru i pročelnik katedre za istočno bogoslovje i ekumenizam pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Muensteru.

Prof. Bremer je u srijedu 24. svibnja u Katoličkom krugu u Subotici održao predavanje za svećenike i studente Teološko-katehetiskog instituta Subotičke biskupije.

Predavanju je, osim svećenika i studenata, nazočio i subotički biskup **dr. Ivan Pénzes**. U predavanju "Religijski izazovi Europe", predavač je prikazao religijsko stanje u Europi s osobitim osvrtom na situaciju u Njemačkoj, a potom je izložio suvremene probleme s tim u svezi te na kraju ukazao na perspektive za postojeće stanje. U posebno izražene probleme uvrstio je sekularizaciju, veliko zanimanje za ezoterične pojave, nestanak čisto katoličkog miljea, pitanje religije i Boga u Europskom ustavu i dr. Usprkos nagomilanim problemima, predavač je naglasio da je optimist u pogledu Crkve i kršćanstva u Europi jer sve te negativne pojave kao i religijska različitost Europe jesu izazovi za Crkvu i kršćane. Kršćani moraju zajednički nastupati glede pojedinih pitanja i pojava u društvu i to je prigoda za praktični ekumenizam ali i dijalog s drugim religijama koji onda potiče i ekumenizam i dijalog na teološkoj razini. U sekulariziranom društvu Crkva mora tražiti nove pastoralne forme da bi se približila ljudima koji ne vjeruju, zaključio je predavač. Nakon predavanja, biskup Pénzes predslavio je zajedno s okupljenim svećenicima svetu misu u subotičkoj katedrali.

Sutradan, u četvrtak 25. svibnja, dr. Bremer održao je, u okviru kršćanske tribine grada Subotice, predavanje na temu "Europa pred izazovima vjerske različitosti". Govoreći o Europi, naglasio je kako je u Europi unatoč tomu što ima kršćanske koričene uvijek bilo i vjerske različitosti ali i negativnih pojava kao što su trijumfalizam, kolonijalizam, kao i dva totalitarna sistema. Predavač je naglasio da u religijskoj različitosti Crkva mora naći svoje mjesto a nikako se zatvoriti i izolirati. I Katolička Crkva mora nastupati zajedno s drugim vjerskim zajednicama kada je to potrebno kako ne bi izgubila kredibilitet kod naroda. Važno je u svemu uočiti različitosti i prepoznati značaj određenih različitosti za Crkvu i kršćane, zaključio je predavač. Nakon predavanja uslijedila je rasprava, a predavanju su nazočili i subotički gradonačelnik **Géza Kucsera**, dogradonačelnik **Petar Kuntić**, generalni konzul R. Hrvatske u Subotici **Davor Vidiš** i drugi.

Dr. Thomas Bremer, održao je spomenuta predavanja i u Novom Sadu. Prije podne za svećenike kako katolike, tako i

pravoslavne i protestantske pastore i za studente Teološko-katehetiskog instituta s odjela u Novom Sadu. U poslijepodnevnim satima održao je tribinu. /A. A./

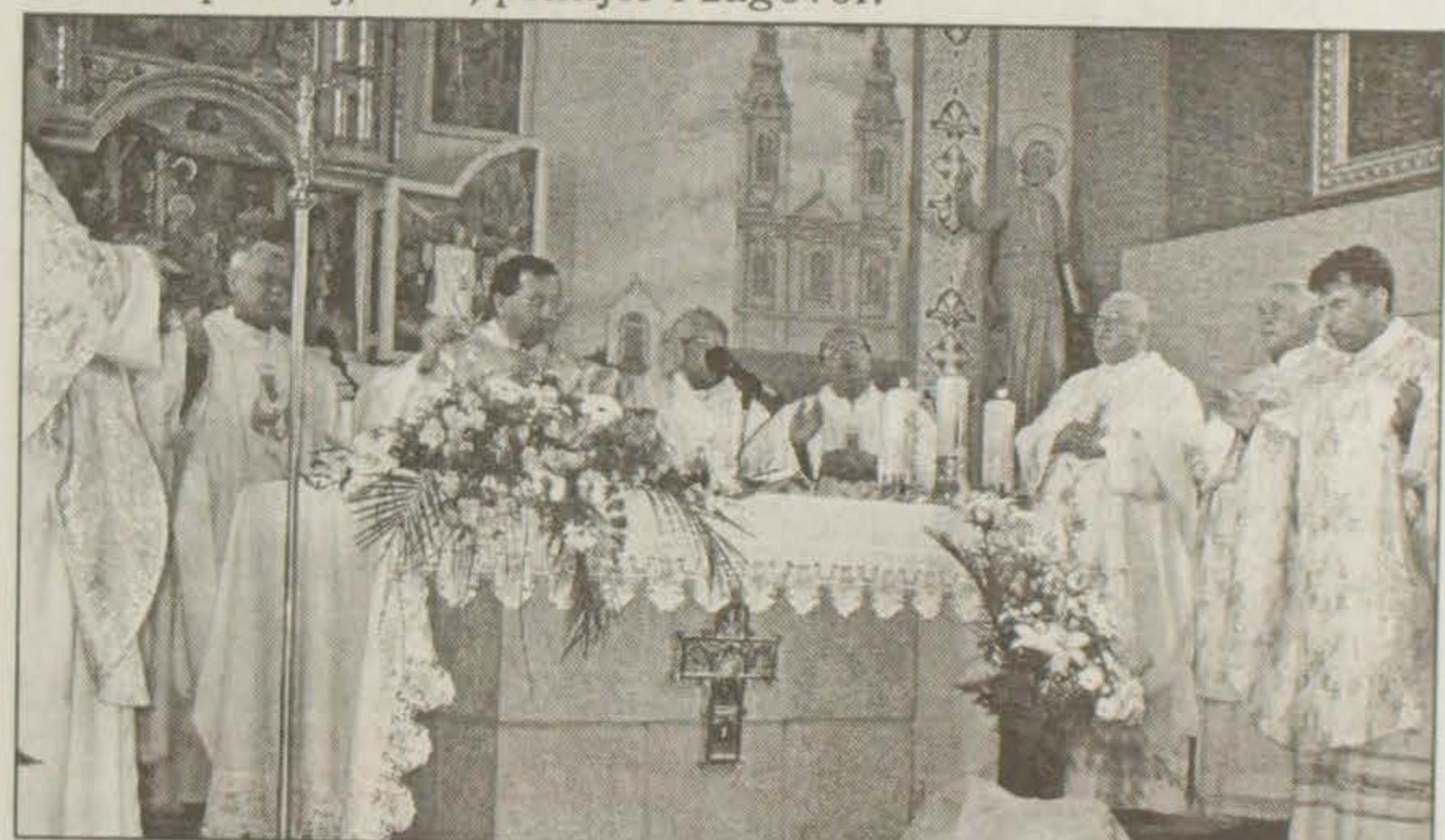
OBITELJSKA TRIBINA U ŽEDNIKU

U prostorijama župnoga stana u Starom Žedniku 23. travnja održana je peta po redu Obiteljska tribina. **Preč. dr. Andrija Kopilović** govorio je na temu "Vjera, što je to?" te, među ostalim, naglasio kako je vjera dar od Boga, a koja se mora njegovati i učvršćivati da bismo bili istinski vjernici.

Kao i obično, okupio se lijep broj slušatelja. Razgovor je nastavljen i nakon predavanja. /Šime Davčik /

PROŠTENJE U ŽUPI MARIJE MAJKA CRKVE U ALEKSANDROVU

Dan zaštitnika župe u svakoj je župnoj zajednici veliki dan. Župna zajednica Marija Majka Crkve u Subotici ovaj dan slavi već sada 24 godine na osobito svečan način. Tako je bilo i ove godine. Svake godine ima neka izvanrednost, tako je i sada bilo. Priprava za svetkovinu je devetnica s tematskim propovijedima kroz devet dana, a ove su godine teme bile uz zajednički naslov: "Marija, suputnica Krista Otkupitelja". Propovijedali su svećenici: **mons. Stjepan Beretić**, **preč. Andrija Anišić**, **preč. Jakob Pfeifer**, **preč. Franjo Ivanković**, **vlč. Željko Šipek**, **vlč. dr. Marinko Stantić**, **vlč. Josip Štefković**, **vlč. Lazar Novaković** i **vlč. Goran Vilov**. Na kraju je svečanu hodočasničku misu predvodio generalni vikar **mons. Slavko Večerin** i održao završnu i vrlo zapaženu propovijed o pozivu i susretu - o traženju i nalaženju - Boga i čovjeka. Na tom putu i u tom životu Marija i nazaretski dom su poticaj, uzor, primjer i zagovor.

Osobitost ove godine je bilo izvanredno dobro i lijepo pjevanje združenih zborova župa Marije Majke Crkve, sv. Roka i Collegium Musicum Catholicum. Dva dana nakon proštenja župnu su zajednicu posjetili sjemeništarci sa svojim poglavarima, imali svoj završni dan u ovoj školskoj godini, kao hodočašće Majci Božjoj. U svom programu su doprinijeli ljepoti liturgije, svjedočili svoje zvanje i bili gosti na župi. /Č. K./

SLUŽBA AKOLITA U BAČKOM MONOŠTORU

U župi Sv. Petra i Pavla u Bačkom Monoštoru u nedjelju, 2. travnja bilo je posebno svečano jer nas je pohodio naš biskup dr. Ivan Pénzes zajedno sa svojim vicekancelarom vlč. Atilom Zsellérom. Biskup je došao među Monoštorce kako bi gospodinu Stipanu Periškiću, koji se spremava na trajni đakonat, podijelio službu akolitata. On je rođen 1963. godine u Bačkom Monoštoru. Diplomirao je 2003. na Teološko-katehetskom institutu u Subotici i sada radi kao katehist u osnovnoj školi u Bačkom Monoštoru, Bezdaru i Bačkom Bregu.

Gospodin Stipan je oduvijek volio blizinu oltara i uvijek bio spreman pomoći svećenicima i časnim sestrama u Bačkom Monoštoru. Već određen broj godina razmišlja o duhovnom zvanju i ove godine je uputio molbu biskupu Ivanu da ga primi među kandidate Subotičke biskupije za red trajnog đakonata. Do sada je primio kandidaturu, lektorat a sada i službu akolitata.

Molimo Gospodina da blagoslovi našeg katehistu Stipana čije đakonsko ređenje očekujemo po snazi i milosti Božjoj na jesen 2006 godine.

Vlč. Goran Vilov

PROSLAVA FATIMSKE GOSPE U BAČKOM MONOŠTORU

Pred velikim brojem vjernika, 13. je svibnja u župi Sv. Petra i Pavla u Bačkom Monoštoru proslavljen blagdan Fatimske Gospe svečanom misom u 12 sati. U crkvi se nalazi kip Fatimske Gospe koji je već davno dopremljen iz Fatime i pred kipom drage nam Gospe okupljaju se na molitvu svake nedjelje vjernici poslije nedjeljne sv. mise.

Brojni su vjernici došli hodočastiti Fatimskoj Gosi. Na sv. misi bili su i svećenici iz okolnih župa: Bezdara, Sombora, Kupusine, Telečke, Sonte, Odžaka te Subotice. Predvoditelj misi i propovjednik bio je župnik iz Bačkog Brega, naslovni opat preč. Davor Kovačević. On je nadahnutim riječima govorio o Gosi iz Fatime te doprinio da nam se ljubav prema Gosi uvećala i osvježila.

Na sv. misi pjevanje je animirao župni zbor mlađih a na koncu sv. mise svi prisutni su zapjevali pjesmu-himnu "Trinaestoga svibnja".

Vlč. Goran Vilov

PROSLAVA SV. ANTUNA U SVETOZAR MILETIĆU

Po završetku devetnice i trinaest utoraka, mnogi su se vjernici isповjedili i tako proslavili blagdan jednog od najomiljenijih svetaca, sv. Antuna. Na ovoj sv. misi mjesni župnik Antal Egedi proslavio je i svoj imandan, a uz njega je bilo i nekoliko svećenika. Nakon mise blagoslovljena su djeca i ljiljani a KUD "Németh László" i KUD "Lemeš" priredili su kraći prigodni program.

Lucia Tošaki

ZLATNI JUBILEJ REDOVNIŠTVA

U nedjelju 7. svibnja dvije dominikanke slavile su 50. obljetnicu redovničkog života. Prije pedeset godina s. Borislava Malagurski i s. Sofija Aladžić, obje rodom iz Subotice, položile su u Korčuli svoje prve redovničke zavjete.

S. BORISLAVA (VITA) MALAGURSKI rođena je 1933. na Bikovu. U zajednicu sestara dominikanki na Korčuli stupila je 1954., redovničko odijelo primila 1955., a prve zavjete položila 1956. Živjela je i radila u našim zajednicama u Korčuli, Splitu, Tavankutu, a sada u Subotici (na slici lijevo).

S. SOFIJA (MARIJA) ALADŽIĆ rođena je 1937. u župi sv. Jurja u Subotici. Skupa sa s. Borislavom dijeli sve ostale godine zbivanja. Živjela je i djelovala u Korčuli, Tavankutu, a sada živi u Subotici (na slici desno).

Svečani jubilej sestre su proslavile u crkvi sv. Jurja. Za tu prigodu došla je vrhovna glavarica sestara dominikanki s. Katarina Maglica i lijepi broj sestara iz ostalih naših zajednica. Budući da su naše slavljenice dugi niz godina bile u službi župne zajednice kao sakristanke (a s. Borislava još uvijek jest), jubilej je obilježen na misama u 8 i u 10 sati, to jest na mađarskom i na hrvatskom jeziku. Euharistijsko slavlje u 8 sati slavio je župnik vlč. István Dobai za naše svećarice. U ime župe čestitala su im djeca i predala cvijeće.

Euharistijsko slavlje u 10 sati predvodio je p. Ivan Holetić, uz nazočnog župnika i goste svećenike mons. Branka Ivana iz Pregrade, preč. Julija Bašića i vlč. Gorana Jovičića. Cjelokupno slavlje su uljepšali mlađi u narodnim nošnjama iz rodbine s. Borislave koji su čitali čitanja, molitvu vjernika i nosili prikazne darove. Oni su na kraju predali dar: sliku sv. Dominika u tehniči slame koju je izradila nećakinja Đurđa. U ime župe čestitali su izrekle Bojana i Maja uz prikladnu čestitnu pjesmu *Pedeset* koju je izveo zbor.

Nakon obje misi župljani su čestitali sestrama u vjeroučnoj dvorani uz prigodno čašćenje dijeleći radost ovoga slavlja. /s. B. Rudić/

Događanja u Subotičkoj biskupiji

SOMBORSKA TRIBINA O EGZORCIZMU

U Somboru je 16. lipnja u velikoj dvorani doma "Vladimir Nazor" održana tribina na temu egzorcizma. Tribinu je organizirala župa Svetoga Križa iz Sombora u suradnji s članovima Hrvatskog kulturno-umjetničkog društva "Vladimir Nazor". O ovoj privlačnoj temi govorio je službeni egzorcist, isusovac, **mr. Ivan Vinkov** iz Beograda. Predavanje je izazvalo veliku pažnju publike jer o ovakvoj temi mnogi od prisutnih nisu do sada imali priliku slušati, a ujedno i na vrlo stručan način dobiti odgovore na pitanja kojih je zaista bilo mnogo.

Dvosatno predavanje opravdalo je svojom kvalitetom te je bilo doista korisno za sve prisutne. /J. Jozić/

NOVA BLAŽENICA

MAJKA MARIJA TEREZIJA OD SV. JOSIPA

Utemeljiteljica karmelićanki Božanskog Srca Isusova

Sestre karmelićanke i dobri ljudi, omogućili su mi putovanje i šestodnevni boravak u kući Matici karmelićanki Božanskog Srca Isusova u Sittardu i na beatifikaciji bl. Marije Terezije od sv. Josipa, u katedrali u Roermondu u Nizozemskoj. Ovo je prva beatifikacija u Nizozemskoj, koju je po odredbi pape Benedikta XVI. izvršio kardinal Adrijan Simoniš, nadbiskup Utrecht-a i predsjednik Biskupske konferencije Nizozemske, u subotu 13. svibnja 2006. godine. Suslavitelji mise i beatifikacije bili su kardinal Joakim Meisner, nadbiskup Koelna, domaći biskup Frans Wiertz, šestorica biskupa i oko 70 svećenika. Katedrala u Roermondu bila je ispunjena sestrama ove Družbe i vjernicima prijateljima iz Nizozemske i zemalja u kojima sestre djeluju. Najviše sestara i vjernika bilo je iz Hrvatske.

Svečanosti beatifikacije sudjelovali su dr. Mato Zovkić, Generalni vikar sarajevske nadbiskupije, o. Schneider D.I. iz Zagreba, i pisac nove knjige *Naći sebe tražeći Boga, psihološki i duhovni profil, bl. Marije Terezije od sv. Josipa, o. Szentmartoni, D.I.* profesor na Gregoriani u Rimu, rodom iz Bačke.

o. Mato Miloš, OCD

STRUČNI SUSRET PSIHIJATARA VOJVODINE

U Vršcu je 9. lipnja održan značajan skup psihijatara Vojvodine s temom "Psihijatrija i religija". Na susretu je bilo oko 250 sudionika. Održano je jedanaest stručnih predavanja. Uvodničari su bili naslovni episkop Jegarski, gospodin Porfirije i poznati stručnjak s ovoga područja, akademik dr. Vladeta

Jerotić. Na skupu je aktivno sudjelovao kao predavač i prorektor našeg Teološko-katehetskog instituta, dr. Andrija Kopilović s temom "Normalan i bolestan strah u psihijatriji i religiji". U cijelom programu dva predavanja održali su svećenici. To su spomenuti vladika Porfirije i dr. Kopilović. Oba predavanja su vrlo dobro prihvaćena. Prije petnaest godina, kada je održan prvi ovakav susret, osjećala se velika razlika pristupa problemu stručnjaka psihijatara i psihoterapeuta, dok se sada već posve jasno vidi da su psihoterapija i služba duhovnika usko povezane i interdisciplinarne. U središtu je čovjek koji je danas opterećen, više nego ikada, no često i osjećajem krivnje od kojega oslobođa vjera. Suradnja na tom području je put i susret vjere i znanosti za dobro čovjeka. /Zv/

TIJELOVO U SUBOTICI

Blagdan Tijelova svečano je proslavljen 15. lipnja u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske svetom misom koju je u 18 sati predslavio subotički biskup dr. Ivan Pénzes zajedno s katedralnim župnikom mons. Stjepanom Beretićem i župnicima grada i okolice.

U prigodnoj propovijedi biskup Pénzes je podsjetio kako je svetkovina Tijelova vanjska i svečana proslava Velikoga četvrtka. On je naglasio kako toga dana zapravo nije potrebno propovijediti jer najbolja je propovijed tijelovska procesija kojom svjedočimo da je Krist među nama i da smo mi s njim na putu. "S Kristom u nama i među nama, možemo izdržati sve poteškoće i naći odgovore na sva naša pitanja i probleme te pronaći pravi smisao života i istinsku sreću", naglasio je biskup.

Nakon svete mise uslijedila je Tijelovska procesija u širem krugu oko katedrale. Osim pravopričešnika i mladih obučenih u bunjevačke narodne nošnje te brojnih vjernika, u procesiji su također sudjelovali i predstavnici Trećega reda sv. Franje kao i udruga "Čerkeza", "Malteških vitezova sv. Jurja" i "Funera". U procesiji je bio nošen i barjak Presvetog Oltarskog Sakramenta kao i barjak nekadašnjeg "Divojačkog društva" koje je dugo vremena organiziralo Dužnjancu. Spomenuti barjak po tradiciji u Tijelovskoj procesiji nosi novoizabrani bandaš uz pratnju novoizabrane i prošlogodišnje bandašice. Za bandaša i bandašicu Dužnjance 2006. izabrani su Marin Milodanović i Mirjana Horvacki.

Slavlje je završeno svečanom zahvalnicom "Tebe Boga hvalimo" te blagoslovom s Presvetim Sakramentom.

Misnom slavlju nazočili su i gradonačelnik Subotice Géza Kucsera, dopredsjednik grada Petar Kuntić, generalni konzul R. Hrvatske u Subotici mr. Davor Vidiš, predsjednik Organizacijskog odbora Dužnjance 2006. Grgo Kujundžić i dr. Pjevanje na misnom slavlju predvodili su članovi subotičkih zborova pod ravnjanjem s. Mirjam Pandžić i Csabe Paskoá, regens合唱团 chor subotičke katedrale.

A.A.

Događanja u Subotičkoj biskupiji

Međunarodna konferencija za predstavnike političkih i vjerskih zemalja bivše Jugoslavije i SR Njemačke

"Odgovornost crkava i vjerskih zajednica u odgoju mlađih za mir, toleranciju i socijalnu pravdu" tema je 5. međureligijske i međukulturalne konferencije za predstavnike političkih i vjerskih zemalja bivše Jugoslavije i SR Njemačke, održane od 3. do 6. lipnja u Cadenabbiji (Italija).

Prvoga dana konferencije, susret je započeo uvodnim riječima direktorice ureda fondacije Konrad Adenauer u Beogradu, **Claudie Nolte**. Nakon toga pročitan je zajednički referat vladike **Irineja Bulovića**, episkopa bačkog, i dr. **Andrije Kopilovića**, prorektora Teološko-katehetskog instituta iz Subotice. **Peter Weiss** iznio je potom iskustva iz Njemačke, i to osobito ona s područja odgoja i organiziranja mlađih. Uslijedila je potom prigodna diskusija u kojoj su se među ostalim mogla čuti iskustva sa svih područja sudionika dijaloga, a najviše se razgovaralo o vjerskoj nastavi i načinu uvođenja te funkcionaliranja vjerske nastave u Srbiji. Iznesena su i istaknuta vrlo pozitivna iskustva o suradnji Ministarstva vjera Republike Srbije i Crkava te vjerskih zajednica.

Drugoga dana uvodno predavanje na temu "Crkve i vjerske zajednice u rascjepu između tradicionalnih vrijednosti i procesa modernizacije društva" održao je p. **Fran Prcela**, dominikanac. U poslijepodnevnom dijelu koreferate su održali **Aca Singer**, predsjednik Saveza Židovskih općina u Srbiji, dr. **Frank Jürgen**, predstavnik vrhovne uprave Evangeličke Crkve u Hannoveru i **Muhamed Jusufspahić**, imam beogradski i predstavnik Islamske zajednice Srbije.

Sudionici ovoga dijaloga potpisali su zajedničku izjavu u kojoj su iznesene konačne ideje, ciljevi i prijedlozi, a koja je prihvaćena trećega dana konferencije. U spomenutoj je izjavi istaknuto kako polazna osnova našega djelovanja mora biti ljubav, jer će uz njenu pomoć svako naše djelovanje biti plodno. Naša djeca i omladina moraju biti odgajana za slobodu kroz duh ljubavi. U odgoju djece i mlađih, Crkve i vjerske zajednice žele i trebaju se angažirati za mir, toleranciju i socijalnu pravdu, istaknuto je u izjavi. Preduvjeti za ostvarenje iznesenoga su: roditeljski primjer, primjer nositelja odgovornosti u Crkvama i vjerskim zajednicama čije djelovanje unutar crkava i vjerskih zajednica navodi članove da i oni uzorno postupaju, primjer učitelja i nastavnika te nastavak međureligijskog dijaloga na svim razinama. Za to je potreban dijalog unutar crkava i vjerskih zajednica. U osnovne ciljeve ubraja se potreba odgajanja mlađih kao odgovornih i samostalnih osoba koje su u stanju prosuđivati i pružiti ljubav, zatim potreba osposobljavanja mlađih za vođenje dijaloga, ohrabruvanje mlađih da kao vjernici preuzmu odgovornost u političkom i javnom životu - jačanje obitelji i na kraju popravljanje imidža Crkava i vjerskih zajednica u javnosti, a naročito u medijima. Kako bi se spomenuti ciljevi mogli ostvariti, u izjavi se posebno navode kao osnovne smjernice razumijevanje i interesiranje za pitanja i brige mlađih kao i poznавanje njihove životne stvarnosti od strane nositelja odgovornosti u crkvama i vjerskim zajednicama, unapređenje obrazovanja nastavnika vjeroučitelja i kvalitetna vjerska nastava, aktivni rad s omladinom (prije svega uz pomoć volontera), podrška osnivanju omladinskih udruženja, potreba govora s poštovanjem i na afirmativan način o drugim crkvama i vjerskim zajednicama u javnosti, jasno zauzimanje stava protiv bilo kakvog oblika mržnje i poboljšanje medijske kompetencije vodećih ljudi crkava i nositelja odgovornosti u vjerskim zajednicama. Na kraju, istaknuto je kako međureligijski dijalog treba nastaviti uz pomoć Fondacije Konrad Adenauer.

Na ovom seminaru iz Srbije su sudjelovali Claudia Nolte, direktorka ureda Fondacije Konrad-Adenauer u Beogradu; Čaba Kovač, predstavnik Rimokatoličke Crkve; Aca Singer, predsjednik Saveza Židovskih općina u Srbiji; Muhamed Jusufspahić, imam beogradski i predstavnik Islamske zajednice Srbije; Elizabeta Kitanović, predstavnica Ministarstva vjera Republike Srbije i Saša Hadžiahmetović, koordinator KAS Beograd. U radu su sudjelovali i predstavnici iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Makedonije i Njemačke. /Cs. K./

DOGAĐAJI U TITELSKOJ ŽUPI

U mjesecu svibnju kojega svi zovemo "marijanskim mjesecom", svakoga dana nakon misnoga slavlja štovatelji Blažene Dj. Marije okupljali su se zajedno sa svojim župnikom **Franjom Lulićem** na svibanske pobožnosti u titelskoj crkvi. Pjevali su marijanske pjesme, litanije, zahvaljivali Nebeskoj Majci na njenoj ljubavi i milosti i molili ju da ih i dalje zagovara i vodi putem spasenja ka Kristu njenom Sinu.

Spomendan sv. Ivana Nepomuka, zaštitnika Titela ali i ribara, proslavili smo svetom misom 16. svibnja u našoj župnoj crkvi. U propovijedi, vlč. Lulić pobliže je vjernike upoznao sa životom ovoga sveca, osobito njegovim krepostima. Pozvao je potom nazočne da se utječu u svečev zagovor, posebno za sakrament Svetе tajne - Ispovijedi čiji je on i zaštitnik.

Blagdan Uzašašća Gospodinova proslavili smo 25. svibnja svetom misom koju je predvodio domaći župnik Franjo Lulić. Govoreći o ovom blagdanu, vlč. Lulić u propovijedi je istaknuo kako Uzašašće Isusovo na nebo nije i njegovo napuštanje nas, budući da njegovim odlaskom dobivamo nadu da ćemo i mi kao udovi njegova Tijela jednoga dana biti s njime u njegovoj slavi. Četrdeset dana se objavljivao svojim apostolima i jačao ih u vjeri da prihvate tu stvarnost novoga života koji njegovim Uskrsnjem dobiva nadnaravne dimenzije. Ovozemaljskim životom, živeći živu Božju riječ, djelima ju iskazivati u svijetu, i mi putujemo zajedno s Kristom, po Kristu i u Kristu k nebu. Nebo nam je darovano u Kristu, istaknuo je propovjednik. Potaknuo je zato vjernike da koriste vrijeme koje je pred njima kako bi se uz pomoć poslanoga Duha Istine, Branitelja i Tješitelja mogli obrati i stjecati nebo još na zemlji.

Na blagdan Duhova 4. lipnja, misno slavlje predvodio je domaći župnik vlč. Lulić. U svojoj nadahnutoj homiliji istaknuo je primjer Blažene Dj. Marije, kao suradnice i prvo prebivalište Duha Svetoga. "Ona je svojim otvorenim Srcem, Vjerom i 'Neka mi bude po riječi tvojoj', otvorila i nama put Spasenja i dolaska našeg Tješitelja Duha Svetoga. Budite ustrajni i postojani u molitvi, zajedno s Djenicom Marijom Majkom Crkve, kao što su bili i Apostoli, i Oganj Duha Božjega grijat će vaša srca svojim darovima i radostima", poručio je župnik Lulić.

Radomir Hucki

USPJEŠAN KONCERT U HRVATSKOJ

Komorni zbor "Collegium Musicum Catholicum" iz Subotice, nakon Uskrsnog koncerta u katedrali 21. svibnja 2006., gdje se predstavio djelima Lukačića, Jelića, Mozarta, zaintrigirao je subotičku glazbenu publiku. Svojom mladošću, ali i visokim umjetničkim dostignućem, ovaj zbor svakim koncertom oduševi slušatelje.

Pjevači ovoga zbora bili su 27. svibnja gosti i sudionici II. smotre zborova Hrvatske franjevačke provincije svetog Ćirila i Metoda u Čakovcu, na kojoj je sudjelovalo 16 zborova iz

Događanja u Subotičkoj biskupiji

Hrvatske i jedino spomenuti zbor iz Vojvodine.

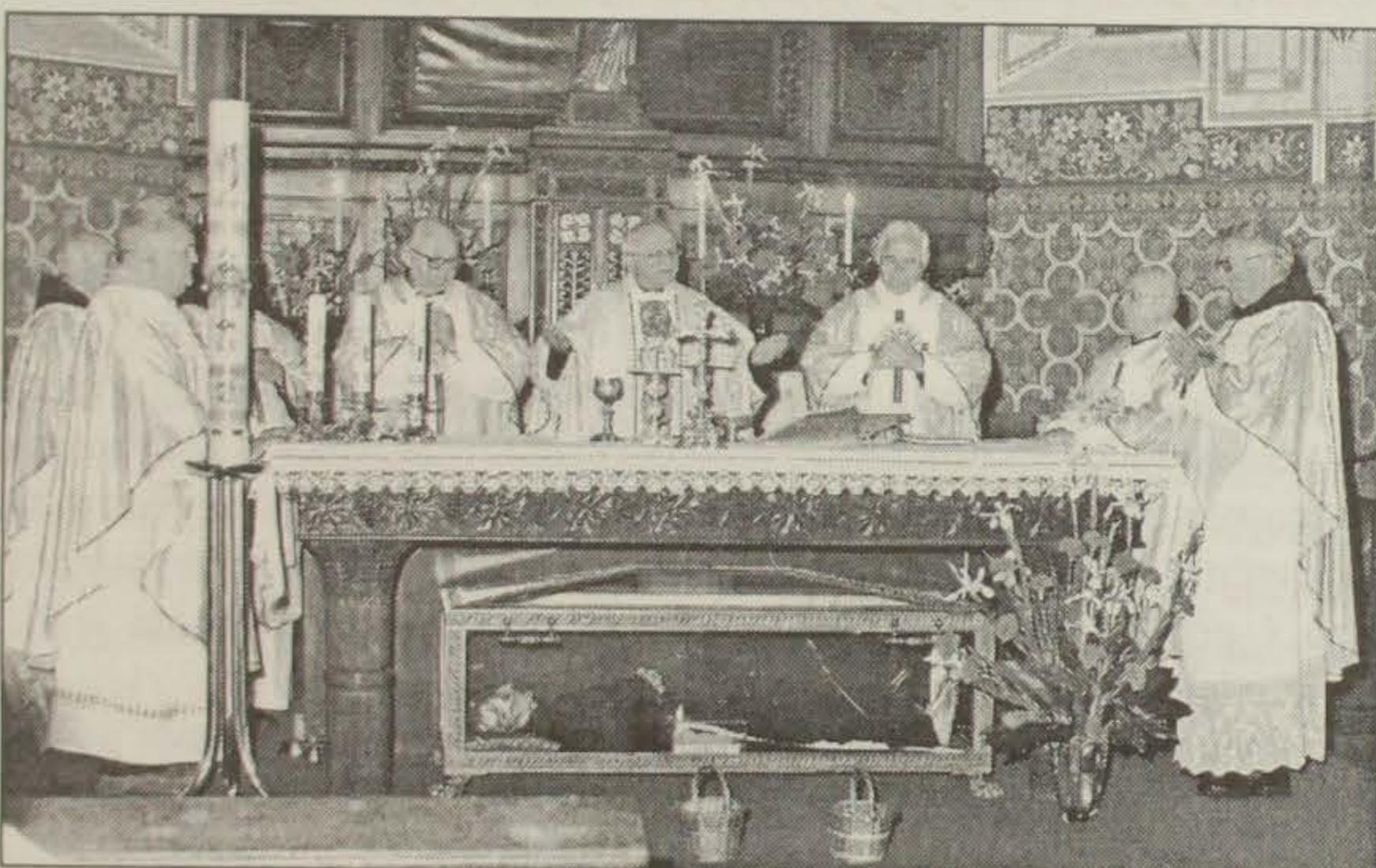
Iako sa "strane", zbor Collegium Musicum Catholicum, najavljen kao zbor iz najistočnije Hrvatske franjevačke provincije, pokazao je svoje istinske i već provjerene vrijednosti.

Pod ravnateljem Miroslava Stantića, zbor je izveo "Ave Maria" T. Talana i "O Marijo, zvijezdo mora" M. Asića te s njima osvojio srca i pobrano simpatije publike. Ne bi bilo neskromno reći da su se na ovom susretu, koji nije bio natjecateljskog karaktera, pokazali najbolji.

U povratku zbor je zastao u Varaždinskoj biskupiji, gdje su posjetili franjevački samostan iz 17. stoljeća, obogatili svoje znanje i iskustvo. S ovim gostovanjem zbor je postao bogatiji na glazbenom i duhovnom planu. /S. Bašić /

ŠOKADIJA PREDVODILA PJEVANJE

U Iloku je u nedjelju, 3. lipnja održano hodočašće Područnog bratstva sv. Antuna Padovanskoga sa sjedištem u Osijeku a u povodu obilježavanja 550. obljetnice smrti sv. Ivana Kapistrana, koji je umro u ovom lijepom podunavskom gradiću 23. listopada 1456. godine. U crkvi sv. Ivana Kapistrana se u 9,30 sati molila franjevačka krunica, a euharistijsko slavlje u 10 sati predvodio je fra Nikola Bašnec, OFM Cap (kapucin), nacionalni duhovni asistent, a suslavili su područni i mjesni suhovni asistenti srijemsko-slavonskog područja. Pjevanje pod misom predvodio je zbor Kulturno prosvjetne zajednice Hrvata "Šokadija" iz Sonte, pod ravnateljem prof. Katarine Gal, obučen u prelijepu, starinsku šokačku nošnju iz svojega sela.

Područno bratstvo sv. Antuna prostire se u tri biskupije: Požeškoj, Đakovačko-srijemskoj i Subotičkoj, a slavlju su nazočili predstavnici mjesnih bratstava iz Belišća, Đakova, Đurđenovca, Iloka, Ivankova, Našica, Osijeka, Otoka, Požege, Sonte, Vinkovaca, Vukovara i Borova naselja. Ovo područno bratstvo među svojim članovima ima desetak dijecezanskih svećenika, a i biskup mons. Marin Srakić član je Franjevačkog svjetovnog reda. Misi je nazočilo blizu 300 hodočasnika, a veliki doprinos ugođaju dao je pjevački zbor "Šokadija" svojim nadahnutim i skladnim interpretiranjem starih pučkih crkvenih napjeva, a puno emocija izazvala je pjesma "Majka Marija", za koju je tekst napisala i uglazbila ga nekadašnja članica zobra Božana Vidaković, koja danas živi u Crnoj Gori. Tijekom kraćeg koncerta održanog poslije mise, skupa sa zborom pjevali su i nazočni vjernici, a s osobitom pozornošću pjevanje je pratilo gvardijan iločkog samostana, o. Oktavian Nekić.

- Ovo što smo danas vidjeli i čuli jednostavno je prelijepo. "Šokadija" nas je zadivila svojim izgledom, nastupom, a osobito pjevanjem. Neke od ovih pjesama čuo sam još u ranoj mладosti i mislio sam da su već i zaboravljene, a evo, Bog je dao da ih netko sačuva od zaborava, da se pjevaju i danas. Jako me se dojmila i pjesma "Majka Marija", za koju bih uvijek pomislio da je stari pučki napjev. Raduje me da naši prijatelji iz Vojvodine ovako rade,

da i pored svega proživljenog nije zaboravljena niti zapostavljena kulturna i vjerska tradicija. Uz Božju pomoć sačuvana je snaga duha puka, snaga naše vjere i evo, svi skupa se radujemo ovakvim susretima. Danas smo ovdje očekivali Bač i Suboticu, Zemun i Novi Sad, ali oni su to odgodili za drugu zgodu. Svima od srca hvala, zvonima želim da zvone, a riječima da slobodno odjekuju. Bog je svoju riječ izgovorio svom sinu Isusu Kristu, koji je hodao ovom zemljom i činio dobro ljudima, pa čemo to i mi nastojati - kazao je za Zvonik p. Oktavijan.

Ivan Andrašić

VIS "ALEDORY" NE NASTUPA NA HOSANAFESTU 2006.

Organizacijski odbor Festivala hrvatskih duhovnih pjesama u Subotici HosanaFest 2006. donio je priopćenje da je zbog prekršaja pravilnika pjesma VIS-a "Aledory" iz Rijeke diskvalificirana, te da je umjesto njihove pjesme "Ne boj se" uvrštena Ivana Bošnjak iz Tavankuta s pjesmom "Mazim se, Bože, uz Tebe". Naime, skladba "Ne boj se" bila je izvedena na Krapina Festu 2005. godine. Podsjetimo, prema pravilniku HosanaFesta skladba treba biti nova, još javno ne izvedena. Pravilnik, kao i sve o Festivalu, dostupno je javnosti na web prezentaciji Festivala: www.hosanafest.tk

Organizacijski odbor Festivala

U VJEĆNOST SE PRESELILA

RUŽA TIKVICKI

rođ. BAČLIJA

(1922. - 2006.)

Zahvaljujemo svima koji su našu Ružu 14. lipnja 2006. godine ispratili do njene vječne kuće.

Posebno hvala na dugogodišnjoj brižnoj njezi časne sestre Svetislave u domu Sestara Kćeri milosrđa kao i drugim sestrama.

Hvala katedralnom župniku mons. Stjepanu Beretiću na riječima utjehe koje su svima u tim trenucima bile velika podrška a ujedno i povod razmišljanju (ŽIVOT - S...).

Hvala mons. Josipu Mioču, rektoru sjemeništa Paulinum, vlč. Robertu Utcaj, katedralnom kapelanu kao i trojici nazočnih sjemeništaraca.

Od srca
HVALA

ČITAJTE U IDUĆEM BROJU

- Proslavljen Dan biskupa Ivana Antunovića
- Održan XIV. RAZGOVOR Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović"
- U organizaciji Generalnog konzulata R. Hrvatske, Svečanom svetom misom u kapeli Crne Gopse u franjevačkom samostanu u Subotici i prijemom u Maloj Gostioni na Paliću proslavljen Dan državnosti R. Hrvatske
- Djeca župe subotičke župe sv. Jurja na izletu po Bačkoj
- Dječji vrtić "Marija Petković" u Subotici svečanom priredbom obilježio završetak radne godine. Rastanak sa 17 predškolaca
- Julijana Lakatoš - Čipkom slavi Boga
- Srušen kip sv. Ivana Nepomuka
- Radio Marija u crkvi sv. Roka u Subotici

Prva pričest u Mužlji

Slavlje Prve sv. pričesti, koju je ove godine primilo 33 dječaka i 34 djevojčice, održano je u nedjelju 11. lipnja na blagdan Presvetoga Trojstva u župnoj crkvi u Mužlji. Najveća zahvala za pripravu prvpričesnika, osim samim roditeljima koji su svoju djecu upisali na vjeroučiteljima, stalmom đakonu Zoltánu Sándoru te župniku Stanku Tratnjeku. Ovogodišnji su prvpričesnici, naime, osim dolaska na školski dolazili i na župni vjeroučitelj u praksi ono što su naučili u školi. Osim toga, sudjelovali su u slavlju svake nedjeljne

mise, a neposredno prije same prve sv. Pričesti pristupili su i prvoj sv. Ispovijedi. Na sam dan slavlja, okupljeni su prvpričesnici zajedno sa svojim roditeljima i kumovima u procesiji koja je krenula iz župnoga dvorišta svečano ušli u crkvu. U molitvi vjernika, a potom na kraju i u recitacijama i pjevanju sudjelovali su sami prvpričesnici. Na orguljama ih je tom prigodom pratila prof. Márta Boldizsár, a pjevanje je s djecom uvježbalo Ernő Kovács. Na violinu je svirao prvpričesnik Árpád Kocsis, a čitanje je pročitao prvpričesnik Dávid Restás.

Janez Jelen

Dan starih i bolesnih u Mužlji

Dan starih i bolesnih svečano je proslavljen na blagdan Duhova 4. lipnja u župnoj crkvi svetom misom koju je u župnoj crkvi u Mužlji predslavio salezijanac Janez Jelen, povjerenik za bolesnike u bolnicama. U tijeku misnoga slavlja, bolesnicima je za ispovijed na raspolaganju bio župnik Stanko Tratnjek, a čitanja toga dana pročitale su Cilla Szarvák i Aranka Palatinus.

U propovijedi je don Janez podsjetio vjernike na riječi koje je na blagdan Pohođenja Blažene Djevice Marije ove godine u Beogradu izrekao koelnki nadbiskup kardinal Joachim Meisner, a koji je ustvrdio kako je Marija bila žena rada, ali i trpljenja. On je također upozorio kako su današnji ljudi, ljudi rada, ali molitva im je prečesto gubljenje vremena. Zbog toga ne znaju podnositi nikakvu žrtvu, patnju ili trpljenje.

Okupljene stare i bolesne propovjednik je pozvao: "Nemojte biti sebični i namrgoden starci, koji se začahure u svoje brige i samo se jadaju, kako ih boli ovo ili ono. Kršćanin mora okrenuti ploču i staviti sve povjerenje u Božju milost... Možda će vaše trpljenje biti posljednji i najdragocjeniji biser, koji će Bog umetnuti u nebesku krunu, koju ćete primiti kao nagradu za vaša dobra djela".

Nakon propovijedi uslijedila je podjela bolesničkoga pomazanja svim bolesnim i starima.

Nakon svete mise, stari i bolesni okupili su se u Internatu Emaus. Pod vodstvom Aranke Somorai održan je prigodni pro-

gram u kojem su sudjelovale djevojke. Mali citraši u obućeni u narodne nošnje odsvirali su i otpjevali nekoliko narodnih pjesama. Nastupili su potom i mladi, pjevači narodnih pjesama. U prigodnoj recitaciji koju je izvela Erzsébet Sötét, okupljeni su dobili poticaj kako trebaju "ljubiti starije osobe". U sljedećoj točki nastupili su odrasli citraši, s kojima je zajedno nastupio i mješoviti zbor "Vijenac", a uz njih je bio mladi gitarist Donát Sándor. Na samom kraju izvedeno je nekoliko kompozicija. /Janez Jelen/

SVIBANJ U IRIGU

Mjesec svibanj započeli smo tradicionalnom molitvom krunice, budući da je svibanj "marijanski" i mjesec krunice, mjesec proljeća, rađanja, života, cvijeta i ženidbe. Osim toga, svetom misom zahvalnicom a potom i slavlju u restoranu, proslavili smo 80. rođendan naše vjernice iz Vrdnika, Mandice Gubaš. Sam početak ovoga mjeseca započeo je i tragičnim događajima, budući da je umrla majka troje djece Jasmina Geci (39). Na posljednjem ispračaju okupio se veliki broj poznanika, školske djece, nastavnika, kao i pravoslavni iguman o. Larion (Hopovo). Opraštajući se od ove vjernice župnik se upitao znamo li koje blago imamo u maloj djeci a brigu u velikoj, potaknuvši nazočne da ne uživaju samo u djeci, nego da isto tako uče od njih. Istoga je dana za pokojnu vjernicu služena sveta misa.

Na prvu nedjelju u ovom mjesecu, 7. svibnja, slavili smo svetu misu uz blagoslov žita i to u Irigu, Šatrinima i Dobrođolu. Posebno je bilo lijepo u Šatrinima gdje je služena sveta misa za nedavno preminulog Tomislava iz Rume. Osim toga, uz obnovu zavjeta proslavljena je 25. godišnjica braka Marijane i Janoša Varge.

U subotu uoči nedjelje Majčinog dana (II. nedjelja svibnja) prije molitve krunice i večernje misi, djeca su izvela recital, pjesme i igrokaz u čast naših majki. Djecu je pripremala vrijedna župljanka Milka.

Župnik je tih dana sudjelovao u organizaciji Studijskog dana za povjerenike - koordinatore školskog vjeroučitelja i kateheza u Petrovaradinu, potom na slavlju sv. Leopolda Mandića u Rumi, na mjesечноj duhovnoj obnovi za svećenike Srijema u Petrovaradinu kao i proljetnoj koroni srijemsко-mitrovačkog dekanata u Sr. Mitrovici.

Na svetkovinu Uzašašća služena je sveta misa za sve pokojne iz obitelji Daraž. U tom tjednu smo obnovili našu malu filijalnu crkvicu u Dobrodolu i pripremili je za slavlje Duhova.

Zadnje subote ovoga mjeseca srijemski su vjernici s biskupom Đurom Gašparovićem hodočastili u Mariju Bistrlicu. U Vrdniku je pak pokopan Šime Ivić (91), dok je u Irigu služena sveta misa uz godišnjicu smrti pokojnog Josipa Horvata, kojoj je nazočio lijepi broj vjernika obje vjeroispovijesti. Posljednjega dana mjeseca svibnja župnik je nazočio blagoslovu obnovljene zgrade beogradskog nadbiskupije. Posljednju krunicu i svetu misu u ovom mjesecu slavili smo uz blagdan Pohođenja BDM. /ff./

POSJET KARDINALA MEISNERA PANČEVU

Koelnki nadbiskup kardinal Joachim Meisner boravio je u Pančevu 31. svibnja, a povod njegovu dolasku jest želja posjetiti mjesto gdje mu je prije 61 godine pokopan otac Walter Meisner. Otac mu je naime bio njemački vojnik, poput mnogih drugih koji su bili zatočeni u Pančevu, no, od sepe je umro 1945. godine te je iste godine pokopan u zajednički grob, bez obilježja, zajedno s drugim njemačkim vojnicima, od kojih je većina bila strijeljana.

Prigodom posjeta, kardinal Meisner posjetio je mjesto za koje se pretpostavlja da je zajednički grob njegova oca. Nakon toga, kardinal je s pratnjom posjetio i katoličko groblje gdje su se

kod križa pomolili za duše svih pokojnika. Kardinal je našoj crkvi tom prigodom darovao jedan od svojih biskupske križeva, na kojem je trnova kruna koja nas podsjeća na Isusa Krista. Obraćajući se nazočnim poželio je da se taj križ nađe na nekom lijepom mjestu u crkvi i izloži u spomen njegovu ocu i svim ovdje poginulim njemačkim vojnicima.

Nakon toga kardinal se s pratinjom uputio ka crkvi, u kojoj ga je čekalo mnoštvo vjernika svih konfesija, kako iz našega grada tako i iz okolnih mesta. U kardinalovoj pratinji bili su apostolski nuncij u Srbiji mons. Eugenio Sbarbaro, beogradski nadbiskup mons. Stanislav Hočevar, biskup temišvarski mons. Martin Rooso, subotički biskup dr. Ivan Pénzes, domaćin i zrenjaninski biskup mons. László Huzsvár kao i nekolicina svećenika Beogradske i Zrenjaninske biskupije među kojima su bili i generalni vikar Zrenjaninske biskupije Jenő Tica i naddekan János Fiser.

U crkvi je potom održana Služba riječi na tri jezika, a predvodio ju je kardinal Meisner. Nazočne je na početku pozdravio biskup Huzsvár. Obraćajući se posebno kardinalu Meisneru, biskup Huzsvár istaknuo je kako ćemo na liturgiji moliti za sve duše pokojnih da dođu u nebo, a osobito njegova oca, budući da je i sam kardinal došao posjetiti "sjene njegova oca i stotine ljudi koji su u to tragično vrijeme s njim skupa izgubili živote". Zahvalivši se na riječima, kardinal Meisner ispričao je ukratko povijest svoje obitelji, koja je morala napustiti svoju domovinu Šleziju i krenuti u neizvjesnost.

Čitanje na mađarskom jeziku pročitao je mons. László Gyuris, župnik iz Vršca. Evanđelje na hrvatskom jeziku pročitao je preč. János Fiser, dok je molitvu vjernika predvodio nadbiskup Stanislav Hočevar. Na kraju ove Službe, kardinal Meisner izrekao je prekrasnu poruku svim ljudima, a posebice nama na ovim prostorima rekavši: "Ispružimo si ruke nad grobove i zaknimo se da ćemo od sada raditi za mir."

Prigodne darove kardinalu ali i nazočnim biskupima u ime župne zajednice predali su vjernici. Riječ je o umjetničkim slikama s motivom crkve u Pančevu, a radovi su Sofije Živanović i Mire Milošević.

Pjevanje na njemačkom jeziku predvodio je hrvatski zbor pod ravnanjem Save Lalića. Osim toga, nastupio je i zbor pravoslavne crkve pod ravnanjem mr. Vere Carine.

Liturgiji riječi nazočio je i predsjednik općine Pančevu Srđan Miković i njegov zamjenik Milutin Tomović. Srpsku pravoslavnu crkvu predstavlja je prota Milovan Glogovac, a Reformiranu crkvu pastor Bela Holsz.

Druženje je nakon toga nastavljeno u župnoj dvorani, gdje su u ime lokalne samouprave kardinalu darove uručili Srđan Miković, te ikonopisac Sofija Živanović, koja mu je pak darovala ikonu Bijelog Anđela, kao osobni dar.

Na samom kraju, kardinala je srdačno pozdravio župnik Mihály Erős, zahvalivši uglednim gostima na posjetu i pozivajući ih da nam ponovno dođu, što je s radošću prihvачeno od strane kardinala Meisnera. /Nenad Ješić/

PRIOPĆENJE ZA JAVNOST SA ZASJEDANJA MEDUNARODNE BK SV. ĆIRILA I METODIJA

Za predsjednika Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metodija na petogodišnji mandat ponovno je izabran beogradski nadbiskup i metropolit Stanislav Hočevar

Međunarodna biskupska konferencija sv. Ćirila i Metodija okupila se u prostorijama sjedišta Srijemskog Vikarijata biskupije Đakovačke i Srijemske u Petrovaradinu od 7. do 9. lipnja 2006. godine na svoje XVI. plenarno zasjedanje. Uz sve članove biskupske konferencije u radu plenarnog zasjedanja sudjelovao je i apostolski nuncij u Srbiji i Crnoj Gori mons. Eugenio Sbarbaro. Sjećajući se posebno pokojnog člana konferencije biskupa Marka Sopija, apostolskog administratora za Kosovo u Prizrenu, biskupi su se pomolili za njega i za sve pokojne biskupe, svećenike, redovnike i redovnice. Uputili su Bogu žarku molitvu i za pravedno rješavanje svih otvorenih pitanja.

Prateći događanja od posljednjeg plenarnog zasjedanja u rujnu 2005. godine u Beogradu, biskupi su razmatrali gibanja u Crkvi, ekumenska nastojanja i međuvjerske odnose kao i događanja u društvu općenito. Izrazili su radost za sve pozitivne rezultate razvoja u društvu i uređivanje odnosa između Crkve i države usvajanjem novih zakona. Biskupi se solidariziraju sa svima koji rade za razvoj društva bez obzira na vjersku ili nacionalnu pripadnost. Izražavaju zabrinutost zbog izjava netrpeljivosti koje su izrečene u posljednje vrijeme u Narodnoj skupštini, među kojima ima i vrijeđanja najviših predstavnika Crkve koji nesporno promiču razumijevanje, pomirenje, suradnju i solidarnost.

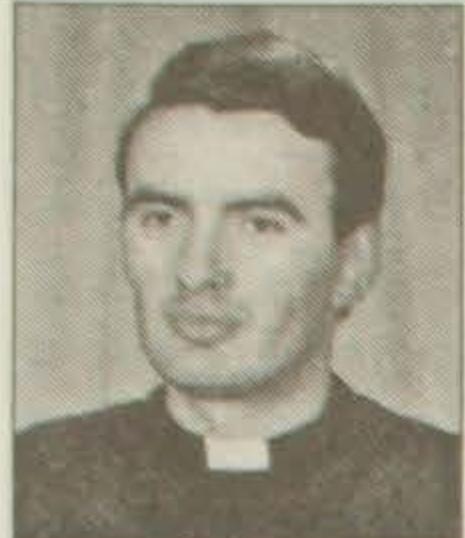
Katolička Crkva na tim prostorima želi biti i dalje instrument Božje ljubavi, milosrđa i pomirenja ali i nositelj istine i promicatelj duhovne slobode, istaknuli su biskupi na svome zasjedanju, dodajući da se Crkva zato se i dalje zauzima za unošenje evanđeoske snage putem nove evangelizacije, kateheze u župama, vjeronauka u školi, socijalnog nauka Crkve u društvu, priopćavanja spasonosne istine putem medija i očekuje od svih jednakopravnu podršku.

Da bi mogla biti Biskupska Konferencija u službi tih velikih ciljeva, biskupi su sagledali djelovanje svih komisija i vijeća i proučili neke dokumente pape Benedikta XVI., te različite upute uređa Sv. Stolice kao i iskustva ostalih biskupske konferencije. Posebno je istaknuta plodonosna aktivna suradnja svih članova Božjeg naroda i suglasnost biskupa, svećenika, redovnika i redovnica i svih Kristovih vjernika laika. Biskupi pozivaju sve na još veću zauzetost u služenju Božjem kraljevstvu i približavanje poruke pape Benedikta XVI. "Deus caritas est" svim članovima Crkve i svim ljudima dobre volje. U duhu njegovih smjernica želimo podržati nastojanja Caritasa u služenju potrebnima i unapređivanju sve većeg zajedništva među kršćanima, istaknuli su biskupi, te su poduprli ekumenske susrete u Beogradu u rujnu ove godine i ujedno se pripremaju na hodočašće u Rim "ad limina" kao i na 3. ekumenski europski susret u Sibiu u Rumunjskoj sljedeće godine (4.-9. rujna 2007.).

Za predsjednika Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metodija na petogodišnji mandat ponovno je izabran beogradski nadbiskup i metropolit Stanislav Hočevar.

U molitvi i Euharistijskim slavljima biskupi su zahvalili Gospodinu za sve darove, milosti i nade i preporučili mjesne Crkve, članice Biskupske konferencije, posebnom Božjem blagoslovu, stoji u priopćenju iz Tajništva Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metodija. /IKA/

Uredio: Franjo Ivanković

Izvrsni bilateralni odnosi Svetе Stolice i R. Hrvatske

Ministrica vanjskih poslova i europskih integracija **mr. Kolinda Grabar-Kitarović** primila je u utorak 6. lipnja tajnika za odnose s državama u Državnom tajništvu Svetе Stolice nadbiskupa **Giovannija Lajolu**, koji boravi u višednevnom službenom posjetu Republici Hrvatskoj. Nakon susreta dane su izjave za medije. Tom prilikom su obostrano istaknuti izvrsni bilateralni odnosi koji su u stalnom usponu i bliska suradnja između Republike Hrvatske i Svetе Stolice. Ujedno je istaknuto kako između dvije zemlje nema otvorenih pitanja, te kako je datum današnjeg posjeta simboličan, jer nas vraća u 9. stoljeće kada je papa **Ivan VIII.** priznao kneza **Branimira** za zakonitog vladara i Hrvatsku za neovisnu državu. Ministrica Grabar-Kitarović zahvalila se nadbiskupu Lajoli na potpori koju je Svetе Stolica pružila Republici Hrvatskoj na putu u euroatlantske integracije. Također, upoznala je nadbiskupa s dosadašnjim postignućima Republike Hrvatske na tom putu, odnosno s cijelokupnim procesom pregovora za pristupanje u punopravno članstvo u Europskoj uniji. Ministrica Grabar-Kitarović istaknula je kako je jedan od ciljeva Republike Hrvatske integrirati sve hrvatske građane u hrvatsko društvo, uz očuvanje i zaštitu njihova identiteta, što podrazumijeva poštivanje vjeroispovijesti, te poticanje ekumenskog i međureligijskog dijaloga. Nadbiskup Lajolo istaknuo je tradicionalno prijateljstvo između Svetе Stolice i Republike Hrvatske, te konstatirao kako papa **Benedikt XVI.** nastavlja politiku **Ivana Pavla II.**, koji je Republiku Hrvatsku posjetio tri puta. Ujedno je izrazio potporu Svetе Stolice Republici Hrvatskoj na putu u euroatlantske integracije. Također, obostrano je istaknuta želja za dalnjim produbljivanjem bilateralnih odnosa između Republike Hrvatske i Svetе Stolice, posebice na području kulture, umjetnosti, te u okviru diplomatskih akademija. Nadbiskupa Lajolu u prijepodnevnim satima primili su predsjednik Vlade Republike Hrvatske **dr. Ivo Sanader** te predsjednik Republike Hrvatske **Stjepan Mesić**.

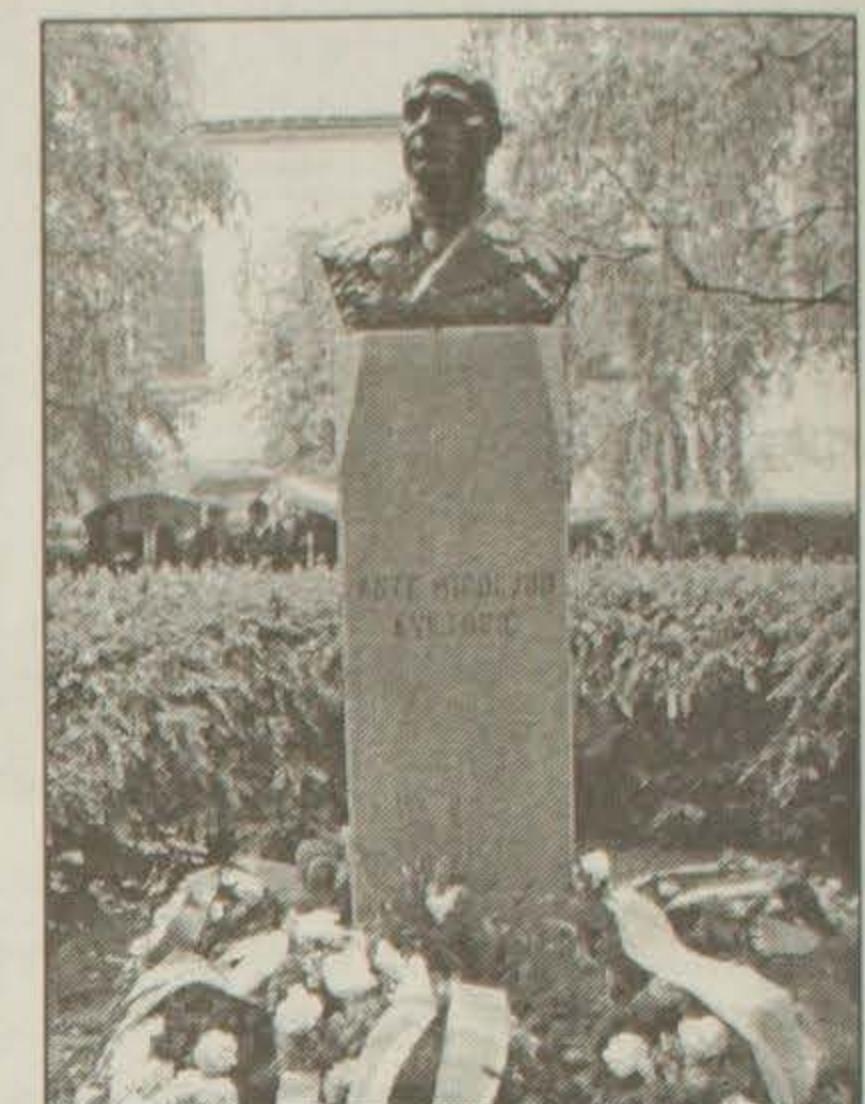
Susret hrvatskih crkvenih zborova iz Mađarske

U Kaćmaru u R. Mađarskoj na blagdan Marije Majke Crkve, 5. lipnja, održan je tradicionalni susret hrvatskih crkvenih zborova. Program je započeo misnim slavlјem koje je predvodio tavankutski župnik **Franjo Ivanković**, a uz njega su bili i domaći župnik i župnik iz Santova. Poslije mise je u župnoj crkvi bio nastup crkvenih zborova: iz Kaćmara, Santova, Dušnoka i Baćina. U sklopu prigodnog programa nastupile su i kaćmarske "Kraljice" sa svojim programom.

Dan Ante Evetovića "Miroljuba"

U Aljmašu u R. Mađarskoj u subotu 3. lipnja održan je Dan Ante Evetovića "Miroljuba". U poslijepodnevnim satima je u župnoj crkvi "Svetog Križa" slavljenja sveta misa koju je predvodio tavankutski župnik **Franjo Ivanković**. Poslije svete mise pred bistom "Miroljuba" položeni su vijenci. U večernjem programu u mjesnom Domu kulture bio je dvosatni program u kojem su nastupili članovi nekoliko zborova i djeca hrvatskog vrtača. Vrhunac programa bio je nastup članova folklornog odjela HKPD-a "Matije Gupca" iz Tavankuta. Kišno vrijeme onemogućilo je da se završni dio programa odvija na bini u centru naselja.

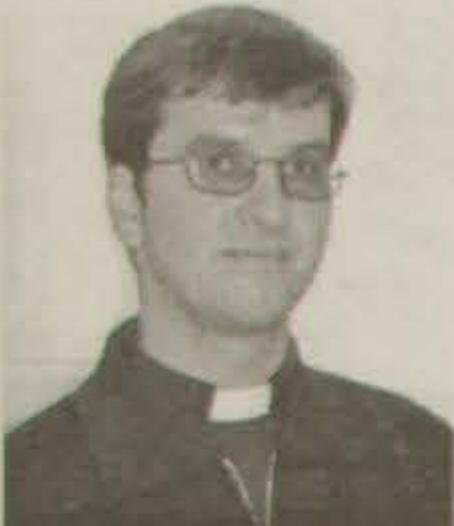
Isusovcima nagrada grada Zagreba

Zagrebačka Gradska skupština dodijelila je 31. svibnja Nagradu grada Zagreba Hrvatskoj pokrajini Družbe Isusove. Nagrada je dodijeljena u "povodu 400 godina prisutnosti u Zagrebu i za nemjerljiv prinos hrvatskoj znanosti, povijesti i kulturi". "U pastoralnom djelovanju ističu se vjerskim i misionarskim radom, doprinosom hrvatskoj katehetskoj literaturi, Apostolatu molitve, Zajednici kršćanskog života temeljenim na ignacijskoj duhovnosti i humanom djelovanju posebno preko Isusovačke službe za izbjeglice. Svojim su djelovanjem značajno utjecali na društvene znanosti etnologiju i lingvistiku, te osobito na filozofiju i prirodoznanstvena dostignuća. Najznačajnija isusovačka ustanova danas je Filozofski fakultet Družbe Isusove u Zagrebu, a osnivači su zaklade **Juraj Habdelić** i Knjižnice Juraj Habdelić", ističe se u obrazloženju uz nagradu koje je 31. svibnja potpisala predsjednica Gradske skupštine **mr. Tatjana Holjevac**.

Imenovan rektor Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu

Predsjednik Biskupske komisije za Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu požeški biskup **Antun Škvorčević** boravio je u Rimu te je 7. lipnja obznanio poglavarima i studentima Zavoda da je Kongregacija za katolički odgoj, na prijedlog hrvatskih biskupa, imenovala **mons. Juru Bogdana** za rektora Zavoda na sljedećih deset godina, i da mandat počinje na svetkovinu sv. Jeronima ove godine. Biskup je uručio rektoru Dekret imenovanja te prenio čestitku Kongregacija za katolički odgoj i čestitku Biskupske komisije za Zavod sv. Jeronima. Zahvalio mu je za vjerno i uspješno obavljanje službe u tijeku minulih deset godina. Izrazio je želju da njegovo služenje u novom mandatu donese mnoge plodove i bude na dobro Crkve u hrvatskom narodu. Istaknuo je da će u svojoj odgovornoj službi imati potporu svih hrvatskih biskupa, koji sa zanimanjem prate djelovanje Zavoda i vode brigu o njemu. Biskup Škvorčević priopćio je kako je rektorovim imenovanjem omogućeno da već u tijeku mjeseca lipnja bude imenovan i novi vicerektor Zavoda, koji će također započeti svoju službu na svetkovinu sv. Jeronima ove godine.

Uređuje i piše: dr. Marinko Stantić

NARKOMANSKI TERMINI

Ljudi su se oduvijek željeli izražavati znakovima i simbolima. Razlog za ovaj vid izražavanja je u tome što je tajanstvenost za ljude uvijek bila primamljiva. Ovakav način izražavanja još je više došao do izražaja kada je riječ o škakljivim ili sumnjivim stvarima.

Upravo iz ovih razloga ovisnici o drogi koriste razne izraze, a to su često skraćenice ili prikriveni izrazi koji su samo njima razumljivi. Time se skrivaju od ostalog dijela svijeta, te su tako nerazumljivi i neotkriveni za one koji se drogom ne bave.

Za tablete i medikamente ovisnici koriste izraz "trodon", njime se služe narkomani koji koriste heroin, kod njih dobiva ime "brazilac", jer je kapsula zeleno žute boje, poput brazilske zastave. Nadalje, termin za exstazi je najčešće "ekser". Ovdje treba naglasiti da se koriste i preciznija imena za exstazi, jer je ljudima manje poznat. Ti su izrazi "hofman", "rolex", itd.

Trava koju koriste narkomani, dobila je ime "vutra" ili "kanabis" (to je zapravo njeno pravo ime), a znaju je rangirati kao "domaćicu", "albanku" ili "holand". Kada ovisnik o travi ili narkoman želi kupiti ili nabaviti drogu, upotrebljava upit: "Imaš li džojint?"

Kada je riječ o spidu, praškastoj drogi koja se ušmrkava na nos, ovisnik o drogi će upotrijebiti izraz "kristal" ili "brzina". Na našem tržištu ova droga zna biti bijele boje, žućkaste ili svjetlo plave.

Kokain, droga koja se najčešće ušmrkava a koristi se i intravenozno, kod ovisnika je dobio ime "koka" ili jednostavno "bijelo". Kokain je na našim prostorima najskuplja droga. Gram ove vrste droge košta od 80 do 120 eura, ovisno o čistoći iste. Što je droga prljavija, poraznija je i štetnija za korisnika.

Heroin je najopasnija droga koja jako često odvodi u smrt i u tome je vrlo uspješna. U organizam se unosi pušenjem sa folije, ušmrkavanjem ili intravenozno. Njen tajanstveni izraz kod korisnika je "hors", "žuto", "pajda"... Ova je droga najčešće braonkaste boje, a postoji i heroin bijele boje. Naziv ove posljednje je "Tajland" zbog države proizvodnje. Ujedno, to je najčišći heroin. Zbog toga je jako tražen kod ovisnika o drogi. Cijena grama ove vrste droge je 30 do 50 eura. Recimo još i to da se jednim gramom ovisnik o drogi može tri ili manje puta nadrogirati. Sve to ovisi o težini slučaja.

Najstrašniji je ipak izraz "overiti se" što znači da se netko predozirao i umro.

Urednik ove rubrike zahvaljuje bivšem ovisniku na povjerenim tajnama narkomana. Sve je to bilo u svrhu pomoći onima koji se susreću s ovim izrazima da lakše prepoznaju i odgonetnu o čemu je riječ.

Uređuje: Vesna Huska

za život: SUPRUGA IVANKA

Sveta Ivanka (ital. Gianna) Beretta Molla
svetica je Katoličke Crkve, kanonizirana 16. svibnja 2004.
za Svetog Oca Ivana Pavla II.

* "Dragi Petre, moram ti odmah priznati da sam žena koja jako treba osjećajnost! Srela sam tebe i želim ti se predati u potpunosti, da mognemo stvoriti pravu kršćansku obitelj. Pomicli samo na naše malo gniazdo, zagrijano našim osjećajima i ispunjeno našom divnom dječicom, koju će nam Gospodin Isus poslati. Sigurno je da ćemo iskusiti različite nevolje, ali ako budemo uvijek tražili dobro, kao što sada činimo, s Božjom ćemo ih pomoći preproditi." (Iz Ivankine knjige *Ljubavna pisma mome mužu*)

Kad je upoznala **Petra Molla**, znala je da je on muškarac kojeg je Bog izabrao za nju. Vjenčali su se i Ivanka mu je rekla: "S pomoću i blagoslovom Božjim učinimo sve da naša obitelj bude 'dvorana posljednje večere' u malome, gdje će Isus kraljevati nad svakim našim osjećajem, željom i djelovanjem."

* Ljubav je najljepše iskustvo, koje je Gospodin podario ljudskoj duši!

* Prava je ljubav ona koja ne traje samo jedan dan, nego zauvijek, a dvoje supružnika koji se vole, kada prijeđu u Raj, vide kako je kratko bilo vrijeme njihove ljubavi na zemlji, stoga će neizmerno uživati u radosti spoznaje da je pred njima cijela vječnost, u kojoj će se njihova ljubav nastaniti.

Tako je o ljubavi govorila svetica 20. stoljeća - majka za sva vremena i zaljubljena supruga!

(nastavak u sljedećem broju)

protiv života:

POBAČAJ "OŠTEĆENOG ZAMETKA" KAKO BI SE IZBJEGLA NESREĆA DA SE RODI HENDIKEPIRAN I MAJKU POŠTEDILO PROBLEMA DJETETA LIŠENOGA "KVALITETE ŽIVOTA"?

"Prije mnogo godina moj je otac bio liječnik u Bernau u Austriji. Jednog dana rodile su se dvije bebe: jaki dječačić, dobrog zdravlja, koji je jako vrištalo i djevojčica, mongoloid. Njezini su roditelji bili tužni. Kroz skoro 50 godina pratio sam ove dvije bebe. Hendikepirana beba je odrasla u obitelji i kao odrasla, bila je u stanju skrbiti se za majku pogodjenu srčanim udarom, za čitave njezine duge bolesti. Ne sjećam se imena te djevojčice, ali se dobro sjećam imena zdravog dječaka, jer je on, kao odrastao, dao masakrirati milijune ljudi, a umro je u berlinskom bunkeru. Njegovo ime je Adolf Hitler." (Suza Jahve Sabaota, o. K.M. Glogović)

4. lipnja

Sveti Franjo Carácciole

(* 13. listopada 1563. + 4. lipnja 1608.)

Burno vrijeme najcrnjeg turskog ropstva

Sveti Franjo Carácciole rodio se u izuzetno burnom stoljeću. Evo samo nekoliko činjenica. Od 1517. do 1564. godine dogodio se zapadni raskol. U godini svečevog rođenja zaključen je, u talijanskom gradiću Trento, još 1545. godine sazvani Tridentski devetnaesti opći crkveni sabor. Osim što je taj sabor potakao čitavu Katoličku crkvu na obnovu, učvrstio je katolički nauk i crkvenu stegu. U to je vrijeme Bačka bila pod Turcima. Na čitavom području mađarskoga kraljevstva bila su 1572. godine samo četiri biskupa. Pa ipak, Crkva je nastojala živjeti, pa je 1561. godine u slovačkoj Trnavi osnovan prvi isusovački kolegij, gdje su se odgajali isusovci za čitavo mađarsko kraljevstvo. U Rimu je 1579. godine osnovan zavod Collegium Germanicum-Hungaricum, gdje su se stoljećima, sve do danas školovali zajedno s mađarskim i njemačkim svećenicima i bački svećenicima. Čudno zvuči, da je polovicom toga 16. stoljeća diljem Europe bilo još dosta oženjenih katoličkih svećenika. Tako su u Trnavi 1560. godine na crkvenom saboru, od 119 nazočnih, 62 svećenika bila oženjena. U Hrvatskoj se organiziraju borbe protiv Turaka, da se oslobođi Slavonija, a 7. rujna 1566. pod mađarskim gradom Sighetom, braneći grad i svoju Domovinu junački je pao sigetski kapetan **Nikola Šubić Zrinski**. Od 1567. do 1568. bune se hrvatski kmetovi, ali bivaju svladani. I u Pazinu su seljaci podigli bunu 1570. godine. Seljačka buna Matije Gubca u krvi je ugušena 1573. Vrijeme Franjinoga života bilo je i vrijeme djelovanja isusovca **Bartola Kašića**, koji je po nalogu isusovačkog generala sastavio prvu hrvatsku gramatiku i objavio je 1604. godine u Rimu. Za Franjinog života, počeo se 1582. godine uvoditi gregorijanski kalendar. Dok su brojni kršćanski narodi patili od turskog tlačenja, drugi su ostavlјali Katoličku crkvu da pristupe evangeličkim, anglikanskim i reformiranim protestantskim crkvama. Pa ipak, XVI. stoljeće je i vrijeme velikih svetaca. **Sveta Terezija Avilska** (1515-1582), **Ivan od Križa** (1542-1591), **Ignacije Loyolski** (1491-1556), **Franjo Saleški**

(1567-1622), **Franjo Ksaverski** (1506-1552) i mnogi drugi.

Subotička je biskupija imala jednog gorljivog i svestranog svećenika koji je na današnji dan slavio imendan. Bio je to dugogodišnji prefekt biskupskog računarskog ureda, papinski kapelan **msgr. Ferenc Berényi**. Kao mlađi svećenik obišao je po nalogu svoga biskupa sve gradove i sela u biskupiji popravljajući i opisujući orgulje. Volio je glazbu i nikada nije propuštao koncert pogotovu ne orguljaški. Lijepo je pjevao. A vodio je i računovodstvo za cijelu biskupiju. Bio je svećenik spreman pomoći svakome. Odan molitvi, isповjedaonici ali i kućnim poslovima. Tko je njegov zaštitnik?

U talijanskom mjestu Villa Santa Maria u Abruzzima rodio se u plemenitoj obitelji **Ascanio Carácciole**. U svojoj obitelji je stekao odgoj dostojan svoje plemićke krvi. U svojoj 22. godini se na smrt razbolio se od jedne teške kožne bolesti. Kad je čudom ozdravio, Asconio je rasprodao sav svoj posjed, sve podijelio siromasima, ostavio je obiteljski dvorac, otišao u Napulj, da bi se nakon dvogodišnjeg studija, 1587. godine dao zarediti za svećenika. S još nekoliko svećenika posvetio se posebno dušobižničkom radu oko siromaha, bolesnika, a napose je služio zarobljenicima i zatvorenicima. S velikom se ljubavlju starao za ljudi koji su bili na smrt osuđeni. S njima je bio do posljednjeg trenutka njihova života. Asconio je 1588. godine zajedno s **Giovannijem Adornom** utemeljio red "manjih regularnih klerika" sa zadaćom da se posvete zatvorenicima i na smrt osuđenim ljudima. U redu koji je osnovao posebno se njeguje krepost poniznosti i ljubavi. Upravo te dvije kreposti Franjo je junački svjedočio. O sebi je govorio da je beskorisni sluga. Nije primio ponuđenu biskupku čast. A kad su mu subraća nametnuli službu vrhovnog poglavara reda, to je prihvatio samo iz poniznosti i iz poslušnosti. Zalagao se za to da njegova subraća polože i četvrti zavjet, koji bi se sastojao u tome da neće primiti nikakvo crkveno odlikovanje. To je uskoro postala jedna od značajki reda. Druga je značajka njihova reda duboka pobožnost, klanjanje pred Euharistijom. Red je uvek oduševljeno promicao klanjanje Presvetom Sakramentu. U njihovim se

samostanima pred Presvetim Sakramentom tako smjenjuju redovnici da se bez prestanka obavlja klanjanje. Tako je htio iz korijena izbiti grješnu ambicioznost. Čitave je noći probdio klečeći pred Presvetim oltarskim sakramentom. Svoju je subraću poticao na svagadnje slavljenje svete mise. Stupivši u novi red Asconio je dobio redovničko ime **Franjo**. U njegovoj domovini su te redovnike prozvali **caracciolini**. Red je 1591. godine priznao i Sveti Otac. Od 1593. godine sveti je Franjo bio general mладогa reda i puno je učinio da se njegova kongregacija raširi po svijetu. U tu je svrhu putovao u Španjolsku. Službu generala reda je obavljao sve do 1597. godine. Nakon kratke bolesti Franjo je umro u gradiću Agnone 4. lipnja 1608. godine. Ni u vrijeme kad je obavljao odgovornu službu generala reda, sveti Franjo nije napuštao svoju pastirsku dužnost: brigu za siromašne, zatočenike i na smrt osuđene. Kao vjerni štovatelj presvete Euharistije bio je veliki i oduševljeni promicatelj vječnog klanjanja, posebno onog četrdesetsatnog. On je inicirao klanjanje na prvu nedjelju u mjesecu. Danas je ostalo još 14 samostana što u Italiji, što u Americi sa 74 člana. Zanimljivo da je interesno područje reda u znanosti poznavanje istočnih jezika: arapskog i kaldejskog. Dali su velik doprinos kineskim katoličkim misijama. Unatoč njihovom četvrtom zavjetu o odbijanju crkvenih časti, Sveta Stolica je između njih imenovala 19 biskupa. U XVI. i XVII. stoljeću u 3 talijanske i dvije španjolske provincije imali su 800 članova.

Svetim ga je proglašio papa Pio VII. 1807. godine. Zaštitnik je Napulja.

“Što vjera pokazuje to neka duša gleda...”

Piše: o. Ante Stantić, OCD

Već je bilo govora o vjeri i njezinoj potrebi u duhovnom životu i napretku, osobito kad je u povezanosti s bogoslovnom ljubavlju. Otac Gerard nas poziva da dublje zaronimo u promišljanje što vjera znači u praktičnom kršćanskom življenu i kamo nas ona vodi, ako je ona živa i ako se predamo njezinom vodstvu. Potrebno je znati “gledati”, motriti i oživotvoriti što vjera pokazuje. Treba naučiti umijeće podlaganja razuma svjetlu vjere, i neprestano osmišljavati život svjetлом koje pokazuje vjera. Tko se pred vodstvu vjere, može stići do iskustva vjere: “Što vjera svira, to neka duša pjeva. Što vjera pokazuje, to neka gleda pa gotova mistika”(1).

Kako bi se stiglo u iskustvo Božje blizine, potrebno je tako se ponašati kao što se ponašaju “slijepi, gluhi, zaboravni... na sve što Bogu nije milo”(2). To je, doduše, težak put ali bez hoda po njemu nije moguće “isjeći trulinu”, što je duši ostavio istočni grijeh, a to je, kako nam je već poznato iz prethodnih prikaza, sebičnost, egoizam.

U konkretnosti “isijecanje truline”, putovima vjere, treba se odvijati po onoj sv. Pavla apostola: “su-umrijeti s Kristom da bi s njime su-živjeli”. “Tko želi nešto divnoga vidjeti, piše sluga Božji, penje se na visoko mjesto. Tko hoće vidjeti najkorisnije i najslađe za svoju dušu, neka se penje na vrh križa i poljubi blijedo, mrtvo, Isusovo lice. Neka ode pod križ pa neka prosi od propetog Isusa kap njegove krvi. Kad mu ova padne na srce neka pomisli (pun vjere) da je cijeli Isusov život bio patnja i križ. Tada će sve više i više patnju zavoljeti i tako se pred Propetim Isusom sve više dizati sve dok ne nadode kraj života. Što više, po vjeri, zavoli patnju i sve će mu ljeplji biti propeti Isus. Bit će mu kao voćka s koje bere najslađe voće”(3). Snaga vjere je tada tolika da je kršćanin spremna na sve samo da susretne Gospodina i osjeti njegovu blizinu.

“Najslađe voće” nije drugo nego slika, “mistika”, to jest iskustvo Božje blizine, kamo vodi živa vjera, koja se pretvorila u ljubav: “Sam sebe mučim kad Tebe volim jer sam za Tvoju ljubav stvoren. Ljubav je zrakoplov u kojem, leteći, duša postaje kraljica, jer leti iznad zemlje dok i najmanje nagnuće veže dušu za zemlju”(4). Gerard drži, oslanjajući se na sv. Ivana od Križa: “Da je vrijeme kušnje, vrijeme cvjetanja”(5), jer živa vjera pojačava proces oslobođanja od “strasti”, navezanosti, a Bog preuzima inicijativu:

“Kad Bog ulije svoje tajne da ih duša kuša, zapisuje naš sluga Božji, Bog uništava u čovjeku što je čovjekova slabost a to su požude. Razum poništi svjetlošću vjere, volju užiže vatrom ljubavi, iz pamćenja isisa ljudsku nadu. Kad se duša tako izmuči onda se s Bogom sjedini”(6).

Gerard, koji je jamačno kušao Božju blizinu, poslije prolaza kroz “su-umiranje, i su-življene”, putovima “gledanja što vjera pokazuje”, svjedoči o tome, među mnogim zapisima: “Isusa vidjeti to je takva radost da kad bi trebalo tisuću godina živjeti i svaki trenutak gorko umirati, još i onda tu radost ne bi mogli zaslužiti. Pobožni Šimun je jedanput video Isusa, pa je želio umrijeti od radosti”(7).

Uvjet da se pripravimo na ovakvo “gledanje Boga”, Gerard ovako obrazlaže: “Mističnim životom živi duša koja je psihički zdrava, koja je ponizna, koja živi životom vjerom, pod Isusovim vodstvom... Sveti je život djetinje stanje. Isusu se sviđa ustrajnost kojom molimo za taj dar, jer kao što djeca dobivaju hranu, dobit će ovu milost”(8). Ali, treba biti odlučan i neustrašiv, ustrajan, pun povjerenja u Boga: “Isuse, primam sve. Ničega se ne bojam jer ćeš me Ti u svemu ojačati... Zato ni zdrav ni bolestan nemam odmora u odnosu na ljubav i na vrijeme”(9), a ljubav je isto što “živa vjera”!

Iz svega slijedi da “mistika” nije isto što viđenja i objave, nego suradnja s Božjom milošću, putovima žive vjere: “Što vjera pokaziva, to neka duša pjeva pa gotova mistika!”

Kršćanin koji prihvati ovakva razmišljanja i poticaje i od njih živi taj najbolje pridonosi obnovi, boljem i pravednjem svijetu. Sv. Otac Benedikt XVI. tvrdi: Nisu bili dekreti Tridentinskog koncila, koji su svakako bili potrebni, nego veliki sveci onoga vremena koji su živjeli iz vjere i pridonijeli obnovi. Tako će biti i sada, poslije II. vatikanskog ako zaživi živa vjera u životu kršćana(10).

1. Biser mišljenja, 31.
2. Razgovor s Isusom, 003877.
3. Ondje, 003965.
4. Theologia Pastoralis, 003182.
5. Razgovor s Isusom, 004060.
6. Biser mišljenja, 004287-88.
7. Razgovor s Isusom, 003937.
8. Theologia pastoralis, 003501
(originalni tekst na latinskom jeziku).
9. Blago duše, 008586-87.
10. Joseph Ratzinger, Benedikt XVI,
Sol zemlje, Zagreb, Mozaik knjiga, str. 243.

**POETSKI
KUTAK**

Uređuje:
Lazar Novaković

STIPE PAPAK

Rođen je 6. travnja 1954. u Šibeniku. Osmogodišnju školu završava u Vrpolju a srednju u Šibeniku. Višu pravnu pohađao je i završio u Splitu.

Pjesme piše od osmogodišnje škole. Član je Matice hrvatske u Šibeniku. Najradije piše ljubavne i duhovne pjesme.

Zastupljen je u zbirci *Molitva u pjesmi* (Šibenik, 2000).

MOLITVA GOSPODINU

Svemogući Bože,
sve me više napušta snaga,
težak teret dugo nosim,
ne prati me utjeha blaga.

Pomozi mi,
život mi prolazi u nepravdi i muci,
nemam razumijevanja i utjehe pri ruci.
Bez tvoje pomoći tonem u beznađe,
spasa mi nema,
loše mi se sprema.

Molim te,
ne daj da dušom klonem.
Podrži me u životnoj borbi,
neka u srcu mome
dugine zablistaju boje.
Tvoj blagoslov neka me prati,
nadu u bolji život vrati.

Milostivi Bože moj,
pružam ti umorne ruke svoje.
Molim te
da me ljubav tvoja
vječno kroz život prati
i srce moje
toliko ne pati.

Stipe Papak

ZANATSKA TRGOVINSKA RADNJA
Vi. Milica Pečerić, Trg Žrtava fašizma 14
Mobil: 064 201 56 12

Miss Exclusive
SVE VRSTE KROJAČKIH USLUGA
Radno vrijeme: Ponедjeljak - petak: 10 - 18
Subota: 9 - 13

Piše: Mirko Štefković

PRIMAT PETROVOG NASLJEDNIKA U OTAJSTVU CRKVE

- prikaz dokumenta -

Tijekom povijesti Crkve uloga Apostolskog Prvaka je više puta bila promišljana i dovođena u pitanje. Često puta razlog je bilo poljuljano jedinstvo kršćana. Veliki crkveni raskoli su prvotno potakli na nužnu obranu i potvrđivanje značenja poslanja Petrovog nasljednika za katoličku tj. sveopću Crkvu, a tek u novije vrijeme ta razjedinjenost poziva na slobodnije otvaranje i mirnije promatranje vlastitih stavova, kako bi se zajedno pronašao put ka jedinstvu. U tom ozračju se u prosincu 1996. godine raspravljalo o primatu na jednom simpoziju u Vatikanu. Uz naknadno objavljena akta tog susreta kongregacija za nauk vjere je priložila kratka pojašnjenja na istu temu, koje želimo pobliže promotriti.

Naime, pitanje primata je od iznimne važnosti za ekumenski dijalog. Na to je podsjetio i papa **Ivan Pavao II** u enciklici *Da svi budu jedno* (usp. siječanski broj *Zvonika*) pozivajući na traženje oblika obnašanja primata koji bi se, nikako ne niječući bit njegovog poslanja, otvorio novoj situaciji današnjice. Katolička Crkva je svjesna kako je, vjerna apostolskoj predaji i otačkoj vjeri, sačuvala službu Petrovog Nasljednika, poput Kristovog dara Crkvi u službi jedinstva. Dakako, postoji određeni povijesni kontinuitet u poimanju nauka o primatu, iako on u svojoj biti ne može odstupati od nakane Utjemljitelja, tj. samoga Gospodina.

Podrijetlo, svrha i narav primata

Novi zavjet donosi četiri popisa dvanaestorice apostola u kojima je uvijek "prvi Šimun, zvani Petar" (Mt 10,2; usp. Mk 3,16; Lk 6,14; Dj 1,13). Ta njegova povlaštena uloga je očita i na drugim mjestima (usp. Mt 14,28-31; 16,16-23; 26,33-35; Iv 6,67-70; 13,36-38; 21,15-19). Već prve zajednice a kasnije i cijela Crkva vide u Petru apostola kojega je Gospodin, unatoč ljudskoj slabosti, izričito postavio na prvo mjesto među Dvanaestoricom i tako ga pozvao da u Crkvi obnaša posebnu ulogu i poslanje. On je uistinu Petar, tj. stijena (usp. Iv 1,42).

Od samih početaka Crkva je poimala apostolsko naslijeđe u biskupskoj službi, pa tako i službu jedinstva, povjerenu Petru (usp. Lk 22,32), koja pripada stabilnoj strukturi Kristove Crkve, a vezana je za mjesto njegova mučeništva. Naime, nauk je vjere da je rimski biskup Petrov nasljednik u prvenstvu u sveopćoj Crkvi (usp. KKC 882), a svrha njegove karizme je jedinstvo vjere i zajedništvo svih vjernika.

Ova uloga nasljednika Apostolskog Prvaka po sebi nije u suprotnosti s onom koju vrše drugi biskupi, nego je dapače s njom u iskonskoj i bitnoj sukladnosti. Svi biskupi skrbe za cijelu Crkvu, jer su članovi Biskupskog Zbora, po čemu se očituje uska međusobna povezanost između sveopće i mjesne Crkve. Unutar tog Zbora prednjači rimski biskup, kojemu pripada potpuna i vrhovna vlast u cijeloj Crkvi.

Obnašanje primata i njegovi oblici

Iz samog evanđelja proizlazi ispravno poimanje obnašanja službe Petrovog primata, tj. potrebno ga je promatrati ucijseljenog u Kristovo otajstvo spasenja i u službi izgradnje Crkve. Rimski Prvosvećenik je podređen Božjoj Riječi i katoličkoj vjeri, te je kao takav, tj. sluga slugu Božjih, jamac poslušnosti Crkve Božjoj volji.

Primat Petrovog nasljednika se prvotno očituje u predaji Božje Riječi, koja uključuje posebnu odgovornost za poslanje evangelizacije. Zato ta služba podrazumijeva karizmu posebne pomoći Duha Svetoga. Taj isti Duh potiče čitav Narod Božji na "osjećaj vjere" koji je ujedno znak jedinstva i pomoći Petrovom nasljedniku u očuvanju i izgradnji potpunijeg zajedništva svih vjernika. Vrhunac jedinstva Crkve najbolje izražava euharistijska žrtva, koja je središte i izvor crkvenog zajedništva. Svako valjano slavljenje svete mise izražava to sveopće zajedništvo s Petrom i s cijelom Crkvom, ili na njega objektivno upućuje, kada se radi o Crkvama koje nisu u potpunom zajedništvu s Katoličkom Crkvom.

Ima službi koje su u određenim povijesnim periodima bile vezane, ili su to još uvijek, uz službu Petrovog nasljednika, odnosno Pape, ali to po sebi ne znači da one pripadaju biti njegove uloge i poslanja. U ovom slučaju je nužno ustvrditi da se razlučivanje između naravi primata i eventualnih oblika njegovog obnašanja mora i može dogoditi samo unutar Crkve, tj. pod utjecajem Duha Svetoga u i bratskom dijalogu između Rimskog Prvosvećenika i drugih Biskupa. Pri tome treba znati kako jedino Papa (ili Papa s općim Saborom) ima vlast reći posljednju riječ o načinu i oblicima vršenja svoje pastoralne službe u općoj Crkvi, a na nas spada pomoći ga u tome svojim molitvama i ustrajati u nadi, kako bi taj veliki dar Božjeg milosrđa Crkvi u službi jedinstva urođio velikim plodom: potpunim i vidljivim zajedništvom.

Hrvatske katoličke
internet stranice (51.)

Crkvena glazba

www.crkvena-glazba.hr

Hrvatsko društvo crkvenih glazbenika (HDCG) jest udruga utemeljena 2004. godine koja okuplja crkvene glazbenike i djelatnike na području crkvene liturgijske glazbe, s ciljem unapređenja, očuvanja i vrednovanja crkvene glazbene baštine Crkve u Hrvata. Svoju internetsku stranicu posvećenu crkvenoj glazbi ova udruga ima na adresi:

www.crkvena-glazba.hr

Riječ je prije svega o informativnoj, sadržajno bogatoj i raznovrsnoj internetskoj stranici. Najzanimljiviji su podlinkovi on-line bilten "Naviještati glazbom" (dostupan samo nakon registracije zainteresiranih korisnika), odabir liturgijskih skladbi za blagdane u liturgijskoj godini, zatim same skladbe (koje se mogu preuzeti s interneta - download), vijesti, opširne informacije o Institutu za crkvenu glazbu "Albe Vidaković" u Zagrebu te crkveni dokumenti o liturgijskoj glazbi (u kojima je točno utvrđeno gdje je i na koji način izvoditi liturgijsku glazbu). Pored toga, tu su i osnovne informacije o HDCG-u, kratka povijest časopisa *Sveta Cecilija*, nekoliko riječi o svećima zaštitnicima udruge (sv. Cecilija i bl. Augustin Kažotić), mogućnost kontakta, najava budućih događanja, arhiva itd.

Jedan od najznamenitijih sinova bačkih Hrvata koji je svoj doprinos dao upravo na polju crkvene glazbe jest Albe Vidaković (Subotica, 1914. - Zagreb, 1964.). Po imenu ovoga duhovnoga skladatelja, koji je svojedobno bio i urednikom časopisa za duhovnu glazbu *Sveta Cecilija*, nazvan je Institut za glazbu Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, kao i zbor katedralne župe Subotičke biskupije.

s. b.

Kovač Dejan

MAJSTOR ZA IZRADU TRADICIONALNIH PAPUĆA
PAPUČSKÉSZÍTÓ - MESTER

- BUNJEVAČKE - MAĐARSKE - ŠOKAČKE -

24000 Subotica,
ul. Dinka Šimunovića 10.
Tel.: 024/ 524-786,
Mob.: 064/ 14-62-103

Piše: dr. Andrija Kopilović

18. 06. 2006. - JEDANAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Ez 17,22-24; Ps 92,2-3.13-16; 2 Kor 5,6-10
Mk 4,26-34

Dobro je slaviti Gospodina

Čovjek je biće koje se zna diviti, a pozvano je i zahvaljivati. Gospodin izvodi čudesna djela i u malim stvarima. Ona postaju velika i čudesna po tome što iza njih stoji Stvoritelj koji je svevišnji, gospodar i sama ljubav. Psalmista spoznaje i hvali Boga jutrom u ljubavi, a noću u vjernosti. Ta dva temeljna odnosa prema Bogu ujutro i navečer daju pravo dalnjim stihovima da u psalmu uspoređuje velika Božja djela lijepim slikama kojima se divi kao što je cedar libanonski. No, ta slika je upravo zadatak da shvatimo svoju ulogu u zajednici Crkve u kojoj moramo donositi svoje plodove zahvaljujući Božjoj milosti i svojoj suradnji s tom milošću. Naš pristup koji slavi i zahvaljuje je "zalijevanje" stabla naše vjere koje onda donosi obilat rod i bivamo ubrojeni među one koje Biblija naziva - pravednik. Bog je utočište i on je Hridina naša, stoga je ovo razmišljanje "molitveni naslon" da trajno ustrajemo u otvorenosti očiju duha i prepoznajemo Božja djela koja izvodi u našem životu, da bismo za njih mogli zahvaljivati i diviti im se.

25. 06. 2006. - DVANAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Job 38,1.8-11; Ps 107,23-26.28-31;
2 Kor 5,14-17; Mk 4,35-41

Hvalite Gospodina, jer dovjeka je ljubav njegova

Često puta se život uspoređuje s lađom na otvorenom moru. Mi toga iskustva u ovim krajevima nemamo. Međutim, možemo zamisliti kako se osjeća čovjek koji mora osigurati život i sredstva za život ploveći morem. "Čud" mora je nepoznata, a olujni vjetrovi česti i vrlo opasni. U tim trenucima iznad čovjeka je samo tamno nebo, a ispod njega uzburkano more. Ne vidi kopna i često puta gubi pravac. Bog u takvim trenucima izgubljenosti pomaže onome tko iskreno zavapi i zamoli pomoći. A onda su utišana oluja i smireno more tako očiti Božji dar, da se ponovno divi ljetoti mora i plavoga neba i mirne plovidbe. No, unatoč toga iskustva, poruka je za nas vrlo aktualna jer je svačiji život često puta samo mali čamac. Nađemo se u tjeskobi kada je iznad nas tmurno nebo, a ispod nas olujno more. Tmurno nebo zatvara naš horizont vjere, a uzburkano more raspaljuje naše zle sklonosti i strasti. Tko će nam pomoći ako ne Bog? Uskliknimo, zavapimo i zahvalimo: jer je vječna ljubav Njegova.

9. 07. 2006. - ČETRNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Ez 2,2-5; Ps 123,1-4; 2 Kor 12,7-10
Mk 6,1-6

Oči su naše uprte u Gospodina, dok nam se ne smiluje

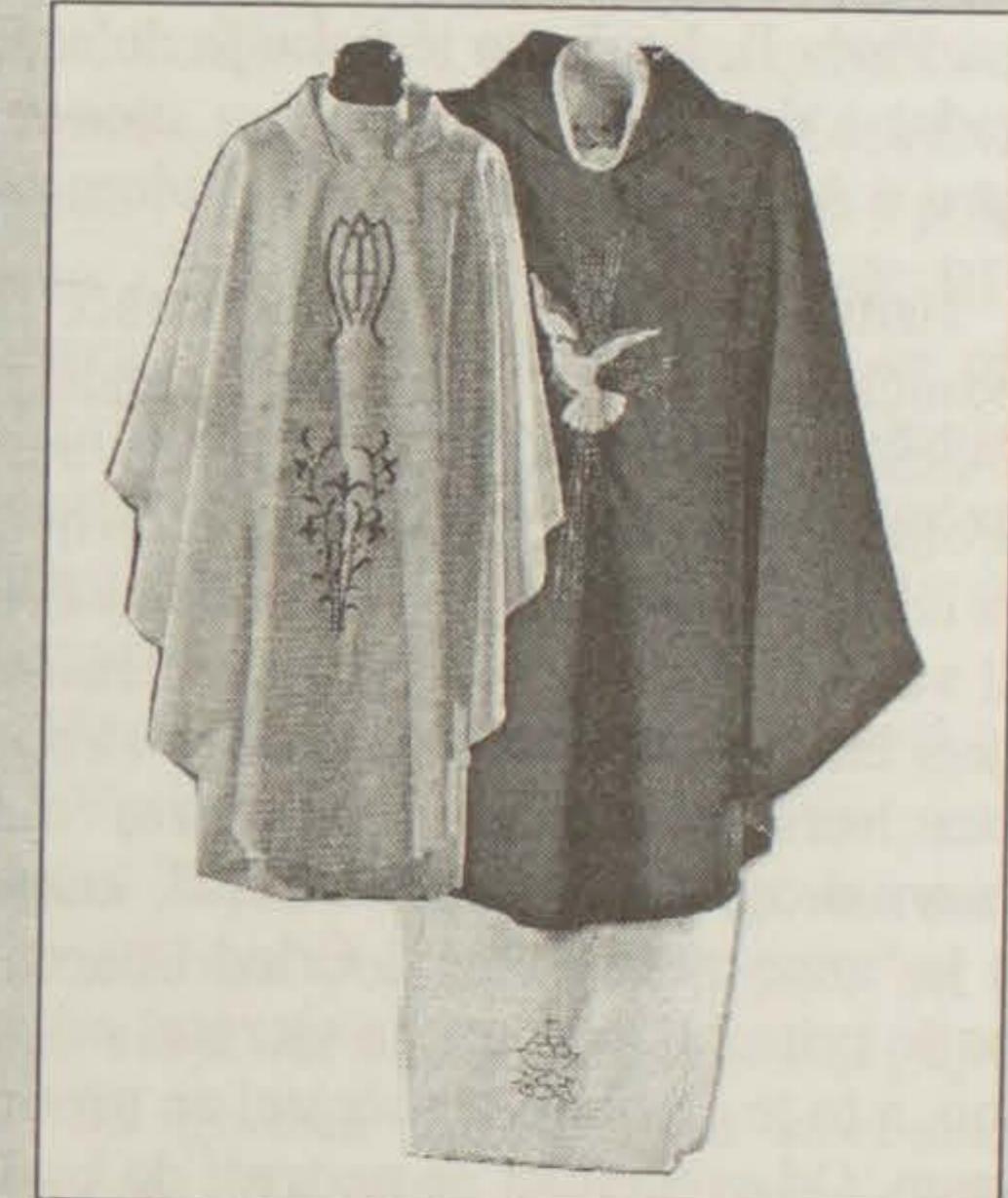
Vrlo je lijepa slika u psalmu 123, kojega danas pjevamo u liturgiji. Čovjek je u nevolji, neprihvaćen i neshvaćen. Ezekijel u svome pozivu, a Isus u svom Nazaretu. Zasigurno takav osjećaj nije lagodan i ugodan. Ali psalmista oči svoje uzdiže prema onome koji svakoga prihvaca i shvaća. To je samo Bog. Slika koju sam spomenuo da je lijepa i nježna su oči sluge uprte u ruke gospodara i oči sluškinje u ruke njene gospodarice. Kako je divna sigurnost kada je sluga otvoren i pun povjerenja prema gospodaru, a sluškinja prema gospodarici. No, kudikamo je ljepeše kada smo mi kao Božji sluge i sluškinje okrenuti prema onim rukama koje su nas odnijale i koje nas drže. Stoga je molitva u takvim trenucima napuštenosti jedini izraz jer nas samo Bog spašava od toga prezira i podsmijeha obijesnih i poruge oholih. Dok tako molimo, jako pazimo da mi drugima ne budemo izvor gorčine i napuštenosti. Imajmo srca i uha za druge - i Bog će imati za nas.

2. 07. 2006. - TRINAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Mudr 1,13-15; 2,23-24; Ps 30,2-6.11.12a.13b; 2 Kor 8,7.9.13-15
Mk 5,21-43

Veličam Te, Gospodine, jer si me izbavio

Liturgija današnje nedjelje govori o Bogu koji je sama dobrota i nije stvorio ni smrt ni patnju. Međutim, smrt i patnja postoje. Bog je podigao "na razinu milosti" i smrt i patnju, jer je u nju ušao i njegov Sin. Psalmista danas zahvaljuje Bogu što je On jedini izbavitelj. Ono što se danas u psalmu veliča je Božja pravednost i Božja ljubav. Često puta susrećemo mentalitet, nažalost i među kršćanima, "radovanja" nad tuđom nevoljom. To je veliki grijeh za onoga tko se tako raduje, a veliko poniženje za onoga tko to primjećuje i osjeća. Nije ni čudo što se takvu osobu naziva dušmaninom. No, nažalost dušmana ima uvijek. Oni nas guraju "na rub groba". Pravedni Bog i njegova ljubav izbavljuju nas od toga i daju nam snage da ponovno ustanemo i podđemo dalje. Mi smo svjesni svoje grešnosti i da koji puta zaslužujemo i patnju i bol, ali nas ponižava "zlobna radost". Hvala Bogu koji nas od toga spašava. U tim trenucima se okreće plač u radost i patnja u utjehu, jer smo putove svoje prepustili Bogu i jedini pravi lijek nad našom patnjom je tada Bog - Izbavitelj, Spasitelj i Gospodin koji vjeran ostaje.

**ONO ŠTO JE NEKAD BILO
NEMOGUĆE SADA JE MOGUĆE!**

U Subotici možete nabaviti:
misnice, štole, albe i rokete
sve po mjeri;
košulje i birete,
prvopričesnička i ministrantska
odijela;
svjećnjake,
križeve za prvopričesnike
i krizmanike.

N O V O - N O V O
kaleži, tamjan i hostije

Sve informacije i narudžbe možete
dobiti u župnom uredi Palić
tel. 024/755-002

“Ostanite postojani u vjeri”

Papa Benedikt XVI. doputovao je u četvrtak 25. svibnja u Poljsku. U VARŠAVSKOJ MEĐUNARODNOJ ZRAČNOJ LUCI OKECIE dočekao ga je poljski episkopat, predsjednik Lech Kaczynski i tisuće oduševljenih vjernika, dok su u cijeloj zemlji zvona u 11 sati svečanom zvonjavom pozdravila Kristova vikara, vjernog prijatelja Ivana Pavla II. U svome prвome obraćanju Poljacima Papa je dao do znanja kako je to njegovo putovanje u znaku njegova prethodnika pape Ivana Pavla II., istaknuvši kako je došao slijediti njegove tragove, od njegove mladosti pa sve do nezaboravne konklave 1978. godine. No, odmah je pojasnio kako nije riječ “o nekom sentimentalnom putovanju, već o hodu vjere, upisanom u poslanje koje mi je povjerio Gospodin u osobi Petra apostola, koji je bio pozvan utvrditi braću u vjeri”. Papa je zatim dodao: “I ja želim crpiti iz obilnog izvora vaše vjere, koji već više od tisuću godina neprekidno teče”, te je zatim pozdravio i zahvalio predstavnicima sestrinskih kršćanskih Crkava, kao i židovske zajednice i islamske zajednice. Na kraju je podsjetio na geslo toga putovanja “Ostanite postojani u vjeri” te je zaključio riječima: neka moj pohod bude vrijeme bratstva, dobrohotnosti i nade. Izričito je pozdravio i okupljene predstavnike pravoslavne i evangeličko-luteranske Crkve, židovstva i islama. Papa je prve riječi izgovorio na poljskom, a zatim je govor nastavio na talijanskom, dok je dijelove na poljskom jeziku naizmjenično čitao jedan klerik. Poljski predsjednik Lech Kaczynski zahvalio je Papi za dolazak u Poljsku i način na koji nastavlja djelo Ivana Pavla II. Istaknuo je kako je dolazak Benedikta XVI. veliki događaj i dar za sve Poljake, a njegov je namjeravani posjet logoru u Auschwitzu nazvao simbolom pomirenja.

Uzdam se da će moje hodočašće ovih dana osnažiti našu zajedničku vjeru, rekao je papa Benedikt XVI. u obraćanju kleru u VARŠAVSKOJ KATEDRALI Sv. Ivana prvog dana svoga pohoda Poljskoj 25. svibnja. Papa se ponovno prisjetio svoga prethodnika Ivana Pavla II. i njegovih pohoda domovini, ali i “bolne povijesti vašega glavnog grada i vaše zemlje” te “kušnji” kojima su Poljaci bili “ne tako davno izloženi”. Papa se sa zahvalnošću prisjetio herojskih mučenika vjere, među kojima kardinala Wyszyńskiego, “primasa tisućljeća”, kako ga nazivaju u Poljskoj, koji je “znao vjerno služiti Crkvi i usred teških i dugih kušnji”. Papa je pritom istaknuo da vjernici od svećenika očekuju samo jedno, a to je da budu stručnjaci za promicanje susreta čovjeka s Bogom. Od svećenika se ne traži da bude stručnjak iz ekonomije, građevinarstva ili politike. Od njega se očekuje da bude stručnjak u duhovnom životu, rekao je Benedikt XVI.

Na kraju svog dugog govora Papa je pozvao svećenike da se ne boje napustiti svoj sigurni i poznati svijet kako bi išli služiti tamo gdje nedostaje svećenika te zaključio riječima gesla svoga putovanja: Ostanite postojani u vjeri. Na kraju susreta s oko tisuću svećenika Benedikt XVI. zadržao se u kratkoj molitvi na grobu poljskog primasa Stefana Wyszyńskiego.

U duhu evanđeoske zapovijedi o uzajamnoj ljubavi kršćanske Crkve mogu preuzeti na sebe dva konkretna zadatka. Prvi je karitativno služenje svima onima koji se nalaze u potrebi, a drugo promicati zajednički program pastoralne skrbi za interkonfesionalne braćne zajednice, tim prijedlogom zajedničkog djelovanja zaključen je govor što ga je papa Benedikt XVI. održao 25. svibnja pred PREDSTAVNICIMA CRKAVA I CRKVENIH ZAJEDNICA U POLJSKOJ OKUPLJENIH U POLJSKO EKUMENSKO VIJEĆE.

Posljednja točka programa prvog dana Papina pohoda Poljskoj održana je u LUTERANSKOJ CRKVI PRESVETOG TROJSTVA U VARŠAVI. Papa je u svom govoru potvrdio čvrstu

odлуку, donesenu još na počeku svog pontifikata, da će smatrati prioritetom svoje službe povratak punog i vidljivog jedinstva kršćana i to zato što, kako je pojasnio, Crkve osjećaju teret odgovornosti da Kristova poruka dođe do svakog čovjeka na zemlji. Ali u naviještanju evanđelja, doda je papa Ratzinger, kršćane mora voditi želja za njegovanjem uzajamnih odnosa nadahnutih iskrenom ljubavlju. Primjećujemo mnoge napretke na polju ekumenizma te očekujemo i nešto više, rekao je. U tome kontekstu Papa je uputio poruku odgovornima u Crkvama da njeguju bratski caritas, jer će on učiniti uvjerljivijim naše svjedočanstvo za Krista pred svijetom.

Zajedno s vama želim uzdici zahvalnu pjesmu providnosti, koja mi je dala da mogu danas biti ovdje kao hodočasnik, istim riječima koje je prije 27 godina izgovorio njegov prethodnik papa Ivan Pavao II. u tijeku svoga prvog pastoralnog pohoda Poljskoj, papa Benedikt XVI. započeo je 26. svibnja propovijed na MISI U VARŠAVI. Na misnome slavlju održanom na povijesnom Trgu Pilsudski unatoč kiši okupilo se oko 300.000 vjernika koje su duboko ganule te Papine riječi. Benedikt XVI. podsjetio je zatim kako se na tome istom mjestu Poljska svečano oprostila od velikog primasa kardinala Stefana Wyszyńskiego. Podsjećajući na snažnu vjeru kardinala Wyszyńskiego, Benedikt XVI. je dodao: Kako ne zahvaliti danas Bogu za sve ono što se dogodilo u vašoj zemlji i u cijelome svijetu u tijeku pontifikata Ivana Pavla II.? Pred našim su se očima odigrale promjene čitavih političkih, gospodarskih i društvenih sustava. Ljudi su u različitim zemljama ponovno stekli slobodu i osjećaj dostojanstva. Ne zaboravimo velika djela Božja, istaknuo je Papa.

Papa Benedikt XVI. u popodnevnim satima drugoga dana svoga pohoda Poljskoj susreo se 26. svibnja u najvećem svetištu poljskog naroda u ČENSTOHOVI S REDOVNICIMA, REDOVNICAMA, BOGOSLOVIMA I PREDSTAVNICIMA NOVIH DUHOVNIH POKRETA I ZAJEDNICA. Nasuprot i kritičkom tonu kojim se Papa prethodnoga dana obratio poljskom kleru u varšavskoj katedrali Sv. Ivana, upozoravajući na negativnosti političkog i gospodarskog angažmana svećenika, u svetištu Jasna Gora Benedikt XVI. odao je priznanje pokretima, “Movimenti”, kao svjedočenju djela Duha Svetoga u našemu vremenu. Poljska je uz Italiju, Francusku, Španjolsku i Meksiko jedno od najjačih središta novih duhovnih pokreta. Papin je posjet samostanu Jasna Gora u kojem se časti čudotvorna slika Marije s Isusom, poznata kao Crna Gospa, ujedno vrhunac jubilarne 350. godine Čenstohovske Gospe, zaštitnice Poljske.

Trećeg dana svog posjeta Poljskoj, 27. svibnja, Benedikt XVI. pohodio je rodno mjesto velikog pape Ivana Pavla II., WADOWICE. Stigavši iz nadbiskupske palače u Krakovu u pedesetak kilometara udaljeno mjesto na jugu zemlje u kojem je 18. svibnja 1920. rođen Karol Wojtyla, Papa se pomolio u bazilici Bezgrešnog začeća i posjetio rodnu kuću poljskog Pape u kojoj je postavljena izložba o njegovu životu. Kada je zajedno sa svojim domaćinom posljednja dva dana posjeta Poljskoj kardinalom Stanisławom Dziwiszem stigao na Trg Rynek, dočekan je oduševljenjem mnoštva hodočasnika. Dobrodošlicu papi Benediktu XVI. izrazio je kardinal Dziwisz, dugogodišnji osobni tajnik pape Wojtyle, istaknuvši duboku povezanost današnjeg Pape i njegova prethodnika. Vidljivo dirnut što se nalazi u rodnom mjestu pape Wojtyle, Benedikt XVI. istaknuo je kako u programu ovoga hodočašća njegovim stopama nije mogao izostati grad Wojtylina djetinjstva i mladosti. Žarko je želio doći na mjesto gdje je rođena i sazrijevala Wojtylina vjera, gdje je započeo svoj život, krenuo u školu, na studije i zavolio kazalište i svećeništvo, kako bi se zajedno s njegovim vjernicima mogao pomoliti da ubrzo bude uzdignut na čast oltara.

Prije SUSRETA S MLADIMA u subotu 27. svibnja navečer u KRAKOVU papa Benedikt XVI. zadržao se u osobnoj molitvi u glasovitoj katedrali na brežuljku WAWEL. Papin dolazak u povi-

jesni kompleks uz rijeku Vislu najavilo je Žigmundovo zvono koje se tradicionalno oglašava samo za najvažnijih događanja u gradu.

Na susretu s oko više od 600.000 mladih iz Poljske te susjednih zemalja 27. svibnja navečer u Krakovu, papa Benedikt XVI. ohrabrio je mladež kao što je to činio i njegov prethodnik, riječima: "Ne bojte se!" Papa je pozvao mladež da se ne boje, unatoč svim iskušenjima današnjega vremena, s povjerenjem u Boga Stvoritelja graditi kuću svoga života ispunjenu ljubavlju, praštanjem i razumijevanjem, a koja je utemeljena na Isusu Kristu. Graditi na Kristu i s Kristom znači zidati na temelju koji se zove "raspeta ljubav", istaknuo je Papa, pojašnjavajući da to znači graditi s nekim tko nas bolje poznaje, nego što mi poznajemo sami sebe te graditi s nekim tko je uvijek vjeran. Pozvao je mlade da se ne boje graditi svoj život na Crkvi i s Crkvom te da se ne daju zavesti onima koji su protiv Crkve kojoj je temelj Krist. "Mladi, vi dobro poznajete Petra naših dana", rekao je Papa te im posvjedočio da im sadašnji i budući nasljednici sv. Petra nude svoje srce i ruke kako bi im pomogli da sagrade svoje život na Kristu i s Kristom. Nakon susreta s Papom, razdragana mladež je ponovno došla pod prozor na **ZGRADI KRAKOVSKE NADBISKUPSKE PALAČE** u kojoj je odsjeo poglavar Crkve. Benedikt XVI. se u 21.30 pojavio na prozoru pozdravljen pljeskom, pjesmom i klicanjem mladih. Naslijednik, Papa je mladima poručio: "Dragi prijatelji! Večeras sam susreo mlade okupljene na poljani Blonie. Bila je to nezaboravna večer u kojoj se svjedočila vjera i želja za izgradnjom budućnosti na temeljima nauka koji je Isus ostavio svojim učenicima. Zahvaljujem od srca poljskoj mladeži za to svjedočanstvo. Njemu se nadaje i vaša prisutnost ovdje u ulici Franciszkska. Znam da je ona izraz vaše velike naklonosti Papi i zato vam zahvaljujem."

Posljednjeg dana svoga boravka u Poljskoj Papa je prije podne služio sv. Misu na poljani Blonie a poslije podne pohodio je memorijalni kompleks koncentracijskog logora **AUSCHWITZ - BIRKENAU** gdje je predmolio molitvu za sve koji su izgubili život u tom logoru. Istoga dana u večernjim satima Papa se vratio u Vatikan.

Prvi kongres bogoslova Crkve u Hrvata

Pod geslom "Koje li nade u pozivu njegovu" u Đakovu je od 26. do 28. svibnja održan Kongres dijecezanskih bogoslova Crkve u Hrvata. Prvi je to zajednički susret svećeničkih kandidata iz svih biskupija Hrvatske, Bosne i Hercegovine te Srijema i Bačke. Ovaj iznimni događaj ostvaren je upravo u Đakovu, gdje se čita biskupijska zajednica s ponosom spominje jubileja 200. obljetnice svoga Bogoslovnog sjemeništa i teološkoga učilišta, danas Katoličkoga bogoslovnog fakulteta. Nakana je bila da ovo zborovanje osnaži put izgradnje i svećeničke priprave, da se uzajamno dijeli radost svetoga poziva, razmjenjuju iskustva u hodu prema današnjim zahtjevima svećeničkoga života te unapređuje duh i ozračje naših sjemenišnih zajednica.

Predvođeni sjemenišnim rektorima i ostalim odgojiteljima okupilo se više od 300 bogoslova iz velikih sjemeništa: Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa Zagreb, Bogoslovnog sjemeništa Ivana Pavla II. Rijeka, Centralnog bogoslovnog sjemeništa Split, Vrhbosanske katoličke bogoslovije Sarajevo, Biskupijskog misijskog sjemeništa "Redemptoris Mater" Pula te domaćega Bogoslovnog sjemeništa Đakovo. Bili su nazočni i dijecezanski svećenički kandidati iz Kolegija Družbe Isusove u Zagrebu.

Kongres je u Središnjoj biskupijskoj i fakultetskoj knjižnici otvorio Đakovački i Srijemski biskup **Marin Srakić** koji je tom prigodom rekao: "Neka ovaj Kongres bude na dobro svih nas, na učvršćenje odluke: nastaviti slijediti Krista prema svećeništvu. Kada su naša sjemeništa puna, ne bojimo se budućnosti. Gledajući vas, i za našu Crkvu i narod budućnost je pred nama. I ne samo da ste budućnost, vi ste i naša sadašnjost." Pozdravnu riječ

uputio je rektor domaćin mons. **Josip Bernatović** te poručio: "Svi vi ovdje okupljeni potvrda ste gesla: 'Koje li nade u pozivu njegovu!'" te "neka ovaj Kongres bude izričaj ponosa našega poziva!"

Nakon ručka upriličen je sportsko-rekreativni program, obilazak znamenitosti grada i predah do mise, koji smo iskoristili za upoznavanje i

razmjenu iskustva.

Svečanom euharistijskom zborovanju u 17 sati, u ime Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, predsjedao je kardinal **Vinko Puljić**, nadbiskup i metropolit vrhbosanski. Susladio je biskup mons. Marin Srakić, i tridesetak svećenika, poglavara i profesora, uz asistenciju desetorice đakona. Nakon spomena krštenja i pokorničkog čina u sjemenišnoj kapeli BDM Bezgrešne, u svečanome ophodu, uz pjesmu i pratnju katedralnih zvona, krenula je procesija svećenika i bogoslova, obučenih u liturgijska, korska odijela i uputila se u đakovačku katedralu.

Homiliju je izrekao predsjedatelj, kardinal Vinko Puljić, u kojoj je htio pružiti osobno svjedočanstvo iskustva svoga svećeničkoga poziva, spominjući se posebno svoje formacije u Đakovu, gdje je prije 36 godina zaređen za svećenika, istaknuvši: "Od 200 godina đakovačkog Sjemeništa i mojih je sedam godina." Na koncu mise pročitano je pismo upućeno papi Benediktu XVI. u kojem ga se moli za apostolski blagoslov.

Posljednjega dana Kongresa, u nedjelju, 28. svibnja, bogoslovi su zajedno sa svojim rektorima i ostalim odgojiteljima sudjelovali u prijepodnevnim euharistijskim slavlјima u župama gdje su bili smješteni.

I na kraju teško je u par riječi izreći opće dojmove s ovog susreta. Zaista su se obistinile riječi psalma "Gle, kako je dobro i kako je milo kao braća zajedno živjeti". Vjerujemo da plodovi ovog susreta neće izostati nego će nama bogoslovima biti na izgradnju a svim mladima na poticaj u prepoznavanju i prihvatanju duhnog poziva.

Dragan Muharem

BLAGOSLOV KUĆE "SUSRETA"

U zahvalnosti Bogu i svim dobročiniteljima, doživjeli smo na blagdan pohoda Blažene Djevice Marije Elizabeti, 31. svibnja 2006. godine, radosnu svečanost blagoslova i otvaranja sjedišta Beogradske nadbiskupije, u ulici Svetozara Markovića 20.

Budući da je nova kapela u zgradbi posvećena susretu Bogorodice Marije s rođakinjom Elizabetom (Pohod BDM), odlučeno je, da će blagoslov biti 31. svibnja, kada se po crkvenom kalendaru slavi spomenuti blagdan.

Blagoslov Kapela susreta

Na sastanku svećeničkog vijeća blagoslovljena je u utorak, 30. svibnja, kapela Susreta, koju krase prekrasni mozaici priznatog umjetnika **p. Marka Ivana Rupnika**. Mozaici prikazuju susret Marije, Majke Isusove s Elizabetom, majkom Ivanom Krstiteljem. Na izlazu iz kapele veliki bijeli anđeo drži natpis s blagoslovom, a na drugoj strani je u mozaik ugrađen tabernakul sa slovima Alfa i Omega, jer je Krist koji je ovdje nazočan, Početak i Srvetak svakog života.

Koncert "Susret" u dvorani Kolarčeve zadužbine

Istoga dana u 20 sati priređen je svečani koncert "Susret" u velikoj dvorani Kolarčeve zadužbine, obilježen porukom susreta. U programu smo mogli prepoznati hod kroz europsku duhovnu

glazbu Istoka i Zapada kroz različita razdoblja. Na koncertu su nastupili poznati solisti - gosti: **Zoran Čurović** (truba) iz BiH, **Adrian Suciu** (klavir) iz Rumunske, **Francka Šenk** (sopran) iz Slovenije, **Martha Villegas** (mezzosoprano) iz Meksika, a iz Beograda priznati zbor Belcanto pod ravnateljem **Nade Vuković**.

Svečano liturgijsko slavlje

Svečanost blagoslova započela je liturgijskim slavljem u 10 sati, u katedrali Uznesenja BDM. Katedrala je bila ispunjena vjerenicima i gostima do zadnjeg mesta. Liturgijsko slavlje je predvodio kardinal **Joseph Meisner** iz Koelna, koji je u Biskupskoj konferenciji Njemačke zadužen za suradnju s organizacijom Renovabis. Pjevalo je zbor župe sv. Ćirila i Metodija, a bili su prisutni mnogobrojni gosti - od predstavnika organizacija, koje su finansijski pomogle obnovu Nadbiskupije, do veleposlanika iz Beograda, a s dva autobra doputovali su i hodočasnici iz Slovenije, iz Škocjana, rodne župe našeg nadbiskupa.

U prikaznoj procesiji predstavnici svih župa beogradske nadbiskupije na dar su donijeli uramljene slike svih naših crkava, a mladi iz Škocjana domaći kruh i vino, dok su na kraju mise

hodočasnici iz Slovenije nadbiskupu darovali umjetničku sliku velikog slovenskog misionara **p. Ignacija Knoblehara**.

Blagoslov kuće

Obnovljenu zgradu je nakon završnog euharistijskog slavlja blagoslovio kardinal Meisner, a prisustvovao je veliki broj gostiju.

Na dvorištu su pjevali zbor župe sv. Ćirila i Metodija, Ekumenski muški zbor iz Beograda, a kao gosti Djevojački hor Kir Stefan Srbin iz Smedereva. Sudjelovali su i glazbenici s fandarama.

Nakon blagoslova kuće u središtu vrta je blagoslovljen i kip Marije - Majke jedinstva, djelo umjetnika iz Njemačke.

Pozdrave i najbolje želje uputili su vladika bački **g. Irije Bulović**, ministar vjera u Vladi R. Srbije **prof. dr. Milan Radulović**, gradonačelnik grada Škocjan iz *Kardinal Meisner i patrijarh Pavle Slovenije i drugi*.

Nadbiskup je za zahvalu podijelio ikone Beogradske Bogorodice dobročiniteljima, arhitektima i voditeljima renoviranja radova Nadbiskupske kuće. Kardinalu Meisneru, Renovabisu (**P. Demuth**), Kirche in Not, gđi **Netti Zwitter** (arhitekti), gosp. **Todoroviću** i gđinu **Jakošu**...

Prijem kod zamjenika gradonačelnika grada Beograda

Glavni donatori za obnovu zgrade Beogradske nadbiskupije bili su:

Renovabis, Kirche in Not,
Američka biskupska konferencija,
više biskupija iz Njemačke, Austrije i ostalih europskih zemalja,

Republika Srbija, Grad Beograd i mnogi pojedinci.

S. Emanuela Žerdin

Piše: s. Blaženka Rudić

MISIONARI

- Sva Crkva ima misijsko poslanje, ali ga ostvaruje na različite načine ●
- Misionari navješćuju evanđelje narodima koji još nisu čuli za Krista ●
- Crkva daje poslanje misionarima ●
- Biskupije i župe koje imaju misionare po svijetu trebaju ih pomagati na razne načine ●
- Misionari moraju biti dobro pripremljeni za misijski rad ●

Misijska zvanja

Čitava Crkva ima misijsko poslanje koje je primila od samoga Krista: svima navijestiti Evanđelje spasenja, sve ljude prisveti spoznaji istine. Članovi Crkve to poslanje ostvaruju na različite načine. Kad je riječ o misijama kao posebnom pothvatu Crkve u zasađivanju vjere među narode koji još ne poznaju Krista, onda se tu traži posebno misijsko zvanje.

"Posebnim su naime zvanjem odlikovani oni svećenici, redovnici i laici koji su, obdareni odgovarajućim prirodnim sposobnostima, darovitošću i značajem, spremni prihvatići misijski rad, bili oni domaći ili strani." (AG 23)

Misijska zvanja nisu tako brojna kao "redovita" duhovna zvanja u Crkvi. Zato se Crkva posebno raduje svakom novom misijskom zvanju. Takva zvanja Crkva podupire i ona daje poslanje svakom misionaru.

"Poslani od zakonite vlasti odlaze u vjeri i poslušnosti k onima koji su daleko od Krista. Izdvojeni su naime za djelo za koje su odabrani (Dj 13,2) kao služe Evanđelja, kako bi nekršteni narodi postajali ugodna žrtva posvećena Duhom Svetim (Rim 15,16)." (AG 23)

Obično misionare ispraća u misije mjesna Crkva, a glava te Crkve, biskup, predaje im misijski križ.

"Duhovna sprema" misionara

Djelovati u misijama može se samo snagom Duha. Čovjek se ne smije obazirati na tijelo i krv (usp. Gal 1,16) nego se sav predati Evanđelju. Misionari naslijeduju Onoga koji je "poništio sama sebe uzevši lik sluge" (Fil 2,7). Misionar mora biti spremjan cijeli život ostati čvrst u svom zvanju, stalno se odricati od samoga sebe i svega što je smatrao svojim te postati svima sve (usp. 1 Kor 9,22).

Istinu Evanđelja misionari trebaju iznositi hrabro i istinito ne stideći se sablazni križa. U navješćivanju trebaju biti: blagi i ponizni, postojani i strpljivi; dobrotom i iskrenom ljubavlju svjedočiti za Gospodina ako je potrebno i do proljevanja krvi. U molitvi, euharistiji i svako-

dnevnom duhovnom obnavljanju misionar će nalaziti snagu za radost u podnošenju nevolja i krajnjeg siromaštva za Kraljevstvo. (usp. AG 24)

Odlike jednog misionara

Misionar mora

- biti odlučan na započinjanje pothvata
  - postojan u izvršavanju započetih djela
  - strpljivo i hrabro podnosići samoču, umor i neuspjeh u radu
  - pristupati ljudima široka i otvorena srca
  - rado prihvatići povjerene službe
  - prilagođavati se običajima naroda
  - surađivati s drugim misionarima i svim vjernicima
  - njegovati duh molitve, žrtve i krepostan život
  - biti revan u brizi za duše
- (usp. AG 25)

Duhovni temelji u života jednog misionara su najvažniji, ali nisu dostatni za obavljanje cijelokupnog misijskog rada. O drugim vidovima osposobljavanja za misije više u sljedećem broju.

Što sve rade misionari?

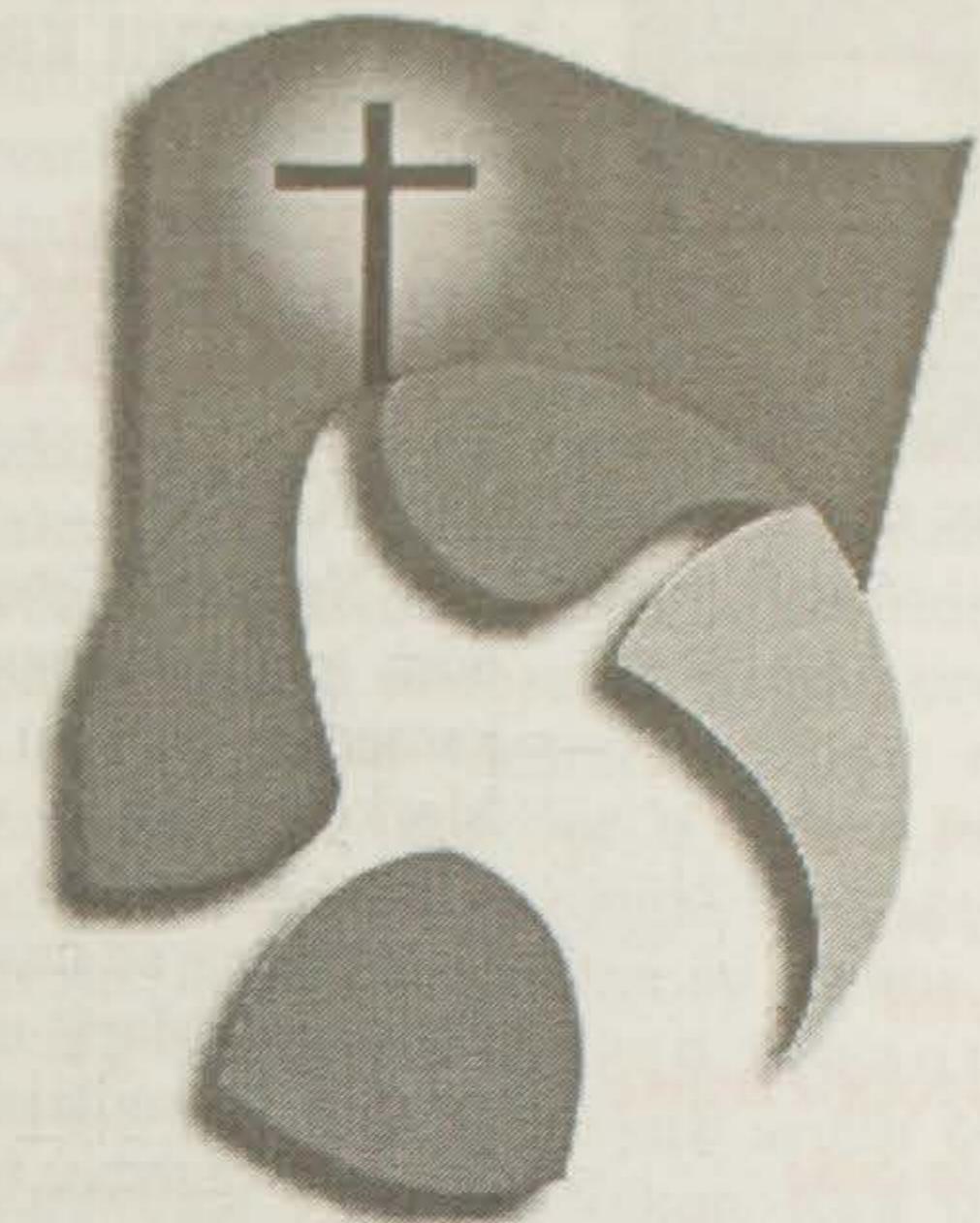
Neka nam na to djelomično odgovori pismo jednog misionara.

Naša nova misija KIMBULU koja bi tokom ove godine imala postati nova župa u biskupiji Butembo-Beni, na svom početku zacrtala je neke prioritete-prednosti:

osnivati bazične zajednice
formirati katehiste
graditi kuću za svećenike
dovesti vodu za župu i cijelo mjesto
graditi srednju školu...

Ovoj zadnjoj prednosti dajemo posebnu važnost, jer bez škole nema evangelizacije. Mnoštvo djece ne ide nikako u školu jer roditelji moraju plaćati učitelje, zato mi tražimo roditelje-KUMOVE koji bi pomogli ovim siromašnim roditeljima školovati djecu.

Zgoda: U cijeloj Biskupiji i ovom kraju poznata je uzrečica: "Učio je u KIMBULU!"

To znači da dotična osoba NE ZNA ČITATI!

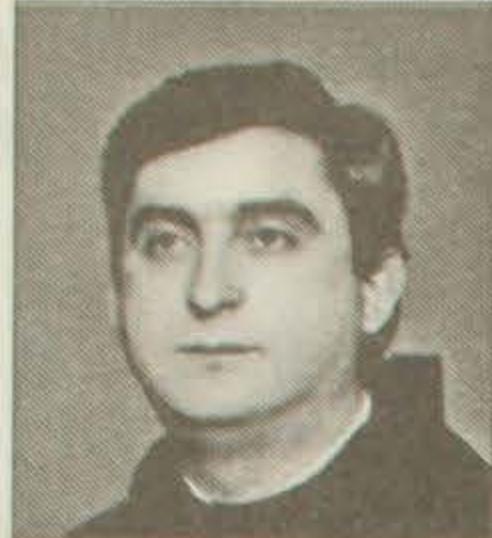
Eto, uz vašu podršku, želimo otkloniti ovaj izazov... Sagraditi srednju školu!

Sjedinjeni u molitvi i ljubavi, uz bratske pozdrave odani vam Fra Ilija Barišić, misionar

(preuzeto s interneta www.misije.com)

U Rimu je, od 4. do 12. svibnja ove godine održano generalno zasjedanje ravnatelja Papinskih misijskih djela (PMD) iz cijelog svijeta. Okupilo se više od 120 nacionalnih ravnatelja sa svih kontinenta. Zasjedanje je otvorio prefekt za navještanje vjere kardinal Crescenzio Sepe. Istaknuo je ulogu ravnatelja za poticanje misijske svijesti u njihovim zemljama. Osnovna tema zasjedanja bila je Inkulturalna inkulturacija. Jednostavnije rečeno: misionari trebaju poznavati i uvažavati kulturu naroda kojem idu navješćivati evanđelje. Predstavljen je i Priručnik PMD koji tumači nedavno izdani Statut PMD. Ravnatelji su raspravljali o mnogim potrebama u misijama i kako raspoređiti pristigla materijalna sredstva. Naime, potrebe su zaista velike, a sredstava nikada dovoljno.

Papa Benedikt XVI. je 20. svibnja imenovao novoga pročelnika Zbora za evangelizaciju naroda, Ivana Diasa, nadbiskupa Bombaja. To je prvi Indijac na tako visokoj službi u Vatikanskoj kuriji. Kardinal Ivan Dias smatra se jednim od najutjecajnijih biskupa Indije i Azije. Dug niz godina bio je u diplomatskoj službi Svetе Stolice. Osobito je zaslužan za oživljavanje Katoličke Crkve u Albaniji gdje je bio nuncij od 1991. do 1997. Dosadašnji pročelnik Zbora za evangelizaciju naroda kardinal Crescenzio Sepe postao je nabiskup Napulja.

Majka Crkve (4)

Piše: mr. Mato Miloš, OCD

*Dobri i mudri
Bog, htijući
dovršiti
otkupljenje svijeta,
"kada dođe
punina vremena,
posla Bog svoga
Sina, rođena od
žene...
da primimo
posinjenje"
(Gal 4,4-5).
"On je radi nas
ljudi i radi našega
spasenja sišao s
nebesa, i utjelovio
se po Duhu
Svetomu od
Marije Djevice."
To se božansko
otajstvo spasenja
objavljuje
i nastavlja u
Crkvi. Nju je
Gospodin izgradio
u svoje tijelo.
U njoj treba da
vjernici u
povezanosti s
Kristom glavom i
u zajednici sa
svim njegovim
svecima štuju
također uspomenu
"prije svega
slavne vazda
Djevice Marije,
Majke Boga i
Gospodina našega
Isusa Krista"
(LG 52).*

Najstariji izraz *Mater Ecclesiae* nađen je na jednom grobnom spomeniku iz 5. ili 6. stoljeća. Na kamenom natpisu ispovijeda se vjera da će pokojnog Marka, nevinog dječarca, radosna primiti Majka Crkve: *Quam te laetum excipiet Mater Ecclesiae*. Ovaj natpis se čuva u lateranskom muzeju u Rimu. Govoriti o Mariji u Crkvi bez njezine veze s Kristom značilo bi podizati zgradu bez temelja. Govoriti o Mariji u otajstvu Krista bez Crkve značilo bi ispasti iz okvira saborske Konstitucije. Ovdje se govori o Mariji u otajstvu Crkve u kojem se Crkva ne dijeli od Krista, nego se shvaća Kristovim otajstvenim tijelom, tijelom uskrslog Krista, istovjetna s povijesnim Kristom u kontinuiranosti tijela grijeha s tijelom slave. Tu, u povijesnom Kristu, u kojem se otkriva izvor Crkve, nalazi se ekleziološki priključak, koji preko povijesnog Krista vodi do uskrslog, do Crkve kao otajstva. Marija je upravo po vezi s Kristom, kao Kristova majka tip Crkve. Mariju ne možemo otkidati od Crkve te se zaustaviti samo na njezinoj vezi s osobom Krista i njegovim otkupiteljskim djelom na križu, jer Crkva nije ništa drugo nego otajstveno tijelo uskrslog Krista, istovjetno s Raspetim. Svjestan toga, sveti Sabor već u naslovu djeluje u tom pravcu spasenja i sjedinjenja marioloških grupacija.

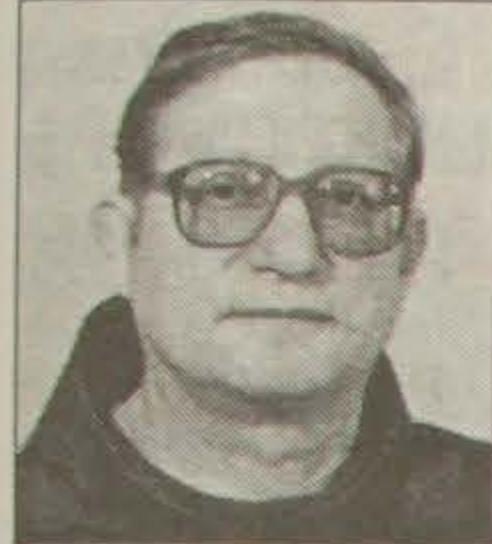
Govor o Mariji u Crkvi nije za Crkvu puki dodatak. Taj govor je bitan, jer se Marija nalazi u biti Očeve odluke da izvrši otkupljenje svijeta i sazove svetu Crkvu. Time je Marijino biće, koje će dominirati na stranicama ovog poglavlja i pred očima se izdizati od prvog do posljednjeg retka kao tip i uzor Crkve, dobilo svoje izvorno, temeljno i ključno tumačenje. Mariju je satkao dobri Bog u vrhunskom naporu očitovanja svoje ljubavi prema čovjeku. Ona je sama otkupiteljska dobrota i mudrost Božja, uklesana u lik žene-majke. To je najdublja definicija Marije. Kroz nju, koju je od početka i prije vjekova izabrao i predodredio za "majku svome Sinu", objavio je Otac svoju ljubav na osobiti način. Otajstvo utjelovljenja i otkupljenja prema Očevo planu okarakterizirano je marijanski: "Kada dođe punina vremena, posla Bog svoga Sina, rođena od žene... da primimo posinjenje" (Gal 4,4-5). To je prvo svjedočanstvo o Mariji u Novom zavjetu. Sabor ga prvog i donosi. Da je Isus stvaran čovjek kao mi, da je u njemu duboko sve ljudsko od raja djetinjstva do raspeća na križu, i njegova ljubav, vjernost, nježnost, njegova umornost, divljenje i odlučnost, to moramo zahvaliti Mariji ženi koja ga je kao čovjeka rodila. Rođenjem od Marije, od žene, Sin Božji je sišao u ljudsku povijest. Marija, rodivši Krista, ne daje njemu samo ljudsku narav, nego ga daje cijelom čovječanstvu, i još neposrednije, židovskom narodu, nosiocu obećanja i tako predstavlja vrata kroz koja je Sin iz vječnosti pristupio u čovjekovu povijest, u konkretan čovjekov povijesni splet. Marija stoji između Boga i ljudi.

Stoga Krista u njegovoj povijesnoj dimenziji ne možemo drukčije izraziti nego reći da je on onaj čovjek koji je Sin Marije, kćeri židovskoga naroda. Crkva je Krista uvijek tako marijanski nazivala. Najprije u Vjerovanjima, od kojih Konstitucija donosi ono iz rimske mise, a po kojem je Krist Sin Božji utjelovljenjem po Duhu Svetomu od Marije Djevice. Ne samo da je

Crkva Krista izražavala marijanski s obzirom na njegovu povijesnu dimenziju nego ga je i marijanski shvaćala s obzirom na njegov unutarnji sadržaj, njegovu bit, njegovo unutarnje ustrojstvo. Takve su dogmatske kristološke formule Efeškog (431. god.) i Kalcedonskog (451. god.) sabora. U liturgiji je Isus izražavan marijanski. Mariju treba štovati kao "Majku Boga i Gospodina našega Isusa Krista", služeći se riječima rimskog misala. Želi se reći da je Marija put po kojem je Isus k nama sišao i stupio u naše zbivanje, što se bez Marije ne može shvatiti. Isus je po Pismu i po Vjerovanju neodjeljiv od Marije. Marija ne стоји u vezi s bilo kakvim utjelovljenjem, nego s otkupiteljskim utjelovljenjem. Ona nije samo izvor jednog čovjeka više, nego je ujedno izvor otkupiteljskog dinamizma cjelokupne ljudske povijesti. Njezin sin, neodjeljiv od nje, otkupitelj je po rođenju. On je po rođenju pred Bogom slava novog čovječanstva.

Marija ima mjesto kao Bogorodica u otajstvu Krista i Crkve u smislu jednog nedjeljivog otajstva. Otajstvo Krista i otajstvo Crkve nisu dva otajstva, dvije stvarnosti. To je jedna te ista stvarnost promatrana pod dva razna vida. Crkva je Krist, Krist pashalnog otajstva, koga Pavao u njegovim vjernicima progoni. On pripada nevidljivom staniču njegova tijela, onog tijela koje je Marija rodila kao djelitelja Duha, kao novu duhovnu glavu čovječanstva, kao izvor milosti, kao trs na koji treba vrhunaravno nakalemiti sve narode, kao novi savez dan njegovim bićem. U Kristu smo, u njegovu biću, pomireni s Bogom. Novi savez se nalazi u njegovoj krvi, on je unutra u toj krvi izgrađen. Sve je to Krist po rođenju, po svojem unutarnjem sadržaju, po onome što jest, time što je Bogočovjek, sin Marije Djevice osjenjene Duhom Svetim. Biti glava, trs, moći stvoriti novi savez, izgraditi otajstveno tijelo, Crkvu, to Kristu, sinu Marijinu, ne pridolazi izvana. To su odrednice njegova bića i njegova postanka, odrednice, koje nužno izlaze iz hipostatskog sjedinjenja, koje se zabilo pod carem Augustom, kad se svjet rađao i živio u egzistencijalnom nemiru i izgubljenosti, pa je postati čovjekom u takvoj situaciji i za Boga značilo postati dionikom jedne absurdne povijesti i uzeti na se čovjekovu sudbinu isprepletenu prokletstvom. Pojmom *sjedinjenje ljudske Kristove naravi s osobom Sina Božjega u Marijinu krilu* iskazuje se, u prvom redu, bitan Bogočovjekov sadržaj i Bogočovjekovo osobno otajstvo, ali se ujedno i nagovještaju sve vlastitosti te punine stvarnosti nastanjene među nama. Biti glava, trs, moći biti novi savez, otajstvo Crkve, sve su to vlastitosti Bogočovjeka, sina Marijina, koje tijekom njegova života izbijaju na površinu, obilježavaju Bogočovjekov razvojni put i predstavljaju njegovu konačnu puninu u tijelu, koje je Crkva.

Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Jakov i faraon

Susret patrijarha Jakova i faraona Egipta! Ne treba nas ništa čuditi što o tome govori više nezavisnih predaja. Pripovijedalo se to na mnogim mjestima i prepričavalo na različite načine. Pisac ovoga teksta imao je pred sobom različite predaje pa ih je pokušao u svom izvještaju više ili manje uspješno uskladiti. Gdje to nije bilo moguće tamo ih je, jednostavno, stavio jednu pokraj druge. Tako u opisu ovog susreta prepoznajemo tri različita izvora. No pokušajmo i mi, poput pisca, sve to međusobno povezati.

Josip pripravlja audijenciju

Premda je faraon pozvao Josipova oca Jakova i njegovu braću s njihovim porodicama (usp. Post 45,16-20), ipak Josip mora pripraviti tu audijenciju. Mora otići do faraona i reći mu da su oni stigli, pripraviti na neki način faraona za taj susret ali mora pripraviti i braću. U čemu je problem? Ne znamo točno ali ga možemo naslutiti. Egipćani su zemljoradnici a Jakov i njegovi sinovi su nomadi koji se bave stočarstvom. Po svemu izgleda da su Egipćani prezirali tuže pastire a osim toga, Jakov i njegovi sinovi došli su iz siromašnog Kanaana gdje još uvijek vlada glad (kao uostalom i sada u Egiptu) a i njihov izgled bio je vjerojatno skromniji nego li onaj stanovnika Egipta. Pisac navodi i riječi kojima će Josip navijestiti dolazak svoje braće i predstaviti ih: "Moja braća i obitelj moga oca, koji su bili u zemlji kanaanskoj, došli su k meni. Oni su ljudi pastiri, uvijek su se bavili stočarstvom, dotjerali su sa sobom svoja stada i sve što im pripada." Isto to savjetuje i braći da kažu kad se budu našli pred faraonom i kad ih on bude pitao čime se bave. Oni trebaju reći: "Ljudi smo, sluge tvoje (u izvorniku stoji jedina!), koji se od početka bave stočarstvom; i mi i naši preci."

Nije nam do kraja jasno zašto su Egipćanima pastiri mrski. Možda što je to druga kultura življenja (nomadsko-stočarska) od one u kojoj su živjeli Egipćani (sjedilačko-ratarska) a možda je i neki drugi razlog no kojega mi ne znamo. Josipu je važno da ih faraon prihvati takve kakvi jesu. Faraon se sada prvi puta susreće s Josipovim porijekлом. Dok su braća dolazila po žito, činili su to kao i mnogi drugi stranci koji su čuli da u Egiptu ima hrane i dolazili su u

dodir samo s Josipom. Sada će faraon preko njih na neki način upoznati i Josipovu prošlost.

Zašto Josip uporno inzistira da i on i oni kažu faraonu istu rečenicu? Možda i zato da ne bi faraon mislio kako oni imaju namjeru da preko Josipa zauzmu u Egiptu neke više položaje. Oni će biti sasvim odvojeni od faraonovog dvora i na vlastitom uzdržavanju.

Audijencija

Kao što sam na početku spomenuo, pisac je imao pred sobom više izvora pa je teško razlučiti (upravo kad je govor o audijenciji kod faraona) kako je to sve skupa zapravo izgledalo da li je bila jedna audijencija a dva različita opisa koje je onda pisac jednostavno stavio jednog iza drugog. No, slijedimo pisca! Josip najprije uzima samo petoricu svoje braće i uvedi ih pred faraona (Post 47,1-6). Premda je Josip o svemu izvijestio faraona, vladar Egipta ipak pita braću: "Čime se bavite?" Oni u prvom dijelu svojega odgovora odgovaraju onako kako ih je to Josip pripremio ali u drugom dijelu slijedi izmijenjen iskaz (vjerojatno druga predaja!). Izjavljuju kako su došli jer je u njihovom kraju nestalo ispaše za stada i nastala je velika glad u kanaanskoj zemlji. Ni traga tome da ih je faraon pozvao da dođu i da se nastane u Egiptu, neka slobodno ostave tamo sve svoje stvari. Dapače, naglašavaju kako su u Egipat došli "da potraže kratak boravak".

Druga audijencija

Izvještaj potječe od svećeničkog (P) izvora. Opis ovog susreta je sasvim specifičan. U njegovom središtu je Jakov. Kad je sve bilo pripravljeno tada Josip vodi svog oca Jakova pred faraona. Svećenički izvor daje ovom susretu posebnu težinu. Prva gesta koja je ovdje učinjena, sadržana je u rečenici: "Jakov blagoslovni faraona." Gotovo da prisustvujemo liturgiji. Pisac svećeničkog izvora stavlja nas pred veliki kontrast: Jakov, nomad i pastir, koji bi faraonu trebao biti zahvalan za kruh koji mu pruža, sada, stojeći pred moćnim kraljem velikog egipatskog kraljevstva, blagoslivlja faraona. No, upravo taj kontrast daje veličinu i uzvišenost ovom trenutku. Ne ispunja li se tu Božje obećanje dano Abrahamu: "Tvojim će se

potomstvom blagoslivljeti svi narodi zemlje" (Post 26,4)? Patrijarh Jakov, unuk Abrahama, sada blagoslivlja moćnog faraona.

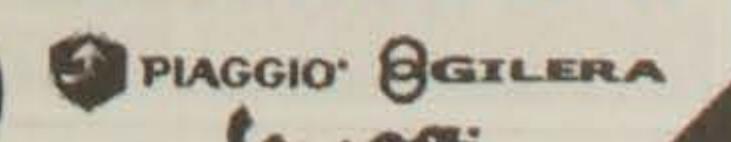
Nakon blagoslova faraon postavlja Jakovu pitanje: "Koliko ti je godina?" Jakov svoje godine naziva godinama "lutalačkog života" a ima ih sto trideset. "Malo" ih je u odnosu na njegove pretke a ispunjene su "nesretne". Pisac sada daje naslutiti razgovor u kojem Jakov iznosi iskustva svojega nomadskog života. Jakovljeve godine su godine njegovog "lutalačkog" života tj. života u tudi-ni. On nastavlja hod vjere svojih otaca Abrahama i Izaka. Nakon toga pisac završava izvještaj o susretu Jakova i faraona: "Poslije toga Jakov se oprosti s faraonom i ode od njega." Tako kratak izvještaj o ovom susretu Jakova i patrijarha imao je za cilj samo istaći kako Jakov blagoslivlja faraona i kako se već ispunja Božje obećanje dano Abrahamu.

Ovdje moramo istaći da je nomad tip biblijskog čovjeka: nema nigdje stalnog boravka, sve svoje sa sobom nosi i jedina mu je sigurnost i oslonac Bog. I u novozavjetnom razmišljanju život kršćanina naziva se "vrijeme proputovanja" (usp. 1 Pt 1,17).

Najljepši kraj egipatske zemlje

Josip je svojega oca i svoju braću nastanio, kako nas izvještava pisac, u najljepšem kraju egipatske zemlje. Pisac ističe da je to postalo njihovo vlasništvo. Što se tiče samog imena toga kraja ovdje nailazimo na anakronizam, budući da pisac ovaj kraj zove "Ramzesov". Ako bi se i radilo o imenu faraona po kojem bi se taj kraj u to vrijeme mogao zvati, onda je to ili Tanis ili Kantirom, što su imena faraona koji su bili vladari Egipta u vrijeme kad Jakov i njegova braća dolaze u Egipat. Ramzes je vladao mnogo kasnije. Geografski gledano to je (kako vidimo iz ostalih tekstova) kraj koji se zove Gošen a nalazi se na sjeveru Egipta s istočne strane Donjeg Nila kojeg rijeka obilno opskrbljuje vodom - dakle, najljepši i najbogatiji kraj. Tu će sinovi izraelovi biti sve do svojega izlaska pod Mojsijem.

(U sljedećem broju: Glad u Egiptu)

APZ pp., Auto-Dan Z d.o.o.
SUBOTICA, Beogradski put 29
Somborski put 11
prodaja skuteru i bicikala sa pomoćnim motorom marke

Uređuje: Katarina Čeliković

Iz slavlja u slavlje

Lipanj je toliko djece u bjelini doveo pred oltar, pred Isusa! Očistivši srca, svoje duše, spremno su blagovali po prvi put Isusovo tijelo. O njihovoj radosti svjedoče fotografije koje smo primili.

Prva pričest u Apatinu

Uoči Duhova je, unatoč hladnom i kišovitom vremenu, u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Apatinu bilo lijepo i radosno "vrijeme". Naime, toga je dana prvi puta stolu Gospodnjem pristupilo sedmero djece - divan biblijski Crkveni i simboličan broj. Djecu je kroz školski vjeroučitelj Ljiljana Majić uz stalnu suradnju sa župnikom ove župe, preč. Jakobom Pfeiferom.

Nakon mise napravljena je zajednička fotografija prvopričesnika, roditelja, vjeroučiteljice sa župnikom Jakobom. Po običaju, slijedio je "opušteni" Agape u župnikom domu.

J. Pfeifer

PRVOPRIČESNICI NA KELEBIJI

Radosno je bilo i na XX. "Zlatnoj harfi" na kojoj se pjesmom dvostruko slavilo Gospodina.

A na hodočašću u Blato (Hrvatska) djeca i roditelji iz vrtića "Marija Petković" pokazali su što su naučili u vjerskom vrtiću.

O svemu tome svjedoče stranice namijenjene djeci i onima koji ih vole.

Blagoslov od Gospodina!

Vaša Zvončica

Katedralni prvopričesnici

U nedjelju, 21. svibnja vjernici katedralne župe u Subotici su na hrvatskom jeziku proslavili Prvu svetu Pričest. Tada se prvi put pričestilo osamnaestoro đaka iz osnovne škole. U nedjelju 28. svibnja u subotičkoj stolnici je bilo prvopričesničko slavlje na mađarskom jeziku, kad se prvi put pričestilo još 26 djece.

Prva Pričest u Svetozaru Miletiću

Velikom događaju Prve svete pričesti u župi Rođenja BDM u Svetozaru Miletiću pristupilo je 22 djece. U svečanoj misi sudjelovali su svi prvopričesnici a pripremili su ih župnik Antal Egedi uz pomoć gospoda Ane Vujević Illes i Elle Egedi. Ovom svečanom činu prisustvovali su roditelji i mnogobrojna rodbina te vjernici ove župe.

Lucia Tošaki

MALI APOSTOLI PRVOPRIČESNICI

Na blagdan Presvetog Trojstva, 11. lipnja, u crkvi sv. Križa u Somboru, dvanaestero mališana je primilo Prvu svetu pričest. "Znakovit je ovaj broj dvanaest, koji podsjeća na dvanaest apostola", rekao je na samom početku svete mise mladi župnik **Marinko Stantić** pozdravljajući prije svega prvo-pričesnike, zatim roditelje, rodbinu, sve goste i župljane. Među djecom prvo-pričesnicima je bilo i troje iz župe sv. Nikole Tavelića sa somborskog salaša na Bezdanskom putu, koju vodi isti župnik. Propovijed je bila malo drukčija od uobičajene, ona je ustvari bila komunikacija između župnika i djece. U prijatnoj, opuštenoj atmosferi, djeci je na njima prihvatljiv način približeno značenje svete pričesti i primanje Isusa u srdača. Djeca su bila lijepo pripremljena i sudjelovala u svetoj misi pjevanjem, čitanjem i molitvom, a posebice lijepa je bila molitva vjernika, kada je svako dijete dragom Bogu reklo svoju malu molitvicu, skromno, tiko, što zbog treme, a što zbog nesnalaženja pred mikrofonom. Velečasni Marinko je tada u molitvi rekao: "Gospodine, ako mi nismo baš najbolje čuli ove molitve, Ti si ih sigurno čuo, molimo Te, uzmi ih k srcu." Uslijedila je sveta pričest, mališani su prvi puta u svetoj hostiji primili Isusa u svoja malena srdača. Na samom kraju svete mise, župnik se još jednom zahvalio svima i pozvao u župni dom na kolače i tortu, koja je za ovu prigodu bila u obliku crkve sv. Križa, a napravila ju je **Đula Gorjanac**, baka jedne male prvo-pričesnice.

Zlatko Gorjanac

Kako sam se ispovjedio

Kad sam ušao u crkvu, bojao sam se i imao sam tremu. Ali kad sam ušao u ispovjedaonicu i kad sam čuo svećenikovu prvu riječ, odmah mi je bilo lakše.

I kad sam ispovjedio grijehu i zahvalio se Isusu i Bogu, odmah sam bio sretan.

Ja preporučujem svim ljudima da čitaju Zvonik i da vole Boga i Isusa!

Igor Išpanović

Prva pričest u Plavni

U crkvi sv. Jakova u Plavni proslavljena je u nedjelju, 28. svibnja Prva sveta pričest. Po prvi put četvero malenih primilo je dragoga Isusa u svoje srce. Svetu misu uljepšala su djeca našeg malenog mesta pjevajući od srca svojim priateljima. Naš župnik **vlč. František Gašparovsky** u svojoj lijepoj propovijedi istaknuo je kako je važan trenutak kada nam srce zbog Isusa zatreperi, osobito u prvom susretu s Isusom. To su trenuci u našem životu kojih se uvijek rado sjećamo, prepričavamo drugima i nikada ih ne zaboravljamo.

Karolina, vjeroučiteljica

Jednaki pred Isusom u Selenči

U župi Presv. Trojstva u Selenči u nedjelju 21. svibnja bila je Prva pričest. Ove godine prvi put u životu primilo je Isusa u Euharistiji samo 13 djece, ali je i ovako taj dan vrlo značajan za čitavu župu i sve vjernike. Prvi put u povijesti župe prvo-pričesnici su obukli jednake haljine koje će ostati na župi i koristiti će se za ovu priliku. Vjerujemo da su naši prvo-pričesnici zavoljeli Isusa zauvijek, a On će im uvjek biti veliki Prijatelj.

M. Dej, župnik-dekan

20. "ZLATNA HARFA" NA BUNARIĆU

Jubilarna, dvadeseta "Zlatna harfa" okupila je u subotu, 17. lipnja sedamnaest dječjih župnih zborova iz Subotičke biskupije pod motom "Hvalite Boga, pjevajte mu, svirajte mu" (Ps 105).

Susret je započeo svetom misom u 10 sati koju je predvodio biskup **Ivan Pénzes** u zajedništvu s više svećenika koji su dopratili svoje najmlađe pjevače. Molitvu vjernika predvodili su predškolci iz vrtića "Marija Petković" iz Subotice, a pjevanje su animirala djeca iz katedralne župe pod ravnjanjem s. **Mirjam Pandžić**. U svojoj propovijedi biskup Ivan je podsjetio djecu kako je sv. misa zajedništvo u kojem se oni okupljaju oko euharistijskog stola a susret "Zlatna harfa" služi njegovanju liturgijskog pjevanja.

Nakon kraće stanke nastupili su zborovi: Dječji vrtić "Marija Petković" iz Subotice, iz župa Sv. Križa iz Sombora, Sv. Roka iz Subotice, Sv. Jurja iz Vajske, iz župe Plavna (po prvi put), iz župa Sv. Marka Evanđeliste iz Starog Žednika, Isusova Uskrsnuća iz Subotice, Rođenja BDM iz Svetozara Miletića, BDM "Kraljice svijeta" sa Palića, Presvetog Trojstva iz Sombora, Sv. Jurja iz Subotice, Imena Marijina iz Novog Sada, Sv. Josipa Radnika iz Đurđina, Male Bosne i katedralne župe sv. Terezije Avilske iz Subotice.

Nakon nastupa svim zborovima diplome je uručio rektor bunaričkog svetišta **preč. dr. Andrija Kopilović**. Veliku zahvalu svi pjevači i voditelji zborova izrekli su s. Mirjam Pandžić koja ustrajno organizira ove susrete dječjih župnih zborova i potiče pjevače da pjesmom slave Boga. Hvala joj na toj velikoj ljubavi i svim žrtvama koje je dvadeset godina prikazivala Gospodinu na slavu!

Dok je bunaričko sunce grijalo lica, radost je bila prisutna među mnogobrojnim pjevačima i njihovim pratiocima. Djeca su pjevala srcem, pokazala umijeće pokreta i uživanja u glazbi. Bogu hvala na ovom divnom susretu.

K. Čeliković

**INSTITUTUM THEOLOGICO-CATECHETICUM - SUBOTICA
TEOLOŠKO-KATEHETSKI INSTITUT - SUBOTICA
TEOLÓGIAI-KATEKÉTIKAI INTÉZET - SZABADKA**

Trg žrtava fašizma 19, SCG - 24000 Subotica,
Tel: 381-24-553-610, fax: 381-24-552-497,
e-mail: tki@tippnet.co.yu

Rektor Teološko-katehetskog instituta Subotičke biskupije raspisuje

NATJEČAJ

za upis na studije na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije u akademskoj 2006./2007. godini.

Studij na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije traje četiri godine i na razini je visoke spreme. Predavanja i seminari se održavaju u Subotici (Trg žrtava fašizma 15) i Novom Sadu (Katolička porta 3), a po završetku studija stječe se stručni naziv diplomiranog katehete koji omogućuje kandidatima predavanje vjerske nastave u osnovnim i srednjim školama. Natjecati se mogu kandidati koji imaju srednju školu ili više od toga, a prijave moraju stići najkasnije do 15. 08. 2006. godine.

Tijekom studija na Teološko-katehetskom institutu kandidat će imati sljedeće predmete: Uvod u Stari zavjet, Egzegeza Staroga zavjeta, Uvod u Novi zavjet, Egzegeza Novoga zavjeta, Biblijska arheologija, Katehetika, Dogmatika, Moralno bogoslovje, Fundamentalna teologija, Opća

Ljepota duplo moli
(20. obljetnica Zlatne harfe)

Dok obljetnica broji punih dvadeset ljeta kod Bunaričke Gospe dijete do djeteta.

Ko kapi jutarnje rose cakle djetinje oči a iz malenih grla Gospi se pjesma toči.

Zborova Zlatne harfe ljepota duplo moli jer zna da moćna Mati sve ih štiti i voli.

Tko može veći zalog štovanja Majci dati od ove nevine djece kad im se pjesma sjati?

Stoga nek Harfa živi urodom da se krasí kako bi još dugo, dugo čuli se umilni glasi.

**Josip Dumendžić Meštar
Vajška**

povijest Crkve, Nacionalna povijest Crkve, Patrologija, Duhovno bogoslovje, Pastoralno bogoslovje, Liturgika, Sakralna umjetnost, Crkvena glazba, Crkveno pravo, Župna administracija, Teologija ekumenizma, Povijest filozofije, Psihologija religije, Psihologija, Pedagogija, Didaktika, Sociologija i Mas-mediji i komunikacije.

Prijave s dokumentacijom molimo slati na sljedeću adresu:

TEOLOŠKO-KATEHETSKI INSTITUT
(Prorektor prof. dr. Andrija Kopilović)
24106 Subotica
Starine Novaka 58
Tel. i fax: 024-566-546
E-mail: tki@tippnet.co.yu

Pored popunjene prijavnog lista potrebno je priložiti još:

1. Izvod iz matične knjige rođenih
2. Krsni list
3. Fotokopiju diplome najviše završene škole (od srednje pa naviše)
4. Vlastoručno (ne tipkano) napisanu molbu za prijem na ovaj Institut koja treba da sadrži:
a) kratak životopis i b) obrazloženje zašto se osoba upisuje na ovaj studij
5. Preporuku župnika (samo za one koji žele biti katehete ili raditi neku crkvenu službu)
6. Liječničko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti
7. Dvije fotografije veličine 6 x 4 cm za indeks i za matični karton.

DJECA IZ VRTIĆA "BL. MARIJA PETKOVIĆ" U BLATU NA KORČULI

Treći susret budućih prvaka iz istoimenih vrtića okupio djecu iz Osijeka, Zagreba, Splita, Blata i Subotice

Dobrotvor u Zagrebu

Na treći susret predškolaca u Blatu, 8. lipnja krenulo je šezdesetero djece, njihovih odgajateljica i roditelja udobnim autobusom vlasnika Vinka Ivkovića. Za volanom su bili Oto i Fedor, a o djeci i programu puta brinula je s. Silvana Milan te odgajateljice Marina, Dajana, Emina i Danijela. Djecu i odrasle ugostila je Turistička zajednica grada Zagreba i predsjednik Vladimir Velnić. Naš dobrotvor je od ranije veliki prijatelj vrtića jer je njegovom zaslugom grad Zagreb opremio igralište u vrtiću. Ovoga puta gđin Velnić je ugostio ovu veliku grupu putnika u Gradu mlađih na Granešini.

Djeca će pamtiti katedralu, Trg bana Jelačića, Kamenita vrata, tržnicu Dolac... Vidjeli su djeca i nove tramvaje, glumce, ali NAJviše će pamtiti susret s omiljenim Hlapićem u kazalištu!

Trajektom do Blata

Od Zagreba do Splita put radostan, a onda na veliki trajekt kojim su do Blata putovala i djeca iz Zagreba i Splita. U Splitu je bilo vremena za razgledanje grada, a djeca su svojim rukama dodirnula, po predaji, čudotvornu nogu biskupa Grgura Ninskog (poznata skulptura rad je I. Meštrovića).

U Blatu najprije u svetište

Nakon trosatne, vrlo ugodne vožnje velikim trajektom, u Blatu su svi hodočasnici prvo otišli u svetište blažene Marije Propetog Isusa Petković zahvaliti Bogu na sretnom putu. Bio je ovo dirljiv susret za sve putnike jer su ih dočekale radosne časne sestre u divnom svetištu. Blaženica je upravo za ove male dala svoj život, a oni

joj sada štovanjem vraćaju ljubav.

Program susreta predškolaca

Općina Blato i njen načelnik Ivo Gavranić domaćini su ovog, trećeg po redu susreta predškolaca iz svih vrtića koji nose ime blaženice, rođene u Blatu. Načelnik je rekao da je on "sretan načelnik u sretnom mjestu" i da želi da se radost prenese na sve sudionike susreta. Također je rekao da su časne sestre dobri duh ovoga mjesta. Najveći je pozdrav upućen djeci iz daleke Vojvodine koji su podnijeli veliku žrtvu da bi bili sa svojim vršnjacima. U tu istu Vojvodinu i Suboticu bl. Marija Petković je prije skoro stotinu godina išla moliti pomoći pa sada mi vraćamo koliko možemo, rekao je načelnik.

Provincijalna predstojnica s. Emila Barbarić uputila je riječi pozdrava i poželjela da ovaj susret bude obogaćenje svih, da se "jednom sjetite da ste pohađali vrtić bl. Marije Petković i da uvjek možete navratiti u njeno mjesto, u svetište i utjecati joj se svojim molitvama".

U ime roditelja domaćina posebno nadahnutu dobrodošlicu svima uputio je Teo Šeparović, i poruku časnim sestrama: "Drage sestre, ako nekad posustanete u radu, sjetite se riječi Uteteljiteljice kako je važan odgoj u posluhu, odgoj u radu i odgoj u nošenju križa".

Predavanje za roditelje

Dok su se djeca pripremala za nastup, roditeljima je o moralnom razvoju djece u obitelji govorio katedralni župnik u Dubrovniku don Stanko Lasić. Roditelji su postavljali aktualna pitanja o budućnosti obitelji u novoj, nekršćanskoj Europi.

Ples, pjesma, recitacije

Na početku nastupa svi su sudionici u programu otpjevali pjesmu "Marija dijete" koja je postala svojevrsna himna. Potom su se na pozornici smjenjivala

djeca iz Blata, Splita, Zagreba, Osijeka i Subotice. Svi su oni pjesmom, plesom i glumom pokazali što su u vrtiću naučili do polaska u školu. Oduševljeni roditelji i odgajatelji sve su nagradili velikim pljeskom.

Kruna susreta na sv. misi

Nakon nastupa djeca su u svetištu bl. Marije Propetog Isusa slavila sv. misu i zahvalila na ovom divnom susretu. Misu je predvodio fra Ilija Mijatović iz Osijeka a s njim je suslavio dubrovački katedralni župnik Stanko Lasić. I ovdje su djeca pjesmom, čitanjima i molitvom slavili Boga, oduševljeno kako to samo oni znaju.

Vrijeme za kupanje

Desetak kilometara od Blata u malenom mjestu Prižbi u samostanu sestara Kćeri milosrđa bili su smješteni Subotičani. Kako se samostan nalazi tik uz more, lijepo vrijeme je iskoristeno za kupanje, ali i za obilazak obližnje špilje uz koju je Marija Petković pisala Pravila buduće Družbe.

Međugorje ne zaobilazimo

Kao i prošle godine, u povratku je kraće vrijeme predviđeno i za posjet Međugorju gdje vlada posebno duhovno ozračje. Susret s ovim mjestom rađa mir, zahvalnost i vjeru u bolje sutra.

HVALA

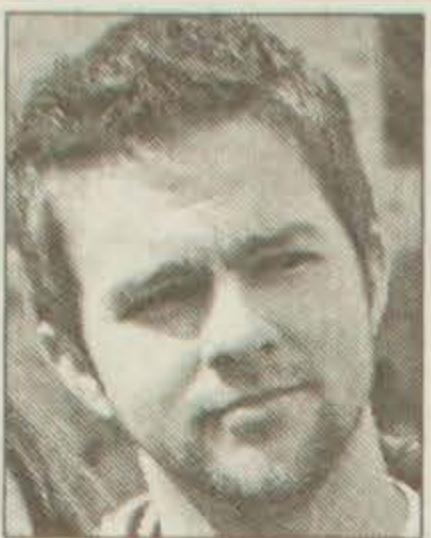
Najlepšu riječ HVALA svi, mali i veliki hodočasnici, upućuju generalnom konzulu R. Hrvatske u Subotici mr. Davoru Vidišu, dopredsjedniku grada Petru Kuntiću, predsjedniku Turističke zajednice grada Zagreba Vladimиру Velniću, Družbi sestara Kćeri milosrđa i provincijalnoj predstojnici sestri Emili Barbarić, ali i mnogim pojedincima u Subotici.

Bogu hvala za najveću brigu oko organizacije predstojnici subotičkog samostana sestara Kćeri Milosrđa s. Silvani Milan jer samo njena velika ljubav prema djeci i zauzetost mogla je uspješno provesti ovakvo putovanje.

Katarina Čeliković

Srdačan susret s dobročiniteljem Vladimirom Velnićem

Uredio: Petar

Bog djeluje, znaj!!!

Molite, hvalite, slavite Gospodina i znajte: BOG DIJELI SVOJOJ DJECI SVOJE DAROVE!!! Ako sve to činimo, bit ćemo nagrađeni! I to je dokazano! Znam za stotine takvih primjera, a nadam se i vi! Ako ne - MOLITE i dat će vam se!!! Bog nam uvijek daje sve i još malo... Tako nam daje i snage da možemo raditi sve i još ono malo više!!! Daje nam tu milost da drugi ljudi mogu vidjeti njega samog u NAŠIM očima! Zamislite koja je milost nositi Krista u sebi... Takve nas krist želi... Da naviještamo Njega svojim ŽIVOTOM. Da nas ljudi mogu prepoznati po osmijehu od uha do uha... :) :) :

Dozvolimo Bogu da djeluje kroz nas!!! I djelovat će!!! Predajte mu sve što imate i još budite radosni da tako Bog može širiti svoju ljubav SVAKOM ČOVJEKU, da mu na taj način kaže koliko ga voli. I za kraj se podsjetimo Papine poruke mladima i jedne bitne rečenice: "Dragi mлади, ne bojte se; imajte u Njega povjerenja i ne ćete se razočarati!"

PeTaR

Zlatna harfa - neobavezno: Uživali su i mlađi i djeca

"SMS" na TRIBINI

Treće nedjelje u mjesecu svibnju u 19 sati na Tribini mlađih predavanje je održao đurđinski župnik vlč. Lazar Novaković na temu "Da li samo SMS?", odnosno da li je za ljude dovoljna komunikacija samo putem sms poruka...

Ispričavši anegdotu kako je njegov profesor mađarskog jezika najobičniju rečenicu izrazio kroz više stanja (komično, tužno, nervozno itd), predavač je istaknuo kako govor može izraziti unutarnje, tj. duhovno stanje čovjeka. On je biće komunikacije, susreta, druženja, riječi. Pomoći riječi iskazujemo sebe, dajemo drugom da uđe u naš život...

Crkva neprestano teži da se otvori prema svijetu i komunikaciji s vjernicima. Želi im ponuditi prave vrijednosti kojih bi se svaki kršćanin trebao pridržavati. To se najbolje ostvaruje preko medija. Ona preko njih želi predočiti crkvene stavove i pomoći vjernicima da sazrijevaju u vjeri. Negativna strana medija je što oni mogu biti sredstvo manipulacije ljudima. Država je nekada, a često i danas, utjecala na medije želeći nametnuti svoje stavove i mišljena. Žalosno je što danas često na raznim druženjima glavnou riječ vodi televizor, računar, pa onda komunikacije među ljudima ne postoji...

Na kraju nam je predavač govorio o svojoj ljubavi prema pjesničkoj riječi. Ona je slična Božjoj riječi. Nekada su, prilikom žetve i drugih poslova u polju, ljudi pjevali i rad je postao lakši, a žega podnošljivija.

Trebamo čuvati Božju riječ. Moramo je znati davati i primati jer dok to činimo vrijedi živjeti!!!

Marijana Beneš

Robavijesti

MISA ZA MLADE

7. srpnja 2006. u 20 sati u TAVANKUTU

TRIBINE PREKO LJETA NEMA!!!

MOLITVENO KLANJANJE MLAĐIH

svake nedjelje u 20 sati u crkvi sv. Roka u Subotici
Dođite s nama slaviti Gospodina!

KAKVI SMO KRŠĆANI?

Zapitajmo se kakvi smo ustvari kršćani. Da li svakoga dana, svake minute ispunjavamo volju Božju? Da li smo svakog momenta svjesni da smo kršćani? Da li svakog dana živimo po Bogu i u Bogu ili samo reditovo odlazimo na nedjeljnu misu pa zbog toga mislimo da smo pravi kršćani; e onda se varamo, onda smo samo formalno kršćani. Pravi kršćani trebaju činiti mnogo više od odlaska na nedjeljnu misu.

Sjetimo se samo koliko puta smo zatajili našu vjeru, jer nismo smjeli priznati da idemo u crkvu! Sjetimo se koliko puta su drugi pljuvali po Crkvi i Isusu, a mi smo samo stajali sa strane, nijemi, umjesto da stanemo braniti našu vjeru. Sjetimo se koliko puta smo starima uskratili naše društvo, a bolesnima našu pomoć. Koliko puta nam se dogodilo da umjesto da mi povedemo društvo prema Isusu, ono je nas odvuklo od Isusa. Sjetimo se samo koliko puta nam je sve drugo bilo važnije od molitve i od Isusa. Sjetimo se koliko puta smo povrijedili ljude oko sebe i nismo imali snage kazati: "Izvini". Sjetimo se koliko puta smo povrijedili naše roditelje i nismo ih dovoljno poštovali. Koliko puta smo ogovarali druge i radili im iza leđa. Sjetimo se koliko puta smo ismijavali druge iako je njima tada bilo teško. Kada se svega toga prisjetimo, vidimo da smo jako puno loših stvari uradili, a to se nama kao pravim kršćanima ne bi smjelo događati.

Dobro razumijem - ljudi smo, a ljudi grijese. Međutim, suština je da nastojimo ne grijesiti i da smo svakog momenta svjesni da smo kršćani i da se na ulici i uopće u životu mi kao kršćani moramo i možemo razlikovati od drugih bezbožnih ljudi, a ne da se ponašamo isto kao i oni!

Moramo shvatiti da nije suština otići nedjeljom na svetu misu i čekati da se što prije završi, već je suština živjeti naš svakodnevni život po Kristu. Što nam vrijedi nedjeljna misa kad narednih sedam dana živimo kao najveći bezbožnici.

Ovaj grad je umoran od takozvanih kršćana, ovom gradu su potrebni PRAVI KRŠĆANI, tako reći zagrijani kršćani koji će radosno širiti Božju ljubav.

Krajnje je vrijeme da nešto promijenimo u našim životima, stoga neka svatko za sebe odluči što će promijeniti kod sebe kako bismo učinili ovaj život ljepšim i nama i drugima. Za početak promijenimo neku malu stvar i kad to uspijemo, vidjet ćemo da se osjećamo bolje. A onda je važno da se ovdje ne zaustavimo nego da nastavimo mijenjati naše mane i nedostatke, jer tek kad ih počnemo ispravljati, shvatit ćemo koliko ih ustvari puno ima.

Za početak se možete priključiti nama na klanjanju i pjevanju svake nedjelje u 20 sati u crkvi svetog Roka u Keru u Subotici. Svi ste dobrodošli! Hajde da zajedno "zapalimo" ovaj grad!

David Anišić

Uređuje: obitelj Huska

TIJELO - stvoreno za Ljubav, a ne za grijeh

Dragi čitatelji, ljeto je počelo, školska godina gotova. Na ispraćaju predškolaca u školu jedna je dobra odgojiteljica, glasom drhtavim od suza, a srcem od ljubavi, pročitala i tekst "Koraci" koji treba čuti i poslušati svaki roditelj, jer velika je moć roditeljske ljubavi, ako je Bog blagoslovio. Pročitajte ga i vi! Ne bojmo se djeci tumačiti sve što vide i što im zagolica znatiželju, naravno, na primjeren način i u prikladno vrijeme. Odgoj za čistoću i kao dio njega - spolni odgoj, treba početi rano, prije nego nam djecu zbumi i poremeti pogrešno shvaćanje o čovjeku, ljubavi i tijelu, koje vlada u svijetu. Tijelo je Bog stvorio, zato je lijepo, prelijepo; ono je, kad je čisto, hram Duha Svetoga, ono je krasno sredstvo za izražavanje ljubavi. Zato ga treba čuvati, njegovati i u pravo vrijeme - darovati supruzi ili suprugu, ili - kao slatki miris, svoje djevičanstvo prinijeti kao žrtvu Bogu. Kako o tome govoriti djeci i mladima, a da ne pogriješimo? Onako i onoliko koliko mogu razumjeti, ali uvijek otvoreno i iskreno! Najmlađima možemo govoriti i jezikom bajki - Crvenkapica je jedna od junakinja koje su skoro nastradale od "vuka", jer se nisu čuvale i slušale dobre roditeljske savjete. Možda biste se iznenadili kad biste čuli da većina naših mlađih niti ne znaju zašto je čistoća lijepa, zbog čega je abortus ubojstvo, a kontracepcija grijeh i zašto će biti sretni žive li predbračnu i bračnu čistoću. Ne očekujte da im sve kažu svećenici i katehete, jer će možda sa tog sata izostati...

P.S. Ne propustite objasniti pristojno i čedno odijevanje i u crkvi i u društvu, a naravno, prvo ga primjerom pokažite. ☺ vh

ODGOJ

K O R A C I

**Tvoji prvi koraci u život
su maleni i nesigurni.
Ponekad se moraš namučiti
da slijediš korake odraslih.
Želim ti
da se oni, gledajući tvoje male korake,
uvijek iznova sjete:
Sve lijepo i važno u životu
mora započeti vrlo oprezno
i traži mnogo strpljenja.
Želim ti
da nađu vremena za tebe.**

**Da ti u prvim godinama tvoga života
daju oslonac i sigurnost.
Najljepši dar za djecu jest
imati za njih vremena.**

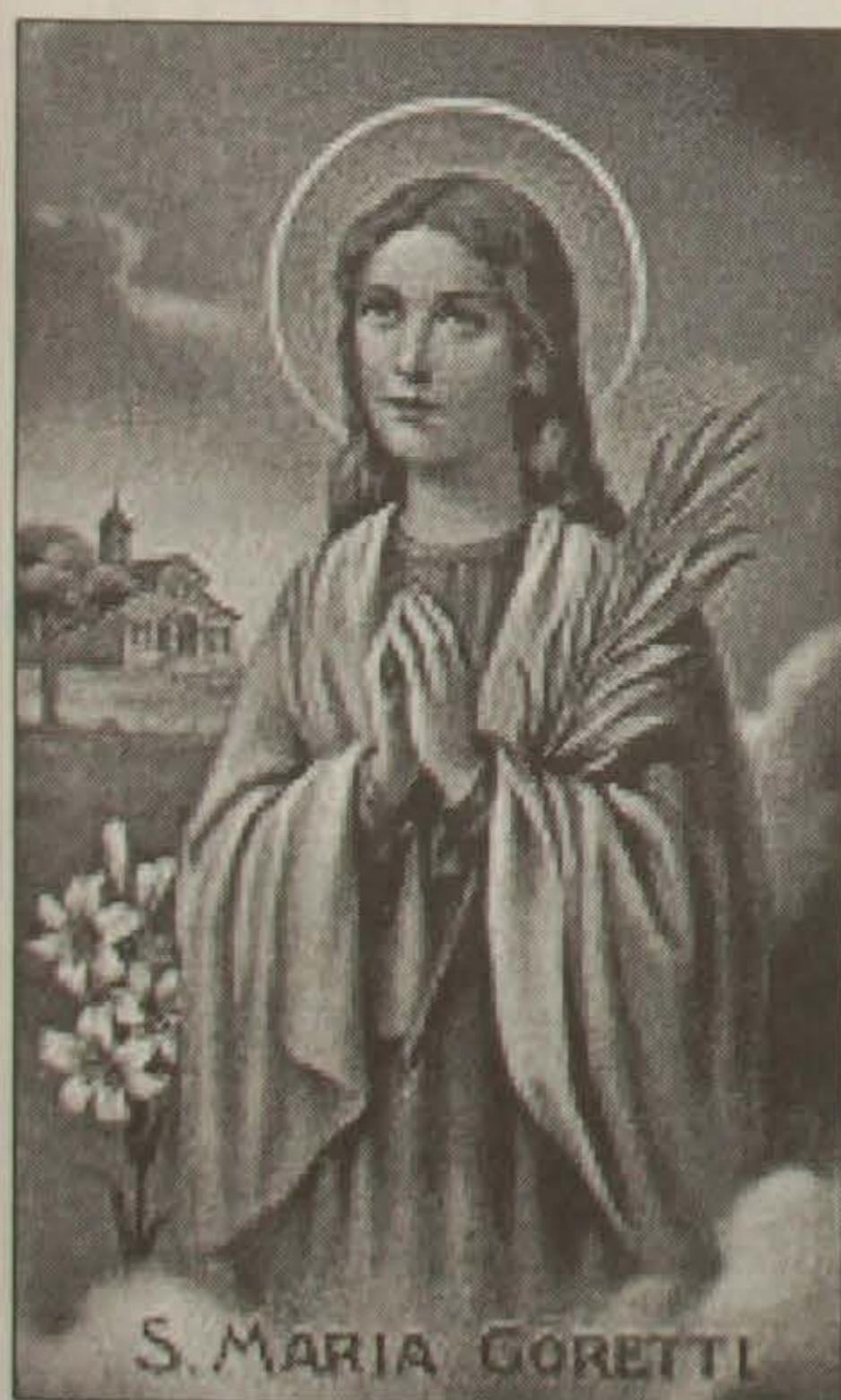
Silke Mors

(www.savezbezimena.com)

Sveta Maria Goretti

- zaštitnica djevojaka, u opasnosti silovanja i mlađih općenito
(spomendan 6. srpnja)

S. MARIA GORETTI

Lijepa, skromna 12-ogodišnja djevojčica, "neuka" talijanska seljančica, davne je 1902. godine postigla nešto čime se danas može dičiti sve manje djevojaka (i mladića, naravno). Imala je mладог, bogatog udvarača Aleksandra (19), koji ju je dugi nagovarao da zgrijesi s njim, ali je ona stalno odbijala: "Ne! To je grijeh! Bog to ne želi!" Jednog dana, on se više nije obazirao na odbijanje i pokušao je silovati, ali se ona borila, govoreći kako će radije umrijeti, nego sagrijesiti. On ju je davio i nožem ubio 14 puta. Umirala je dvade-

set sati onako kako umiru sveci - u bolima, ali s molitvom za svog ubojicu i oproštajem na usnama. Isus (sveti pričest) u srcu, križ i medaljica Blažene djevice Marije u ruci - tako je Nebo dobilo jednog anđela, a mi sveticu - mučenicu za uzor! Ne očekuje se od svih nas da umremo mučeničkom smrću, rekao je papa Pio XII propovijedajući na misi na kojoj ju je proglašio svetom 1950., ali smo svi pozvani slijediti kršćansku krepost. Aleksandar je imao viziju Marije, kako šećući u vrtu bere bijele ljiljane i pruža ih njemu, a kad ih on prihvati, oni počnu gorjeti mirnim, bijelim plamenom. On se tad obratio, ispovjedio i nakon 27 godina u zatvoru tražio oproštaj od njene majke, svjedočio o njenoj svesti i cijeli život proveo brinući se o vrtu jednog samostana. Tražimo njen zagovor u napasti grijeha bludnosti kako bi - svom supružniku/supružnici i Bogu, dakako, ponosno mogli darovati bijeli ljiljan čistoće!)

kutak

MUŽ: Nemoj nikada svoju ženu kritizirati pred drugima.

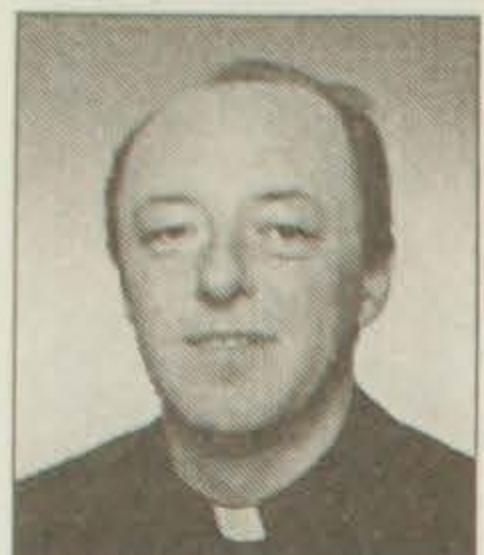
ŽENA: Imaj razumijevanja za poslove svoga muža, tako da ti se može povjeriti i pitati za savjet.

vic

Dođe veterinar kod liječnika.

Liječnik: Dobar dan, recite što vam je?

Veterinar: E, lako je tako...

Uređuje: Jakob Pfeifer

ŽENA U PRAVOSLAVNOJ CRKVI (2)

Kod određivanja mesta žene u životu kršćanske zajednice, prihvачene su riječi apostola: "Nije im /ženama/ dopušteno govoriti /na sastancima/, nego neka budu podložne, kako i Zakon govor. Žele li što saznati, neka kod kuće pitaju svoje muževe jer ružno je da žena govor na Sastanku." (1 Kor 14,34-35).

Postoji i povijest shvaćanja ovoga teksta. Riječi apostola Pavla koje brane ženama podići svoj glas na crkvenim sastancima smatrane su kao unutar-crkvena zabrana tijekom devetnaest stoljeća. Neki su ih shvaćali tako kruto da žene čak nisu mogle ni pjevati u crkvenom zboru. Pri koncu XIX. st. situacija se počela mijenjati te su ženski glasovi zamijenili dječake u crkvenim zborovima. Prema načelu "de facto", a zatim je krenulo. (Arhangelski je bio prvo skladatelj koji je počeo skladati posebno za ženske glasove u crkvenim zborovima.)

Poslije revolucije, kada su muškarci izašli iz hramova, žene su preuzele službe muškaraca - crkvenih pojaca (!) pa čak i sakristana.

Posebno je zabilježena 1971. godina, kada su prvi put u povijesti Crkve (Ruske pravoslavne, prim. prev.) delegati Pomjesnog sabora bile žene (pa čak ni na tako demokratskom saboru kao onom 1917-1918. g. žena, pa ni igumanija, nije bilo). Sudjelovale su žene i u radu Pomjesnog sabora 1990. godine, kada je izabran patrijarh Aleksej II.

U 90-tim godinama, kada je obnovljena vjerska sloboda - nije se sve vratilo na staro. Žene su počele propovijedati: pisati članke i knjige, izdavati i uređivati bogoslovne časopise, voditi nastavu vjeronauka u crkvenim i građanskim školama, bogoslovijama i građanskim učilištima (u XIX. st. vjeroučitelj je mogao biti samo svećenik). U Tihonovskom bogoslovnom institutu čak i

liturgiku - nauku o bogosluženjima - predaje žena (M. S. Krasovickaja). I tamo je već nekoliko žena uspješno obranilo bogoslovne disertacije.

U sadašnjem kulturnom trenutku zazučali su glasovi koji su pripadali dosadašnjoj "šutećoj većini". U Crkvi je odjeknuo glas žene. Pravoslavna ženska bogoslovna misao rađa se pred našim očima.

Vrlo sam zadovoljan da manastir, koji ima tako davne i slavne korijene - moskovsko podvorje Trojico-Sergijevske Lavre, izdaje bogoslovne rade žena (Olesje Nikolajevi i Irine Silujanove).

Zadovoljan sam zbog paradoksa da upravo monasi daju mogućnost da se u Crkvi čuje glas žena.

Spomenut ćemo još imena uvaženog moskovskog filozofa Piame Gajdenka i petersburške književnica i filozofa Tatjane Goričeve - i postat će svima jasno da se u Rusiji pojavila mogućnost izražavanja ženske bogoslovne misli, koja se ne izrođava u vrišteći "feminizam".

S ruskog preveo mr. Roman Miz

Đakon Andrej Kurajev, Moskva
(Ruska misao /La Pensee Russe/, Paris, br. 12, 31. 03. - 6. 04. 2006, str. 9)

kolpa·san®

SALON KUPATILA

LETNJA AKCIJA SNIŽENJA **10-30%**

Veliki izbor akrilnih kada, masažnih kada, tuš kada, tuš kabina, masažnih tuš kabina, bazena, nameštaja za kupatilo, sanitarije, ugradni vodokotlići, pločica za unutrašnju i vanjsku upotrebu.

PRODAJNI SALONI:

SUBOTICA Banijska 2

tel: **024/ 547-886**

ZRENJANIN Vojvode Petra Bojovića 2

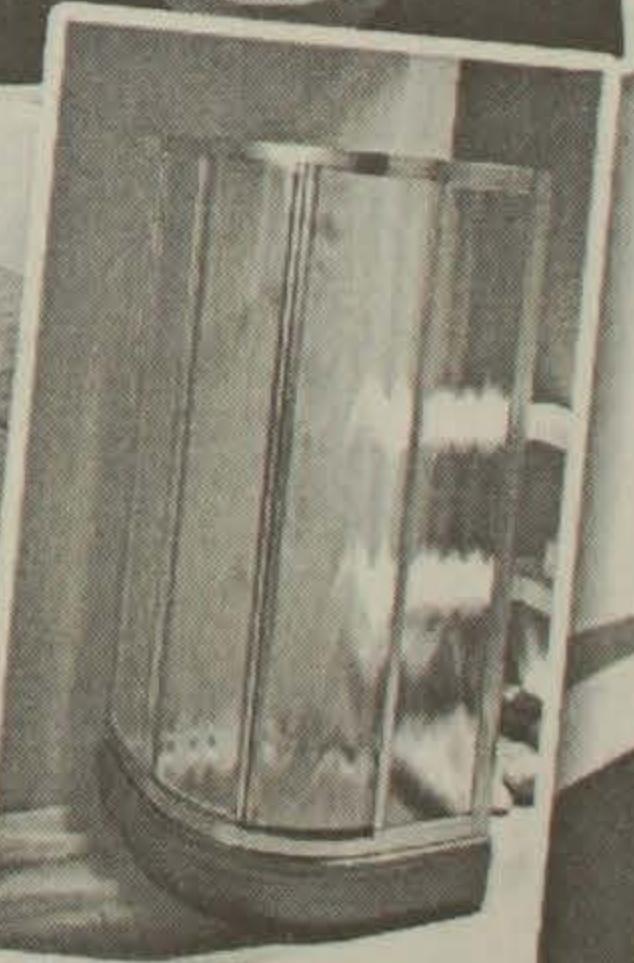
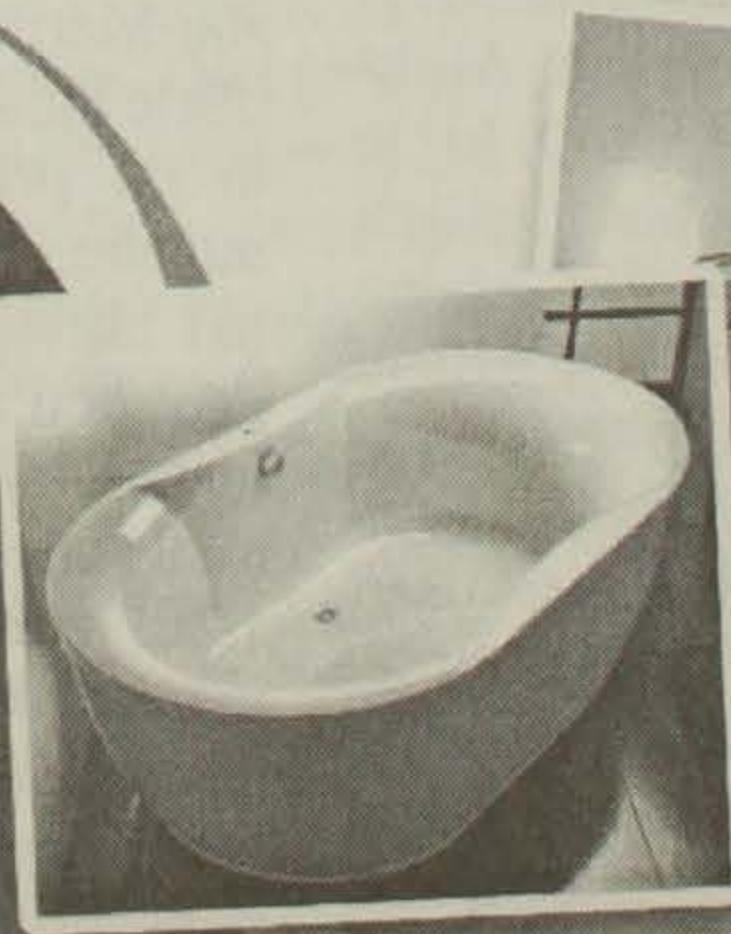
tel: **023/581-590**

NOVI SAD Rumenački put 11

tel: **021/518-092**

NOVI BEOGRAD Dr. Ivana Ribara 135

tel: **011/158-920**

Piše: Alojzije Stantić

ŽENIDBA

Kod katolika ženidba je jedan od sedam sakramenata, kad muško i žensko čeljade med sobom počimaje živit ko supružnici, obiteljskim životom, sa željom da izrode i odrane dicu. Ženidba zvanično počima kad se obavi po zakonu, kad se mладenci zavituju u savez, u kojem se pridaju jedan drugom, zauvik. To je obavljeno u crkvi prid dva svidoka, kad ji je u virskom obredu svećenik proglašio za muža i ženu i u ime Crkve blagoslovio, kad ji je vinčo. Ženidba je kod katolika dosmrtna, a mož je raskinit samo po kanonskom pravu ako se dokaže da je bila nevaljana.

Naši stari su u škuli života temeljno naučili živit, zemljodilci skoro svaki dan su vidili da je njevim udilom kaki živi stvor došo na svit, el da je čijigod život nesto. Iz tog kruga života ubardali su nauk da ako očeš štogod stvorit el imat, najpre moraš dat; najpre sebe, svoje znanje, pa ćeš prema tom i steć ono šta si želio. Na priliku: da bi imo kruv na astalu, najpe triba uzorat zemlju, posijat i odranit žito, skinit rod, samlit žito, ispeč i onda metnit kruv na astal. Od nakane da se ide od kruva na astalu dugačak je i mukotrpan put. Taki el tom nalik primera u životu ima pun vondir (tušta tog). Kako je ženidba najvažniji zaokret u životu čeljadeta, u ženidbu se mora tušta dat da bi supružnici živili barem snošljiv obiteljski život. Čim su se mладenci nakanili uzet, prija neg zakorce na oltar moraje sebi utuvit u glavu da ocele više neću bit važniji ja već on/ona, a kako bi ženidbeni savez bio dosmrtan, supružnici moraje darivat sebe jedno drugom. To je lako kazat, al je zdravo teško odživit.

U zajedničkom životu ne pada lako doživotno odricanje, teško je odolit Scili i Haribdi. U životu se sve ne odvija ko po loju, al zato vira pomaže čeljadetu da izdura nošenje životnog križa.

Paštim se da o životu naši stari pišem o onima koji je bilo najviše. Al jevo primera koji od tog odudara. U početku trideseti godina naš viđen prokator (odvitnik), zemljoposidnik, oženio se viđenom divojkom, kako mu priliči. Malo posli vinčanja žena mu se teško razbolila. Ličili su je, a njoj je bilo sve gore. Svitovali su mu, kad je već nemož izličit od te bole, nek je smisti u Kovinsku ludnicu, i da se jopet oženi.

Crkva bi mu to odobrila. On je odlučio otprilike vako: Kad smo se na oltaru zavitovali do kraja života, nismo znali da će ona tako proć. Ona će ostati sa mnom dosmrtno. Pogodio je sluškinje koje su je godinama dvorile. Sa ženom je ženidbeni savez odživio dosmrtno.

Od više ljudi sam čuo za tu sudbinu, falili su ga ko čovika od riči. I u njegovom životu se obistinilo: Bog ne da sve jednom čoviku.

Nauk ženidbe

Temelj zapadnom svačanju ženidbe dao je Rimski car Justinian: Ženidba je sjedinjenje muža i žene i zajedništvo svega života. Na tom nauku se temelji i podrobnije katoličko svačanje ženidbe, pa i utemeljenje sakramenta ženidbe. Kad god su naši stari u škuli života, roditelji svojim primerom, uputili dicu i u ženidbeni savez. Prija neg su mладenci zakoracili na oltar, svećenik je u crkvi navistio njevu nakanu. Ako niko nije pravio zapriku toj nakani, obavili su vinčanje. Da mладenci sebi utuve u glavu šta ji čeka u životu, prija vinčanja mладenci kod svećenika prođu nauk s uputom kako mogu dosmrtno odživit zajednički život. Posli je na mладencima očel se držat tog nauka, el će kogod od nji smotat kajas pod rep (postat samovoljan).

Do II. svetskog rata dosmrtni ženidbeni savez su većinom poštivali. U to vreme razvedeno čeljade je bilo manje vredno u društvu, njeg su skoro zgledali (prezreli).

I danas ženidbeni je savez u početku taki; dok je friška ljubav mладenci se drže stečenog nauka i zavitnog obećanja, al ji je sve više koji ga friško zaborave. Zvanični podaci upaćavaju prstom na ruganje obećanju do kraja života, sve je više razvoda. Zašto je tako upućeni razglabaje, probaje odgonetnit zašto se ne podnose, zašto, zašto i ko zna još koliko će bit zašto. O tom moje kontanje iz škule života je prosti: triba zavirit u život naši predaka, najviše salašara. Oni nisu imali zvučna pismena o stupnju obrazovanja, al su imali veliko životno znanje stečeno primerom od učitelja u škuli života, od roditelja. Podnosili su se, jel su bili odgovorni za odranjivanje dice, kako su znali kazat: nije dite tražilo

Početak dosmrtnne ženidbe
Age Mamužića, odvitnika
i Amalije Vojnić Hajduk
vinčani 1890.

(Iz izbirke Laze Vojnića Hajduka)

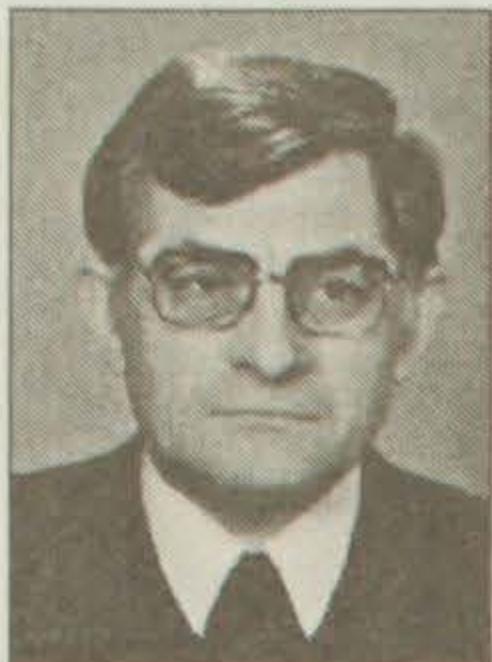
da dođe na svit, mi smo ga rodili, mi ga moramo i odraniti. Onda je adreno (nevaspitan) dite bilo sramota roditelja, njeva slika i prilika. Danas, kad se toliko učeni ljudi paštari da nuz primenu nauke odrane dite, krajnji učinak je da imamo sve više adrene i zapuštane dice. Ne poklapa se znanje naši stari i njevi potomaka.

To je tako rad izopačenja kriposti, jel su niki kriposti naši predaka, utemeljene na Mojsijevoj tabli (Deset Božji zapovidi) za njeve potomke grisi a neke grije drže za kriposti. Na priliku: naši stari ne bi nipošto izustili a kamol zapivali danas često pivanu pismu *Uzmi sve šta ti život pruža...itd.*, čije su riči postale temeljni životni nauk tolikim njevim potomcima. Tu je koren ženidbama kratkog vika.

Biskup Ivan Antunović je u poznašnoj knjigi *Bog s Čovjekom* daje i nauk o ženidbi: "Ženitbom katoličkom začimlje se obitelj, koja se jednom rukom hvata za čovječanstvo, a drugom za Boga: pa je zaato upravo i dostojna, da se ona po svećeniku nebu, a po dvojici svjedoka ljudem objavi, da se za mladence molitve prinašaju, eda bi se nebeskim i zemaljskim blagoslovom potkriepile."

Ovo i druga kontanja taj veleučni biskup je teologijom upotpunio nauk iz škule života. Ko je slidio njegov nauk taj je mogao ženidbu odživit dosmrtno.

Piše: Stjepan Beretić

Ferenc Szép

(* 3. VII. 1809. + 10. IX. 1856.)

2. dio

- Preveo molitvenik ● pokrenuo prve novine ●
- Napisao molitvenik za zatvorenike ●

Mađarska revolucija

Revolucija je izbila 1848. godine - upravo posljednje godine Ferencovog kapelanovanja u Subotici. Revoluciju su mladi svećenici doživjeli kao rat za oslobođenje. Val revolucije se širio od Sicilije, preko Pariza u veljači 1848. i Beča, 13. ožujka do Budimpešte, gdje je revolucija buknula 15. ožujka. Između ostalog, mađarska je omladina tražila slobodu tiska, ukidanje cenzure i kmetstva, jednakost pred zakonom, osnutak nacionalne garde (vojske) i nacionalne banke, poreznu obvezu za svakoga, godišnje zasjedanje Mađarskog državnog sabora u Budimpešti, da se sabor premjesti iz Požuna (Bratislave) u Budimpeštu...

Zbivanja u Subotici

Ono što se 15. ožujka 1848. godine odigralo u Budimpešti imalo je odraza i na prilike u Subotici, gdje su građani već 22. ožujka održali izvanrednu javnu sjednicu, na kojoj su svi mogli čuti 17. ožujka potpisano okružnicu predsjednika mađarske vlade **Lajosa Batthyányija**, govore **Lajosa Kossutha** i "druge rođljubne obavijesti". Sve je to trebalo objaviti i u domaćem tisku. Vrhunac oduševljenja je bio na Blagovijest, 25. ožujka 1848. godine, kad se u crkvi svete Terezije okupilo na svetu misu zahvalnicu gradsko poglavarstvo, cehovi, mladež i gradska garda pod svojim barjacima. Slično slavlje je bilo i u pravoslavnoj crkvi. Gradsko poglavarstvo se obratilo župnicima i gvardijanu, da u svojim crkvama protumače narodu opasno stanje, u kojem nacionalna straža najbolje može sačuvati mir i javni red, pa da se zato što više građana javi u nacionalnu gardu.

Ferenc Szép zatvorski duhovnik

U središnjoj subotičkoj župi je Ferenc Szép proboravio od 1844. do 1848. godine. Tada je župa brojala preko 25000 vjernika. Najveća joj je filijala Ludas s preko 2000 vjernika, koja je od 1842. godine pripala novoosnovanoj župi svetoga Jurja. Filijale su joj bila još i

naselja: Kelebija, Verušić, Sebesić, Tavankut i Zobnatica. Župnik svete Terezije je tada bio **Béla Czorda**, prijednik županijskog suda Bačko-Bodroške županije. Župa je bila dvojezična, te se propovijedalo hrvatski i mađarski.

Ferenc Szép je bio svećenik svestrano zauzet za pastoral. Pored svih svojih kapelanskih dužnosti bio je i zatvorski duhovnik. Za zatvorenike je preveo s njemačkog na mađarski jezik molitvenik **Franza Serafa Schmida Olvasó és imádságkönyv rabok használata**. Djelo je zacijelo bilo vrijedno, budući da je 1848. godine u Subotici objavljen prijevod načinjen na osnovu šestog izdanja djela Franza Serafa Schmida.

Propovijedi, darovi, prve novine

Ono što je tražila mađarska revolucionarna mladež i sveučilištarci, osvajalo je cijelo kraljevstvo. I propovjednici su odigrali važnu ulogu. Među gradskim propovjednicima se posebno istakao franjevac **Ksaver Lipozenčić**, koji je na hrvatskom jeziku proglašio službene odredbe iz Budimpešte. Tadašnji župnik subotičke župe svete Terezije, Béla Czorda se osim verbalne podrške, sa svojim kapelanim, odazvao i pozivu na prikupljanje novčanih priloga, te su 27. svibnja prikupili 47 forinti i 4 zlatnika za pomoć domovini. Osim toga, nadobudni kapelan Ferenc Szép je uvidio važnost pisane riječi. Dio vjernika nije dolazio u crkvu. Da bi što širi krug vjernika i građana mogao blagovremeno obavještavati o zbivanjima u gradu i kraljevstvu, Ferenc Szép je pokrenuo i izdao pet brojeva novina *Honunk állapota, a nép felvilágosítására* (Stanje domovine za prosvjećenje naroda). Time je postao pokretač prvih novina u ovim krajevima države.

Župnik Czorda

Kad se jedinica županijske nacionalne garde utaborila kod sela Ókér, danas Zmajevo, Ferencov se župnik Béla Czorda, kao dobar pastir svojih vjernika, pridružio jedinici suobtičke garde i otpratio ih kao vojni kapelan u

Zmajevo. U to vrijeme je i sam nadbiskup **Ferenc Nádasdy**, kao i Prvostolni kaptol bio iskrena podrška ne samo svećenicima već i ratnim pothvatima narodne straže. Nadbiskup i kaptol su novcem i hranom bili potpora vojnicima. Drugi vid suradnje crkvenih poglavara se ogledao u tome što nekoliko vrlo važnih kraljevskih okružnica nadbiskup nije dao objaviti u svojoj nadbiskupiji, uz ispriku da su loše prometne veze i da je nadbiskupija i narod u velikim opasnostima. Premda župnik Czorda za svoje zalaganje nije bio kažnjen tamnicom, svojom gestom je dokazao da je većina tadašnjih svećenika znala zauzeti stav prema jozefinizmu. Svećenici su stali uz narod i uz svoju zemlju. U vrijeme mađarske revolucije bačka zemlja je najviše nastradala u ratnom vihoru. Osim 1849. godine bombardiranog Novoga Sada nastradala su još neka naselja. O subotičkom župniku Czordi i njegovu kapelanu Szépu pisao je i dekan teološkog fakulteta Katoličkog sveučilišta u Budimpešti, **József Török** u časopisu *Vigila* pod naslovom *Szabadkai március*.

Prema: Péter Rokay, *Istorija Mađara*, Beograd, Clio, 2002,

Iványi István, *Szabadka szabad királyi város története*. I. dio, Subotica 1886.

Lakatos Andor, *A Kalocsa-Bácsi Főegyházmegye történeti sematizmusa 1777-1923*, Kalocsa, 2002

Naslov knjige: Schmid, Franz Seraf, *Olvasó és imádságkönyv rabok használata*. A hatodik kiadás után magyarította Szép Ferenc, Szabadka Sz. Terézi káplán s helybeli rabok lelki oktatója. Szabadkán, 1848. augusztus 12-kén. Bittermann Károl tulajdona, (1848). Magyar Országos Levéltár

Tormásy Gábor: *A szabadkai római katholikus foplebánia története*, Szabadka, 1883.

Lakatos Andor, *Papi sorsok 1848-49*

Borovszky Samu (szerk.): *Bács-Bodrog vármegye*, II. Bp. é.n. 197-232.

<http://www.vigilia.hu/archiv.html>

SZTR JULIJA-OPTIKA
KULTURA NOŠENJA NAOČALA
VODITE RAČUNA O REZERVNIM NAOČALAMA!
24000 Subotica, Braće Radića 6
Telefon: 024/ 528-482
Radno vrijeme:
radnim danom:
9,30 do 12,00 i 17,00 do 19,00
subotom: 9,00 do 12,00

Odgovara: dr. Andrija Kopilović

Strah Božji

Strah je emocionalna reakcija prateća snažnim reakcijama nelagodnosti i napetosti intelektualnog sadržaja. Nastaje kao posljedica opasnosti koja se može objektivizirati. Strah traje kratko i prestaje kada osoba ovlađa ili izbjegne opasnu situaciju, odnosno kada opasnost prestane ugrožavati njen integritet. Trema se definira kao doživljaj straha razne jačine, ali obično kratkog trajanja, koji se doživljava u situacijama kada su ugroženi pojedini socijalni motivi ličnosti. Anksioznost definiramo kao veoma neprijatnu emocionalnu reakciju koja je nesrazmjerana u odnosu na opasnost koja je uvjetuje. Ta opasnost može biti unutarnja-intrapsihička, ili vanjska - kada vanjski činoci prijete da ugroze osnovni nivo ličnosti u njenoj složenoj strukturi. Spomenuo sam ove definicije samo kao uvod u odgovor na Vaše pitanje.

U životu vjernika dobro je upozoriti na razliku između religioznog čovjeka i vjernika. Religija je opća baština čovječanstva i ljudske naravi i stara je koliko i čovjek. Definiramo je kao ljudsko traženje odgovora na ona pitanja koja nadmašuju njegovu intelektualnu i psihičku potrebu za istinom. Put religije je put traženja i uvjetovan je razinom kulture i socio-ekonomskom strukturom, kao i tradicijom. Čovjek religije traži i iz svoje vlastite osobnosti - kolektivne ili osobne - "projicira" sebi lik Boga i božanstva, postavlja norme kulta i štovanja, vjerovanja i etičkih normi. U religiji ima puno dubokih istraživanja i vrlo jasnih spoznaja koje su stvarno bogatstvo čovjekovog uma i srca. Ali, nažalost, baš radi same ljudskoga dometa religija ima raznih i raznorodnih, jer postoje razne i raznorodne kulture u kojima niče odgovor na ista pitanja, a ipak se razlikuje.

Međutim, vjera se definira daleko drugačije nego kao religioznost. Čovjek koji vjeruje ne oslanja se isključivo na svoju spoznaju nego na Objavu. **Benedikt XVI.** kaže za kršćanstvo da "nije rezultat neke etičke odluke ili neke velike ideje, već je to susret s dogadjajem, s Osobom, koja životu daje novi obzor i time konačni pravac". U svijetu je trajna i velika zabluda što se religije i objavljene vjere poistovjećuju. Istini za volju, i u vjeri koja se oslanja na povjerenje u osobu objavitelja ima puno religijskih elemenata, napose u kultu i izražaju bogoštovlja, ali u biti je to osobni odnos koji onda stvara zajednicu onih koji se prepoznaju kao braća i sestre i čine vjersku - crkvenu - zajednicu. Dvije su dimenzije, dakle, bitne u vjeri. Jedna je vjera i susret, a druga je zajedništvo - ekle-

Nedavno smo proslavili blagdan Duhova. Slušali smo o darovima Duha Svetoga među kojima je i "strah Božji". Kakav je to strah i da li uopće ima mesta za njega kod vjernika?

J. Š., Novi Sad

sia. Dok se stvara slika o Bogu, u religiji mogu nastati mnoga zastranjenja. Glavni razlog straha je kriva slika o Bogu, koji je apsolutni gospodar, apsolutna pravednost, strogi sudac. Zbog toga se strah javlja kao odgovornost nekorektnog ponašanja prema normama religijskih propisa i konačno prema Bogu i božanstvu. Kod objavljenih vjere to je drugačije. Trebamo razlikovati dva vida: strah od Boga kao negativni pojam i strah Božji kao pozitivni pojam. Biblija, naime, dobro razlikuje ta dva pojma. Strah od Boga je u stvari pretjerani naglasak na Božjoj pravednosti i gospodstvu, a manjak je vjere u Boga ljubavi. Kada čovjek čini zlo ili počini grijeh, radi osjećaja krivice u njemu se javlja slika o strašnom Bogu, jer se plaši suda i osude u ovom i konačno u vječnom životu. U ovom slučaju nedostaje osjećaj susreta s osobom koja se objavljuje i ljubi, koja spašava i opraća, nego je strah u samom subjektu bez pristupa vjere koja vodi pokajanju i sigurnosti oproštenja. Strah od Boga je, dakle, za kršćane neprihvatljiv i grešan jer interpretira krivu sliku o Bogu.

Strah Božji je naprotiv krepost/vrlična. To je slika Boga koji se u Isusu Kristu objavio kao Bog ljubavi, kao Bog spasitelj i kao Bog za čovjeka. Unatoč učinjene krivice, čovjek vjernik pristupa takvom Bogu s povjerenjem i ljubavlju i taj strah nije strah od osude nego strah da će izgubiti ljubljenu osobu, pa je taj strah pozitivan motiv za promjenu - za metanoju - obraćanje. U kršćanstvu, dakle, postoje samo ova dva vida straha i to u zavisnosti kakvu sliku o Bogu čovjek ima.

Htio bih ukazati na veliku odgovornost vjerskoga odgoja, kako u obitelji, tako i u crkvenoj zajednici. Ponajprije u obitelji postoji često puta krivi pristup i veliko neznanje o ulozi vjerskoga odgoja. Često puta se Bog postavlja kao vrhovna norma - što On i jeste - procjene našega ponašanja. Međutim, da roditelji skinu sa sebe odgovornost mirnoga i odgojnoga pristupa djeci, oni se Bogom prijete kao onim koji će zlo kazniti i tako učine Boga "policajcem" i "čuvarom" kućnoga reda, umjesto da se u odgojnem procesu o Bogu govoriti s poštovanjem i strahopštovanjem u koji je pojam uvjek ugrađena i ljubav i istina. Generacije su tako odgojene da se općenito ukorijenilo mišljenje da Bog dobro nagrađuje, a zlo kažnjava, što je istina, ali pristup toj istini mora biti drugačiji od obične prijetnje ili prijekora. Tako, dakle, u ranom djetinjstvu nastaju ugra-

đeni mehanizmi koji strahom reagiraju na svaki krivi korak i to ne više iz ljubavi prema Bogu nego iz straha od Boga. Ne želim reći da je moguće izgraditi moralno cjelovitu osobu bez jasnih moralnih principa, ali jasni moralni princip nije odnos dobra i zla nego odgoj za pravu ljestvicu vrednota u kojoj je na prvom mjestu Bog koji je Bog ljubavi, praštanje, pomirenje, a "kazna" tek kao način pozitivne prisile kojom Bog čovjeka želi odvratiti od zla i pomoći mu da čini dobro. Božja "kazna" nikako nije osveta mi mržnja Božja. U biti Bog zapravo i ne kažnjava nego čovjek kažnjava samoga sebe, jer Bog mu je jasno rekao što će se dogoditi ukoliko bude živio po Božjim zapovijedima a što ukoliko ne uskladi svoj život s tim zapovijedima. Stoga je upitna uopće utemeljenost kažnjavanja u obitelji, pogotovo u vjerničkoj obitelji.

Crkvena zajednica je jednako tako odgovorna za vjerski odgoj. Ovdje se zaboravlja da je vjerski odgoj najprije upućen na trajnu vjersku formaciju odraslih, a tek onda na djecu. Ni Crkva, ni škola ne mogu zamijeniti obitelj. Crkvena zajednica i sama Crkva kao institucija pozvane su odgajati odrasle u vjeri. Taj odgoj znači odgoj za trajno življenje vrednota. One su jasno određene vjerskom naukom i vjerskom praksom. U središtu kršćanstva je raspeta ljubav, odnosno Isus Krist koji je čovjeka oslobođio grijeha i smrti, dapače i zakona, kako naučava apostol Pavao. Čovjek kršćanin je, dakle, slobodan ne da bira samo između dobra i zla, nego je oslobođen začiniti dobro. Kršćanstvo ne zatvara oči pred grešnošću, odgovornošću i zlom, ali postavlja za vrhovne vrednote ljubav, pravdu, istinu i mir. Ako zajednica vjernika pokušava živjeti te vrednote i u liturgijsko-molitvenom životu to prakticira, onda vjerska zajednica postaje subjekt odgoja i oslobođenja od straha.

Uzroci straha i tjeskobe su raznorodni i različiti. Čovjek vjernik nije promijenio ljudsku narav. Ona je ostala ranjiva i podvrgnuta svim vanjskim i nutarnjim utjecajima. Čovjek vjernik nije čovjek izvan problema ovoga vremena i sadašnjih tjeskoba. U samoj vjeri i vjerskoj praksi postoje i krivi pojmovi i kriva praksa koja pogoduje pojavi straha i tjeskobe. Napose ako savjest nije dobro odgojena - a ona je mjerilo i nositelj moralne ličnosti - onda je problem još veći, a nama je poznato da je često puta baš u vjeri, radi krivoga odgoja, ranjena savjest. Savjest može liječiti samo milost, dakako i uz pomoć duhovnika-isповjednika,

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Đuka"

Subotica,
Preradovićeva 4.
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rodendanska slavlja,
- bankete i dr.

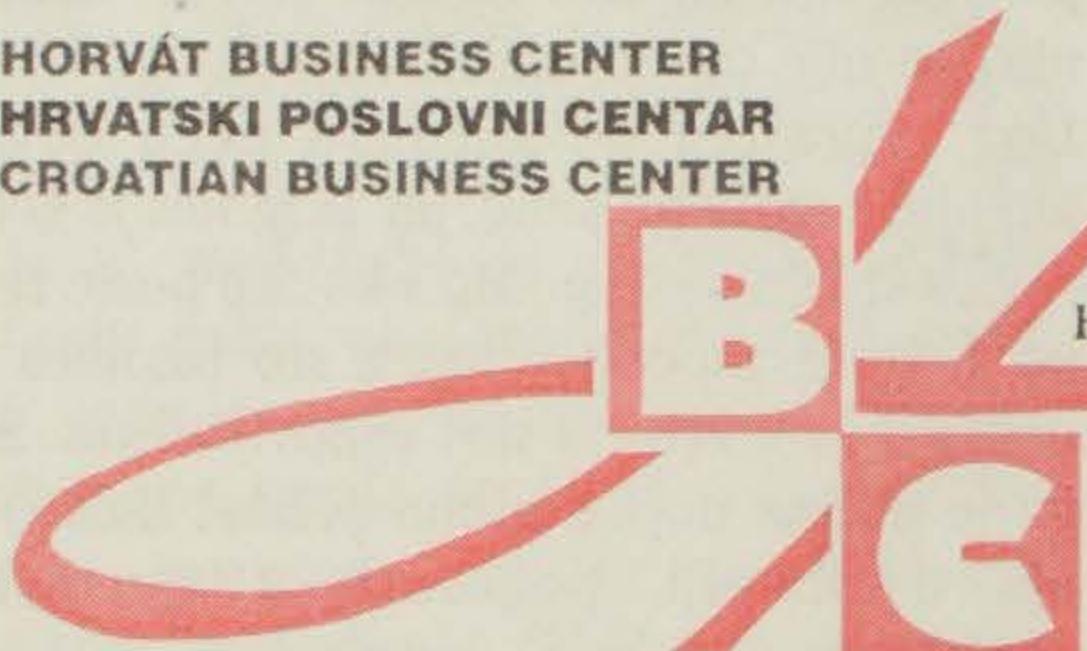
Svakog dana: MENI RUČKOVI

Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

Maksima Gorkog 20 (kod glavne pošte)

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

RENAULT

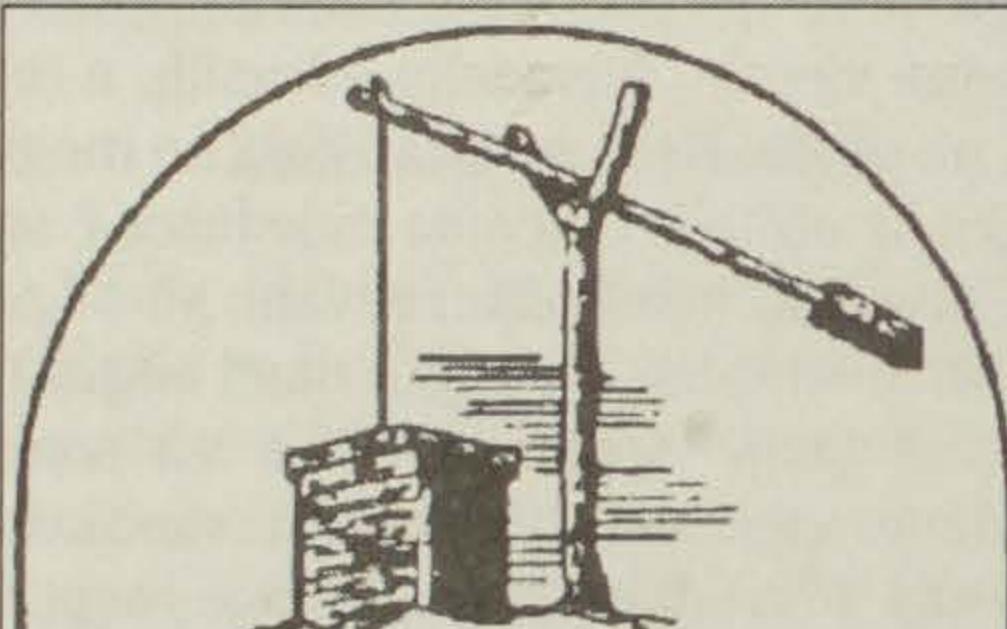

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

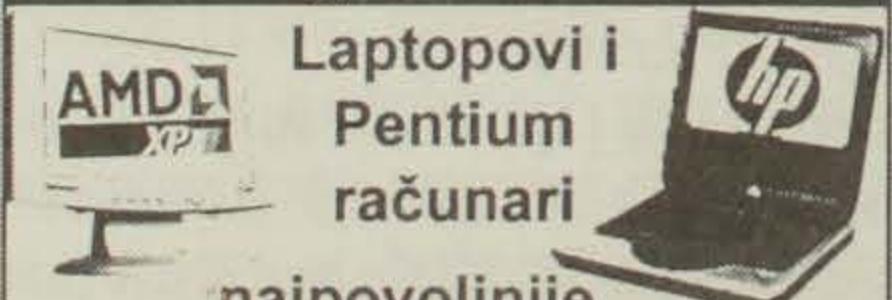
Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax: 024/553-567

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Millennium
GSM Centar
Prodaja i SERVIS

Laptopovi i
Pentium
računari

najpovoljnije

Mobilni

Gigaset

A-180

house!

Klima
uredaji

www.millenniumgsm.co.yu
Tel 024/551-353 Prvomajska 6.

**Neka Bog
blagoslovi
sve koji
radom služe
braći
ljudima!**

POLIKLINIKA

24000 Subotica
Jo Lajoša 4a
tel: 024 / 520-698

Radno vrijeme
radnim danom: od 9 do 19 sati
subotom: od 9 do 12 sati

čitaonica
Hrvatska

**Svakodnevno možete čitati
tisak, posuditi knjige i
porazgovarati s prijateljima
u Hrvatskoj čitaonici**

Subotica, Ulica Bele Gabrića 21

Ponedjeljak, srijeda, petak 10-14 sati
utorak, četvrtak 16-19 sati

**NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS...**

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karadordev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidrića 7
Telefon (danonoćno): 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU
www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu

TippNet

Internet provajding
Prodaja računara
Instalacija i održavanje računarskih mreža
Pojedinačni i grupni kursevi
(Windows, Word, Excel, Internet)
(024) 555-765 Karađorđev put br. 2. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

Zahvaljujemo našim darovateljima

KAMENORESCI

Beogradski put 224,

- veliki izbor granita i mermera u bojama
- izrada nadgrobnih spomenika od prirodnog i veštačkog kamena
- izrada enterijera po zahtevu kupca od svih vrsta uvoznom kamena
- usluga rezanja i obrade kamena
- izrada stepenica, prozorskih klupica, stolova i
- sve što zamislite

SVE OD KAMENA
NOVA KAMENOREZAČKA RADNJA
NAJVEĆI IZBOR-NAJPOVOLJNIJE CENE

EV-PRO d.o.o.

SUBOTICA BEOGRADSKI PUT 72

TEL. 024/671-500

063/501-542

KOFARAGOK

EV-PRO Tel. 671-500

POVOLJNO SA GARANCIJOM
MOGUĆE ODLOŽENO PLAĆANJE

Prvi privatni i registrirani dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"

PALIĆ, Sutjeska 47

Tel. 024/603 640

Mob.: 063 577 350

064 122 87 55

U ugodnoj paličkoj prirodi i zelenilu, u privatnoj kući s lijepim dvorištem, pružamo usluge, stručno i odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih lica; usluge medicinskih sestara; liječničke i specijalističke usluge; njegu starih i nemoćnih lica na terenu (i u vašoj kući).

C SALADI MAGAZIN

Hirélet

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad

Tel: (024) 469-474

Email: agape@eunet.yu

www.suboticka-biskupija.info

MONOLIT
GRADNJA

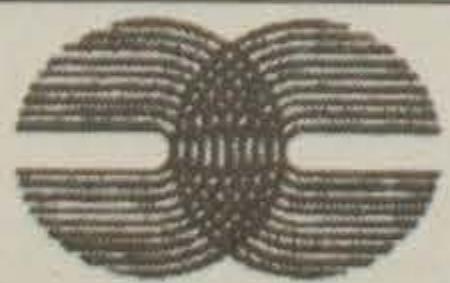
GRADEVINSKO I
GRADEVINSKO-ZANATSKO
PREDUZEĆE d.o.o.

Adresa: Subotica, Lenjinov park 13
Tel: 024/ 551-685, 553-111
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

Računi:
220-3229-08 Mycro Finance banka
110-401601301333-38 Zepter banka

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

Slušajte
Radio Suboticu
program na hrvatskom jeziku
svaku večer od 19-21 sat
na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12

Tel: 024 55 22 00

Fax: 551-902

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA

"APOLONIA"

Igmanska 6, 24000 Subotica
mobitel: 063 533 318

Radno vrijeme:

ponedjeljak,
srijeda i
petak

15 - 19 sati

utorak i
četvrtak
8 - 12 sati

subota
- po dogovoru

RADIO MARIJA

Tel: 021 4790-529; Email: rama@eunet.yu

94,2 MHz FM - SUBOTICA
102,9 MHz FM - NOVI SAD

Hrvatska riječ

Informacijski portal književnosti i kulture 1995.-1998. i 2001.

Autor: Željko Janković, Šefredak: Željko Janković

Redakcija: Željko Janković, Šefredak: Željko Janković

ČITAJTE
"HRVATSku RIJEČ"

mail: hrvatskarijec@tippnet.co.yu - tel: (024) 55-33-55

U susret događanjima

DRUŽBA SESTARA NAŠE GOSPE

poziva
svećenike, redovnice,
bivše učenike, sve vjernike
i poštovače djelovanja
sestara Naše Gospe,
na proslavu

50. OBLJETNICE SMRTI
MAJKE ROZE - ANUNCIJATE
KOPUNOVIĆ,
naše prve vrhovne glavarice,

u nedjelju, 2. srpnja 2006.,
s početkom u 17 sati

PROGRAM:

- * 17 sati
u Katoličkom krugu predavanje o Majci Anuncijati - o. Ivan Strilić, D.I.
- * 18,30
u katedrali - prigodni koncert Katedralnog zbara "Albe Vidaković"
- * 19 sati
u katedrali - Svetu misu predvodi mons. dr. Ivan Pénzes

SUSRET PJEŠNIKA "LIRA NAIVA 2006." 1. 07. u VAJSKOJ

PROSLAVA KARMELSKЕ GOSPE Sombor, 16. srpnja 2006.

- 7 sati: Misa na slovačkom jeziku
- 8 sati: Misa na njemačkom jeziku
- 9,30 sati: Svečana koncelebrirana misa na mađarskom jeziku - predvodi mons. László Huzvár, zrenjaninski biskup
- 11 sati: Svečana koncelebrirana misa na hrvatskom jeziku - predvodi mons. Valter Župan, krčki biskup
- 18,30 sati: Večernja sv. misa.

Fotografije u ovom broju
Zvonik, Nada Sudarević, Zoran
Vukmanov Šimokov

DAKONSKO REĐENJE MARJANA VUKOVA
u katedrali bazilici sv. Terezije Avilske u Subotici
29. 06. u 17 sati

Naši pokojnici

KÁROLY GUBI, svećenik (1932. - 2006.)

U Bogojevu je 19. svinja 2006. godine preminuo župnik Károly Gubi u 74. godini života i 48. godini svećeništva.

Károly se rodio 8. kolovoza 1932. godine u Kanjiži. Studij teologije je završio 1959. godine u Zagrebu na Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1958. godine. Službu kapelana je vršio u Malom Idošu, u župi sv. Roka u Subotici, zatim u Bajmoku i Čantaviru. Župničku službu vršio je u Sivcu i Crkvenki, zatim u Trešnjevcu i Adorjanu, potom u Šupljaku i napokon u Bogojevu od 1994. godine do svoje smrti. Iz Bogojeva je upravljao također i župom u Srpskom Miletiću.

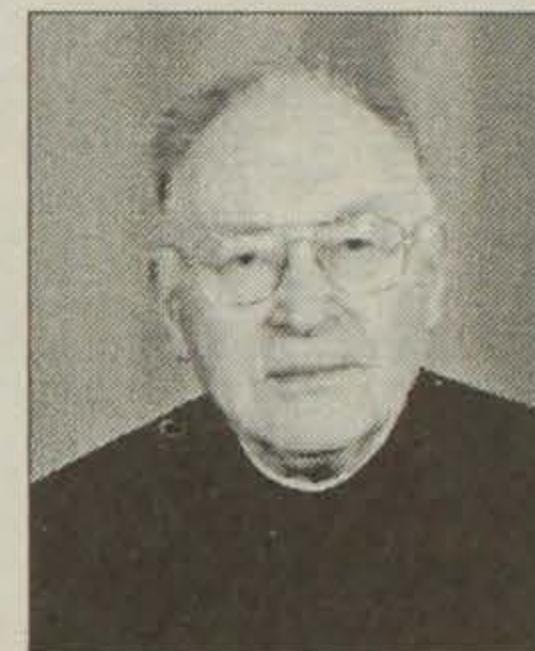
Vjernici Bogojeva oprostili su se od svog župnika svetom misom zadušicom 22. svibnja. Istoga dana on je pokopan u obiteljsku grobnicu u rodnoj mu Kanjiži.

MONS. JÁNOS TARI, svećenik (1917. - 2006.)

Gospodin je 5. lipnja 2006. godine pozvao k sebi još jednoga vjernoga slугу naše biskupije. U 89. godini života i 64. godini svećeništva preminuo je u Senti mons. Janos Tari.

On se rodio u Senti 30. siječnja 1917. Teologiju je studirao u Zagrebu i Kaloči gdje je zaređen za svećenika 14. lipnja 1942. godine. Kapelan je bio u Trešnjevcu, Totovom Selu, Kanjiži, Molu, Bačkom Petrovom Selu, Čantaviru i Žedniku. Župnik je bio u Adorjanu, Gunarošu, Gornjem Bregu a najviše u župi svetih Andjela Čuvara u Kanjiži. Nakon što je napunio 75. godinu života, kada se svećenicima preporuča da pođu u mirovinu, budući da je osjećao snagu, poželio je biti u jednoj manjoj župi. I tako je još punih trinaest godina plodno djelovao u Adorjanu, sve do prosinca prošle godine kada se zbog bolesti i nemoći povukao u mirovinu.

Osim osnovnih svećeničkih dužnosti vršio je i mnoge odgovorne službe u Subotičkoj biskupiji. Bio je biskupijski savjetnik, dekan, cenzor, ispitivač na svećeničkim ispitima, branitelj ženidbenog veza u biskupijskom Ženidbenom sudu kao i član nekoliko vijeća Subotičke biskupije. Zbog svog revnog svećeničkog života i rada odlikovan je biskupijskim odlikovanjem počasnog biskupijskog savjetnika, zatim papinskim kapelanom.

Mons. Tari je pokopan u svećeničku grobnicu, 7. lipnja, nakon svete mise zadušnice, u crkvi Srca Isusova u Senti.

Neka Gospodin ove vjerne pastire nagradi vječnim mirom i radošću u društvu andela i svetih, a našu biskupiju obdari novim duhovnim zvanjima. /A.A./

URED HRVATSKOG
NACIONALNOG VIJEĆA
Subotica, Preradovićeva 4
tel: (024) 556-898 i 553-818

HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJAVAČKO KOLO"
Subotica, Preradovićeva 4
tel: (024) 555-589

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
sv. Roka, 24000 SUBOTICA

Beogradski put 52

Telefon: 024/554-896;

Fax: 024/551-036;

E-mail:

zvonik@tippnet.co.yu

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredničko vijeće:

Ivan Andrašić

Andrija Anišić

Stjepan Beretić

mr. Ervin Čeliković

Katarina Čeliković

Marko Forgić

Ladislav Huska

Vesna Huska

Franjo Ivanković

dr. Andrija Kopilović

mr. Mato Miloš

Lazar Novaković

Jakob Pfeifer

s. Blaženka Rudić

Alojzije Stantić

dr. Marinko Stantić

Željko Šipek

Mirko Štefković

dr. Tadej Vojnović

Andrija Anišić
glavni i odgovorni urednik

Franjo Ivanković
zamjenik glavnog
i odgovornog urednika

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorka

Tisk:

Štamparija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435

ISSN 1451-2149

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SCG 1080 dinara

- inozemstvo - 40 EURA

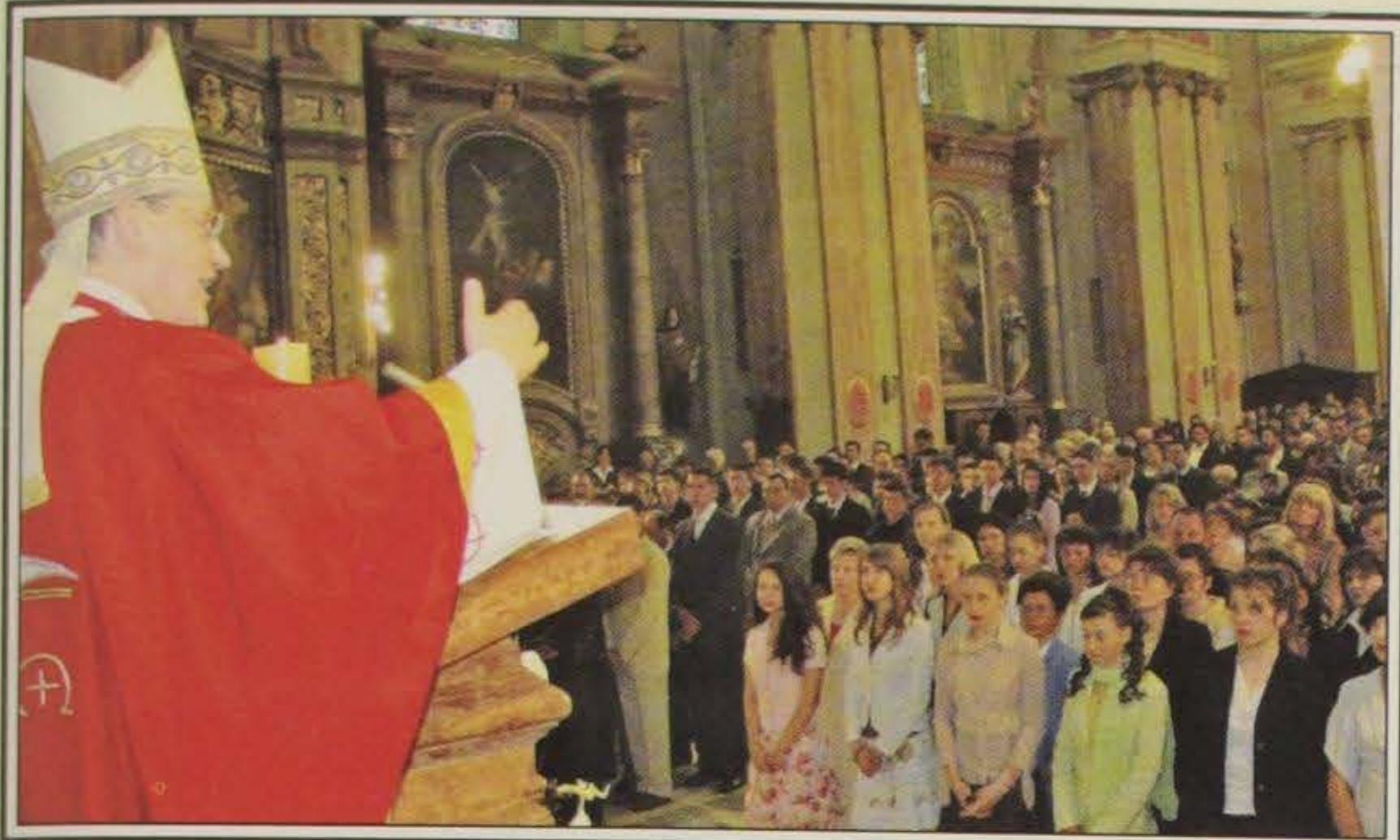
ili 300 kuna;

avionom 80 USD

Preplatnici iz inozemstva i R.
Hrvatske uplate mogu poslati
poštanskom uputnicom ili čekom
na adresu:

Svetlana Ivković
Adresa: Augusta Piazze 6
10000 Zagreb,
tel: +385 (0)1 301 34 68

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

Duhovi 2006. - krizma u subotičkoj katedrali

Obnovljenu zgradu Beogradske nadbiskupije blagoslovio je kardinal Joseph Meisner iz Kölna

Djeca subotičkog vrtića "Marija Petković" s odgojiteljicama i roditeljima na grobu bl. Marije Petković u Blatu

Sestre jubilarke - Borislava i Sofija (desno) na svečanoj misi zahvalnici u crkvi sv. Jurja u Subotici

Dio sudionika u tijelovskoj procesiji oko subotičke katedrale

Kerske kraljice ove su godine pjevale u subotičkoj bolnici. Na slici s mons. Markom Forgićem

Tavankutske kraljice nije omela ni obilna kiša da "ljeđaju" svojim Tavankućanima

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

BIKOVO - POSVETA OLTARA I CRKVE

Biskup s djecom i mladima poslije mise

Zajednička fotografija za župni album - svećenici i ugledni gosti pred obnovljenom crkvom nakon slavlja

S. Mirjam Pandžić - 20 godina "Zlatne harfe" - za djecu Subotičke biskupije

Mali župni zbor iz Plavne prvi put na "Zlatnoj harfi"

Mali župni zbor ţupe sv. Jurja iz Subotice

Dr. Andrija Kopilović, upravitelj svetišta "Bunarić" svim sudionicima "Zlatne harfe" podijelio je prigodne diplome (na slici s djecom iz somborske crkve sv. Križa)